

**Belügyminisztérium
Civilkapcsolati és Ügyfélszolgálati Osztály**

Tájékoztató

**a gyermekek után járó
ellátásokról**

2023.

Belügyminisztérium
Civilkapcsolati és Ügyfélszolgálati Osztály

A Civilkapcsolati és Ügyfélszolgálati Osztály elérhetőségei:

Cím: 1051 Budapest, V. Nádor u. 2.

Telefonszám: +36-1-441-1000

E-mail: ugyfelszolgalat@bm.gov.hu

Levelezési cím: BM Civilkapcsolati és Ügyfélszolgálati Osztály,
1903 Budapest, Postafiók 314

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	3
GYERMEKEK UTÁN JÁRÓ ELLÁTÁSOK, KEDVEZMÉNYEK	4
I. CSALÁDTÁMOGATÁSI ELLÁTÁSI FORMÁK	5
CSALÁDI PÓTLÉK	7
Nevelési ellátás	7
Iskoláztatási támogatás	9
A családi pótlékra vonatkozó közös szabályok	12
MAGASABB ÖSSZEGŰ CSALÁDI PÓTLÉK	19
GYERMEKGONDOZÁSI TÁMOGATÁSOK	22
Gyermekgondozást segítő ellátás	22
Gyermeknevelési támogatás (GYET)	29
A gyermekgondozási támogatási formák közös szabályai	30
Anyasági támogatás	34
II. A CSALÁDTÁMOGATÁSI ELLÁTÁSOKRA (CSALÁDI PÓTLÉK, GYES, GYET, ANYASÁGI TÁMOGATÁS) VONATKOZÓ KÖZÖS SZABÁLYOK	37
Az igényelbírálás szabályai	37
Jogalap nélkül felvett ellátás	42
III. A BIZTOSÍTÁSI JOGVISZONYHOZ KÖTÖTT ELLÁTÁSOK	45
Táppénz	50
Gyermekápolási táppénz	53
Csecsemőgondozási díj	54
Gyermekgondozási díj	59
Örökbefogadói díj	74
Gyermek után járó szabadság	77
Fizetés nélküli szabadság	77
Gyermek után járó pótszabadság	77
Szülői szabadság	78
Gyermeke születésekor az apának járó munkaidő-kedvezmény	79
Családi kedvezmény	80
Első házások kedvezménye	83
A négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye	84

IV. A GYERMEKET NEVELŐ SZÜLŐK EGYÉB ELLÁTÁSAI	86
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	86
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó támogatás	90
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli támogatás	92
Gyermekétkeztetés	93
Gyermektartásdíj megelőlegezése	98
Gyermekek napközbeni ellátása	102
Gyermekjóléti alapellátások	106
VI. FIATALOK ÉLETKEZDÉSI TÁMOGATÁSA	109
FELHASZNÁLT JOGANYAG	113
MELLÉKLET: A MAGASABB ÖSSZEGŰ CSALÁDI PÓTLÉKRA JOGOSÍTÓ BETEGSÉGEK	114

Bevezető

Napi munkánk során gyakran tapasztaljuk, hogy a gyermeket vállaló, nevelő szülők nincsenek tisztában az őket megillető ellátásokkal, az igénylés menetével és az ellátás megállapításának szabályaival.

A könnyebb eligazodás érdekében részletesen bemutatjuk azokat az ellátásokat, kedvezményeket, amelyek megilletik a gyermeket nevelő szülőket. Ismertetjük, hogy 2023-ban milyen feltételek mellett állapítható meg az ellátás, kit illet meg a kedvezmény, miként kell azt igényelni, milyen okmányokat szükséges az igénybejelentőhöz csatolni.

Civilkapcsolati és Ügyfélszolgálati Osztály

Gyermekek után járó ellátások, kedvezmények

Biztosított szülők ellátásai	Nem biztosított szülők ellátásai
családi pótlék: nevelési ellátás, iskoláztatási támogatás	
gyermekgondozást segítő ellátás	
gyermeknevelési támogatás	
anyasági támogatás	
táppénz	
gyermekápolási táppénz	
csecsemőgondozási díj	
gyermekgondozási díj (kivéve a hallgatói gyed-et, amelyhez nem kell biztosítási idő) örökbefogadói díj	
gyermek után járó pótszabadság	
az apát megillető munkaidő kedvezmény, szülői szabadság családi kedvezmény családi járulékkedvezmény	
A gyermeket nevelő szülők egyéb ellátásai	
rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	
gyermektartásdíj megelőlegezése	
étkezési térítési díjkedvezmény	
ingyenes tankönyvellátás	

I. CSALÁDTÁMOGATÁSI ELLÁTÁSI FORMÁK

Kikre terjed ki a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény hatálya?

A törvény hatálya – ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik – kiterjed

- a) a Magyarország területén élő
  - aa) magyar állampolgárra,
  - ab) bevándorolt vagy letelepedett jogállású, továbbá a magyar hatóság által menekültként, oltalmazottként vagy hontalanként elismert személyekre,
  - ac) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyre, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát Magyarország területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik,
  - ad) – az anyasági támogatás kivételével – a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletekben meghatározott jogosulti körbe tartozó személyre, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát Magyarország területén gyakorolja, és – a határ menti ingázó munkavállalókat kivéve – a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik,
  - ae) az anyasági támogatás kivételével – a magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás és tartózkodás céljából kiállított engedéllyel (EU Kék Kártyával) rendelkező harmadik országbeli állampolgárra,
  - af) összevont engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárra, feltéve, hogy a munkavállalást számára hat hónapot meghaladó időtartamra, de a vállalaton belül áthelyezett személy esetén legalább kilenc hónapra engedélyezték;
- b) az anyasági támogatás tekintetében a nem Magyarország területén élő, tartós külszolgálatot vagy tartós külföldi szolgálatot teljesítő magyar állampolgárra, illetve vele együtt élő házastársára, élettársára;

- c) az anyasági támogatás tekintetében a b) pontban foglaltakon túl a nem Magyarországon született, külföldön született,
- ca) a hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv által anyakönyvezett, magyar állampolgárságú gyermek vér szerinti anyjára, örökbefogadó szülőjére vagy gyámjára, vagy
  - cb) a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény alapján kiadott „Magyar igazolvánnyal” rendelkező gyermek vér szerinti anyjára, örökbefogadó szülőjére vagy gyámjára, feltéve, hogy a gyermek lakóhelye szerinti szomszédos állam joga szerint a magyar állampolgárság felvétele a szomszédos állam szerinti állampolgárságtól való megfosztással jár.

Milyen családtámogatási ellátási formák léteznek?

Családi pótlék

- nevelési ellátás
- iskoláztatási támogatás

Gyermekgondozási támogatás;

- gyermekgondozást segítő ellátás
- gyermeknevelési támogatás

Anyasági támogatás

Melyek a biztosítási jogviszonyban (pl. munkaviszonyban) álló szülőt megillető főbb ellátások, kedvezmények?

- táppénz
- gyermekápolási táppénz
- csecsemőgondozási díj
- gyermekgondozási díj
- örökbefogadói díj
- gyermek után járó szabadság és pótszabadság.
- az apát megillető munkaidő kedvezmény
- szülői szabadság

Melyek a gyermek neveléséhez kapcsolódó egyéb ellátások?

- családi kedvezmény
- családi járulék kedvezmény
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- gyermektartásdíj megelőlegezése
- étkezési térítési díjkedvezmény
- ingyenes tankönyvellátás

CSALÁDI PÓTLÉK

A családi pótlék két ellátást foglal magába, a nevelési ellátást, és az iskoláztatási támogatást.

A nevelési ellátást a még nem tanköteles, az iskoláztatási támogatást a tanköteles, s a már nem tanköteles, de köznevelési (középfokú oktatási) intézményben tanulmányokat folytató gyermekek után folyósítják. A családi pótlékot a felsőoktatási intézményben tanuló gyermekekre tekintettel nem lehet megállapítani.

Nevelési ellátás

Ki jogosult nevelési ellátásra?

Nevelési ellátásra jogosult

- a vér szerinti vagy örökbe fogadó szülő;
- a szülővel együtt élő házastárs;
- az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni és az erre irányuló eljárás már folyamatban van;
- a szülővel együtt élő élettárs, ha az ellátással érintett gyermekkel életvitelszerűen együtt él és a szülővel élettársként legalább egy éve szerepel az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásában, vagy a szülővel fennálló élettársi kapcsolatát az ellátás megállapítására irányuló kérelmet legalább egy évvel megelőzően kiállított közokirattal igazolja (a továbbiakban együtt: szülő);
- a nevelőszülő;
- a gyám; továbbá
- az a személy, akihez ideiglenes hatállyal elhelyezték, a saját háztartásában nevelt,
- a gyermekotthon vezetője a gyermekotthonban nevelt,
- a szociális intézmény vezetője az intézményben elhelyezett,
- a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka vagy a javítóintézet igazgatója a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézet fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén elhelyezett,

még nem tanköteles gyermekekre tekintettel, a gyermek tankötelessé válása évének október 31-éig.

Saját jogán jogosult nevelési ellátásra a tizennyolcadik életévét betöltött tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy az iskoláztatási támogatásra való jogosultság megszűnésének időpontjától.

Mely esetben lehet nevelési ellátást folyósítani a tizenhatodik életévét betöltött, de 18. életévét nem meghaladó, tartósan beteg, tanulmányokat nem folytató gyermek után?

Nevelési ellátásra jogosult - a gyermekre tekintettel folyósított iskoláztatási támogatásra való jogosultság megszűnésének időpontjától a gyermek tizennyolcadik életévének betöltéséig a szülő

- a tizenhatodik életévét betöltött, a sajátos nevelési igény tényét megállapító szakértői vélemény alapján középsúlyosan vagy súlyosan értelmi fogyatékos, illetve siketvak gyermekre tekintettel,
- azon tizenhatodik életévét betöltött gyermekre tekintettel, aki tankötelezettségét fejlesztő nevelés-oktatás, vagy fejlesztő iskolai oktatás keretében teljesítette,
- a fentiekén túl a tizenhatodik életévét betöltött azon gyermekre tekintettel, aki a tankötelezettsége megszűnését követően súlyos betegsége vagy fogyatékosága következtében önálló életvitelre képtelen és önkiszolgálási képessége hiányzik.

Milyen iratot kell csatolni a nevelési ellátás megállapítása iránti kérelemhez, ha a nevelési ellátás megállapítását arra a 16. életévét betöltött gyermekekre tekintettel kéri, akinek a tankötelezettsége megszűnését követően súlyos betegsége vagy fogyatékosága következtében önálló életvitelre képtelen és önkiszolgálási képessége hiányzik?

Ebben az esetben a nevelési ellátás iránti kérelemhez csatolni kell a gyermeket kezelő szakorvos igazolását a gyermek önálló életvitelre képtelen állapotáról és az önkiszolgálási képességének hiányáról. A kezelőorvos az igazolást akkor állítja ki, ha a gyermek állapotában annak nagykorúságáig kedvező változás nem várható.

Kit tekintünk önálló életvitelre nem képes gyermeknek?

Aki

- a mindennapi életviteléhez, társadalmi életben való részvételéhez szükséges tevékenységeket testi, illetve érzékszervi fogyatékosága vagy az azzal összefüggő kommunikációs képtelenség miatt még a szükség szerinti segédeszköz igénybevételével sem képes más személy közreműködése nélkül elvégezni, vagy
- a mindennapi életvitelében értelmi fogyatékosága miatt állandó felügyeletet, irányítást igényel, mivel térben és időben tájékozódni nem

tud, a lakásban nem képes egyedül élni anélkül, hogy ez önmagára vagy másokra nézve veszélyt ne jelentene, továbbá a pénz értékét nem ismeri, így a mindennapi élet szintjén önálló gazdálkodásra képtelen.

Mely esetekben hiányzik az önkiszolgáló képessége a gyermeknek?

Ha mások személyes segítsége nélkül nem képes

- étkezni,
- tisztálkodni,
- öltözködni,
- illemhelyet használni vagy
- lakáson belül - a szükség szerinti segédeszköz igénybevétele mellett sem - közlekedni.

Iskoláztatási támogatás

Ki jogosult iskoláztatási támogatásra?

Iskoláztatási támogatásra jogosult

- a vér szerinti vagy örökbe fogadó szülő;
- a szülővel együtt élő házastárs;
- az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni és az erre irányuló eljárás már folyamatban van;
- a szülővel együtt élő élettárs, ha az ellátással érintett gyermekkel életvitelszerűen együtt él és a szülővel élettársként legalább egy éve szerepel az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásában, vagy a szülővel fennálló élettársi kapcsolatát az ellátás megállapítására irányuló kérelmet legalább egy évvel megelőzően kiállított közokirattal igazolja (a továbbiakban együtt: szülő);
- a nevelőszülő;
- a gyám; továbbá
- az a személy, akihez ideiglenes hatállyal elhelyezték, a saját háztartásában nevelt,
- a gyermekotthon vezetője a gyermekotthonban nevelt,
- a szociális intézmény vezetője az intézményben elhelyezett,
- a gyámhatóság által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy,

a tanköteles gyermekre tekintettel a gyermek tankötelessé válása évének november 1-jétől a **tankötelezettség teljes időtartamára**, valamint a tankötelezettsége megszűnését követően köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben tanulmányokat folytató gyermekekre (személyre)

tekintettel annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a gyermek (személy) a huszadik - a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény alapján fogyatékosági támogatásra nem jogosult, de sajátos nevelési igényű tanuló esetében huszonharmadik - életévét betölti;

továbbá

- a javítóintézet igazgatója vagy a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka a javítóintézetben nevelt vagy a büntetés-végrehajtási intézetben lévő, és gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló, tanköteles gyermekekre tekintettel a tankötelezettség teljes időtartamára, a tankötelezettsége megszűnését követően köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben tanulmányokat folytató gyermekekre tekintettel annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a gyermek a tizennyolcadik életévét betölti.

A súlyos és halmozottan fogyatékos tanuló szülője a tankötelezettség teljesítésének formájától függetlenül a tankötelezettség teljesítésének végéig jogosult iskoláztatási támogatásra.

A tanulói jogviszony és a hallgatói jogviszony egyidejű fennállása esetén az iskoláztatási támogatásra való jogosultság akkor állapítható meg, ha a tanulói jogviszony középfokú iskolával vagy szakképző intézménnyel áll fenn.

Ki tekinthető sajátos nevelési igényű tanulónak?

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Mikor kell bejelenteni azt, hogy a gyermek sajátos nevelési igényű tanuló?

A bejelentést - feltéve, hogy a tanuló a középiskolai tanulmányokat az adott tanév végén nem fejezi be - először annak a tanévnek a végéig kell megtenni, amelyben a sajátos nevelési igényű tanuló a 20. életévét betölti, ezt követően minden tanévnek a végéig, ha a tanulói jogviszony a következő tanévben is fennáll.

Amennyiben a tanulói jogviszony megszűnt és a családi pótlékra való jogosultság megszüntetésre került, de a 20. életévének betöltését követően a

sajátos nevelési igényű tanuló ismét tanulói jogviszonyt létesít, akkor a bejelentést a családi pótlék iránti kérelemmel egyidejűleg meg kell tenni.

A 20. életévét betöltött sajátos nevelési igényű gyermek esetén milyen igazolást kell benyújtani a családi pótlék (iskoláztatási támogatás) legfeljebb 23 éves korig történő folyósításához?

A sajátos nevelési igényű tanuló esetében a családi pótléknak a 23 éves korig történő folyósításához a tanulói jogviszony fennállásának igazolása mellett a jogosult írásban bejelenti a kormányhivatalnak a sajátos nevelési igény tényét megállapító, pedagógiai szakszolgálatként működő tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság vagy az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság megnevezését és címét, valamint a szakértői vélemény számát és annak érvényességét.

A bejelentést - feltéve, hogy a tanuló a középiskolai tanulmányokat az adott tanév végén nem fejezi be - először annak a tanévnek a végéig kell megtenni, amelyben a sajátos nevelési igényű tanuló a 20. életévét betölti.

Amennyiben a szakértői vélemény alapján a tanuló felülvizsgálata nem szükséges - feltéve, hogy a tanulói jogviszonya fennáll -, a sajátos nevelési igény tényét nem kell újból bejelenteni.

Ki jogosult saját jogán iskoláztatási támogatásra?

Saját jogán jogosult iskoláztatási támogatásra az a köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben a tankötelezettsége megszűnését követően tanulmányokat folytató személy,

- akinek mindkét szülője elhunyt,
- akinek a vele egy háztartásban élő hajadon, nőtlen, elvált vagy házastársától különélő szülője elhunyt,
- aki kikerült az átmeneti vagy tartós nevelésből,
- akinek a gyámsága nagykorúvá válása miatt szűnt meg,
- aki a családi pótlékra jogosult személlyel nem él egy háztartásban, vagy
- ha az iskoláztatási támogatást – a gyámhatóságnak a szülői ház elhagyását engedélyező határozatában foglaltak szerint – a nagykorúságát megelőzően is a részére folyósították, annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a huszadik - a fogyatékosági támogatásra nem jogosult, de sajátos nevelési igényű tanuló esetében huszonharmadik - életévét betölti.

Amennyiben a fenti körülmények közül valamelyik a nagykorúvá válást követően, de a tankötelezettség megszűnésének időpontját megelőzően

következik be, a nagykorúvá válás időpontjától lehet az iskoláztatási támogatást saját jogon megállapítani.

Ha a középiskolai tanulmányait folytató személy a tankötelezettsége megszűnését követően nem él egy háztartásban az iskoláztatási támogatás igénylésére egyébként jogosult személlyel, saját jogán megkaphatja az ellátást.

Az ellátás iránti kérelméhez csatolnia kell a szülője arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy a kérelmező életvitelszerűen nem él a háztartásában.

A nagykorú gyermek a szülővel akkor nem él egy háztartásban, ha a lakcímük különböző. Lakcím az a bejelentett lakó- vagy tartózkodási hely, ahol a személy életvitelszerűen él.

A szülő nyilatkozata hiányában a kérelmező a szülő lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjétől hatósági bizonyítvány kiállítását kérheti arra vonatkozóan, hogy életvitelszerűen nem a szülő háztartásában él.

Folyósítható-e az iskoláztatási támogatás, ha a tanköteles gyermek tanulói jogviszonya szünetel?

Az iskoláztatási támogatást a tankötelezettség fennállása alatt a tanulói jogviszony szünetelésének időtartamára is folyósítják.

A családi pótlékra vonatkozó közös szabályok

Melyik szülő igényelheti a családi pótlékot?

Ugyanazon gyermek (személy) után járó családi pótlék csak egy jogosultat illet meg. Ha a szülők időszakonként felváltva gondozzák gyermeküket és a szülői felügyeleti jog mindkét szülő esetében fennáll, a családi pótlékra - közös kérelmükre, 50-50%-os arányban - mindkét szülő jogosult. A kérelemhez csatolni kell a szülők arról szóló közös nyilatkozatát, hogy a gyermek gondozásáról, neveléséről saját háztartásaikban felváltva gondoskodnak.

Ha a gyermek együtt élő szülők háztartásában él, a családi pótlékot - együttes nyilatkozatuk alapján - bármelyik szülő igényelheti, mégpedig nyilatkozatuk szerint gyermekekenként. Megállapodás hiányában az ellátást igénylő szülő személyéről - kérelemre - a gyámhatóság dönt.

Az után a gyermek (személy) után, akire tekintettel nevelési ellátást folyósítanak, iskoláztatási támogatás nem folyósítható.

Ki a nevelőszülő?

Az a személy, aki nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonya keretében saját háztartásában gondozza a gyámhatóság végleges határozatával nála elhelyezett, nevelésbe vett gyermeket és az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet.

Ki a tanköteles gyermek?

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik. Az a gyermek, akinek esetében azt a szakértői bizottság javasolja, további egy nevelési évig az óvodában részesül ellátásban, és ezt követően válik tankötelessé. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a kormányhivatal a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését. A tankötelezettség a tanuló tizenhatodik életévének betöltéséig tart.

A sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható annak a tanítási évnél a végéig, amelyben a huszonharmadik életévét betölti. A tankötelezettség meghosszabbításáról a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az iskola igazgatója dönt.

A tankötelezettség kezdetéről

- az óvoda vezetője,
- ha a gyermek nem járt óvodába az iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság,
- az óvoda, az iskola vezetője vagy a szülő kezdeményezésére az iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság dönt.

A tankötelezettség iskolába járással, vagy ha az a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából nem hátrányos, a szülő kérelmére magántanulónaként teljesíthető.

Mi történik abban az esetben, ha az óvodás, illetve a tanköteles, vagy tankötelezettsége megszűnését követően nevelési-oktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermek igazolatlanul mulaszt az iskolában?

Ha az óvodai nevelésben való részvételre kötelezett, a tanköteles, vagy a tankötelezettsége megszűnését követően nevelési-oktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermek (személy) az óvodai nevelésben való

részvételi kötelezettségét megszegi, vagy a kötelező tanórai foglalkozások tekintetében igazolatlanul mulaszt, a nevelési-oktatási intézmény vezetője

- az adott nevelési évben igazolatlanul mulasztott ötödik óvodai nevelési nap vagy az adott tanítási évben igazolatlanul mulasztott tizedik kötelező tanórai foglalkozás után felhívja a családi pótlék jogosultját a családi pótlék szüneteltetésének jogkövetkezményére,
- az adott nevelési évben igazolatlanul mulasztott huszadik óvodai nevelési nap vagy az adott tanítási évben igazolatlanul mulasztott ötvenedik kötelező tanórai foglalkozás után kezdeményezi a családtámogatási ügyben eljáró hatóságnál az ellátás szüneteltetését.

Milyen összegű a családi pótlék (nevelési ellátás, iskoláztatási támogatás) 2023-ban?

A családi pótlék havi összege

- egygyermekes család esetén 12.200,- forint,
- egy gyermeket nevelő egyedülálló esetén 13.700,- forint,
- kétgyermekes család esetén gyermekenként 13.300,- forint,
- két gyermeket nevelő egyedülálló esetén gyermekenként 14.800,- forint,
- három- vagy többgyermekes család esetén gyermekenként 16.000,- forint,
- három vagy több gyermeket nevelő egyedülálló esetén gyermekenként 17.000,- forint,
- tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő család esetén, valamint a gyermekotthonban, javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben vagy szociális intézményben élő, a nevelőszülőnél elhelyezett, vagy a Gyvt. 72. § (1) bekezdése alapján ideiglenes hatállyal elhelyezett tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után, továbbá a gyámhatóság által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy esetén tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után 23.300,- forint,
- tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő egyedülálló esetén a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után 25.900,- forint,
- a saját jogon nevelési ellátásra jogosult tartósan beteg illetőleg súlyosan fogyatékos személy 20.300,- forint,
- a gyermekotthonban, javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben vagy szociális intézményben élő, a nevelőszülőnél elhelyezett, vagy a Gyvt. 72. § (1) bekezdése alapján ideiglenes hatállyal elhelyezett, a *g)* vagy a *h)* pont alá nem tartozó gyermek esetén, a gyámhatóság által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy esetén, ha a

gyermek nem tartozik a *g)* vagy a *b)* pont alá, valamint a 8. § (3) bekezdése alá tartozó személy esetén 14.800,- forint.

A köznevelési intézményben vagy a szakképző intézményben a tizennyolcadik életévének betöltését követően tanulmányokat folytató azon személyre tekintettel, aki után a tizennyolcadik életéve betöltéséig 23.300,- forint, vagy 25.900,- forint összegben folyósítottak iskoláztatási támogatást, az iskoláztatási támogatást továbbra is a korábban folyósított összegnek megfelelő összegben kell folyósítani. Más jogszabály alkalmazásában magasabb összegű családi pótléknak minősül az ellátás.

Kik a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából figyelembe vehető gyermekek?

A családi pótlék összegének megállapítása szempontjából azt a vér szerinti, örökbe fogadott vagy nevelt gyermeket kell figyelembe venni, aki az igénylő háztartásában él, és

- akire tekintettel a szülő, a nevelőszülő, a gyám családi pótlékra jogosult,
- aki köznevelési intézmény vagy szakképző intézmény tanulója vagy felsőoktatási intézményben első felsőoktatási szakképzésben, első alapképzésben, első mesterképzésben vagy első egységes, osztatlan képzésben részt vevő hallgató és rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik,
- aki a családi pótlékra saját jogán jogosult; vagy
- aki fogyatékosként szociális intézményi ellátásban részesül, feltéve, hogy őt a gyámhatóság nem vette nevelésbe, és a családi pótlékot igénylő - a kormányrendeletben foglaltak szerint - vele kapcsolatot tart fenn.

Kit lehet saját háztartásban nevelt gyermeknek tekinteni?

A családi pótlékra való jogosultság szempontjából saját háztartásban nevelt, gondozott gyermeknek kell tekinteni azt a gyermeket (személyt) is

- aki kül- és belföldi tanulmányai folytatása vagy gyógykezelése okán átmeneti jelleggel tartózkodik a háztartáson kívül,
- akit szociális intézményben 30 napot meg nem haladóan helyeztek el, illetve a 30 napot meghaladó szociális intézményi elhelyezésére a tartós betegségére vagy súlyos fogyatékoságára tekintettel, az intézményben egyidejűleg nyújtott iskolai oktatáshoz vagy fejlesztő nevelési-oktatási tevékenységhez való hozzáférés biztosítása érdekében kerül sor, és a gyermek a szülő háztartásából csak átmeneti jelleggel kerül ki, vagy
- aki a szülő kérelmére átmeneti gondozásban részesül.

Ki minősül egyedülállónak az ellátás összegének megállapításánál?

A családi pótlék összegének megállapítása szempontjából egyedülállónak kell tekinteni azt a szülőt, gyámot is, aki saját maga, illetve akinek a házastársa, élettársa

- köznevelési intézmény vagy szakképző intézmény tanulója, felsőoktatási intézmény első oklevelet szerző hallgatója és jövedelme nincs,
- vakok személyi járadékában vagy fogyatékosági támogatásban részesül,
- megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesül és egyéb jövedelme nincs,
- nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban vagy átmeneti bányászjáradékban részesül, feltéve, ha nyugdíjának, ellátásának összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegét (28.500 Ft), és egyéb jövedelme nincs,
- időskorúak járadékában, rokkantsági járadékban, hadigondozási járadékban részesül, és egyéb jövedelme nincs, illetve az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították,
- a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és jövedelme nincs.

Milyen iratokat kell bemutatni az egyedülállóság igazolására?

A kérelemhez csatolni kell,

- a tanulói, hallgatói jogviszony fennállása esetén a közoktatási, felsőoktatási intézmény erről szóló igazolását; (az igazolást tanulói jogviszony esetén minden év szeptember 30-áig, hallgatói jogviszony esetén minden év október 31-éig kell benyújtani.)
- nyugellátás, korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, táncművészeti életjáradék vagy átmeneti bányászjáradék esetén a nyugdíjfolyósító szerv igazolását a nyugellátás formájáról és havi összegéről. Az igazolást minden év február 28-áig kell benyújtani;
- szociális és egyéb ellátás esetén az ellátás megállapításáról szóló határozat másolatát vagy a folyósító szerv igazolását.

A fenti két esetben a családi pótlék iránti kérelemhez mellékelni kell a jövedelemnyilatkozatot is.

Mi történik akkor, ha a gyermek után más személy válik jogosulttá az ellátásra?

Ha ugyanabban a hónapban más személy válik jogosulttá a családi pótlékra, az új jogosultnak a következő hónaptól jár az ellátás.

Milyen tényt vagy adatot kell bejelenteni a családi pótlékban részesülőnek?

A családi pótlék folyósításának, szüneteltetésének vagy a folyósítás felfüggesztésének időtartama alatt

- a gyermeknek az ellátásra jogosult háztartásából történő kikerülését,
- a gyermek, személy tartós betegségére, illetve súlyos fogyatékoságára okot adó körülmény megszűnését,
- a 18 éven felüli személy rendszeres jövedelmét,
- az ellátásra jogosult 3 hónapot meghaladó külföldi tartózkodásának tényét,
- az ellátásra jogosult egyedülállóságának megszűnését,
- az egyedülállóságot meghatározó körülmény megszűnését,
- az ellátásra jogosult nevének, fizetési számlaszámának vagy lakcímének megváltozását,
- az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve abban az államban, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez (a továbbiakban: EGT-állam) történő munkavállalás vagy önálló vállalkozói tevékenység folytatásának tényét,
- az ellátásra jogosult családi állapotára, élettársi kapcsolatára vonatkozó adatában bekövetkezett változást, továbbá - ha az adatváltozás házasságkötésre, új bejegyzett élettársi vagy élettársi kapcsolat létesítésére tekintettel következett be - a házastárs, bejegyzett élettárs vagy élettárs természetes személyazonosító adatait, valamint lakcímét,
- ha a családi pótlék folyósításának időtartama alatt a nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett gyermek három hónapot egybefüggően engedély nélkül távol van a kijelölt gondozási helyétől,
- ha a tartós külszolgálatot vagy tartós külföldi szolgálatot teljesítő személy vagy vele együtt élő házastársa, élettársa részére a gyermek után jogszabály alapján a tartós külszolgálatra vagy tartós külföldi szolgálatra tekintettel bármilyen jogcímen ellátást, díjat vagy támogatást állapítanak meg.

Lehet-e a rendszeres jövedelemmel rendelkező nagykorú gyermek részére, vagy utána családi pótlékot folyósítani?

Amennyiben a tizennyolcadik életévét betöltött személynek rendszeres jövedelme van, úgy a rá tekintettel vagy a részére megállapított családi pótlék folyósítását – kivéve a saját jogán magasabb összegű családi pótlékban részesülő személyt- a negyedik hónaptól mindaddig szüneteltetni kell, amíg rendszeres jövedelemmel rendelkezik.

E szabály értelmében a tizennyolcadik életévét betöltött, tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy a saját jogon járó családi pótlék mellett kereseti korlát nélkül folytathat keresőtevékenységet.

Mit tekintünk rendszeres jövedelemnek?

Jövedelemnek minősül az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben adóköteles jövedelemként meghatározott – belföldről vagy külföldről származó – vagyoni érték, bevétel, amelynek havi összege meghaladja a **mindenkori legkisebb munkabér** (2023-ban 232.000 Ft) összegét.

Rendszeres jövedelemnek a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelmet tekintjük.

Mely időponttól jár a családi pótlék?

A családtámogatási ellátás a kérelem benyújtásának időpontjától jár, feltéve, hogy a benyújtás időpontjában a jogosultság fennáll. A családtámogatási ellátást visszamenőleg, legfeljebb a kérelem benyújtásának napját megelőző második hónap első napjától kell megállapítani, ha a jogosultság már ettől az időponttól kezdve fennállt.

Hogyan folyósítják a családi pótlékot?

A családtámogatási ellátást utólag, a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig, fizetési számlára utalás esetében 3. napjáig kell folyósítani. A kiutalt és át nem vett ellátás ismételt folyósítását a folyósító szerv a jogosult kormányhivatalhoz benyújtott kérelme alapján teljesíti. Ha a kiutalt és át nem vett ellátás folyósításának sikertelensége a jogosult érdekkörében fennálló okra vezethető vissza, a kormányhivatal az ellátás ismételt folyósításával kapcsolatos tényleges, de legfeljebb 1.000,- forintban megállapított költségeit az ellátásból vonja le.

A folyósító szerv az augusztus hónapra járó ellátást a tárgyhónapban,

- kifizetési utalvánnyal történő kifizetés esetén augusztus 24-éig,
- fizetési számlára utalás esetén augusztus 26-áig folyósítja.

Kiskorú szülő a gyermekére tekintettel jogosult családi pótlékra?

Ha a kiskorú szülő gyermekének nincs gyámja, vagy ha a tizenhatodik életévét betöltött kiskorú szülő a saját háztartásában nevelt gyermekének gyámjával nem él egy háztartásban, a családi pótlékot a kiskorú szülő részére kell megállapítani.

MAGASABB ÖSSZEGŰ CSALÁDI PÓTLÉK

A magasabb összegű családi pótlék megállapításához, illetve folyósításához igazolást kell kiállítani arról, hogy a tizennyolc évesnél fiatalabb gyermek az 5/2003. (II.19.) ESzCsM rendelet 1. mellékletben felsorolt betegségek, illetve fogyatékoságok valamelyikében szenved, és a betegség súlyossága megfelel az ott meghatározott feltételeknek.

A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermekre tekintettel vagy személy részére járó magasabb összegű családi pótlék annak a hónapnak a végéig jár, ameddig a betegség, súlyos fogyatékoság fennállását igazolták. Tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeknél, ha állapota végleges, 18. éves koráig újabb igazolás benyújtására nincs szükség.

Ki a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy?

- tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos az a 18 évesnél fiatalabb gyermek, aki az 5/2003. (II.19.) ESZCSM rendeletben meghatározott betegsége, illetve fogyatékosága miatt állandó vagy fokozott felügyeletre, gondozásra szorul
- az a tizennyolc évesnél idősebb személy, aki a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és ez az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll.

Milyen igazolást kell benyújtani a magasabb összegű családi pótlék megállapítása iránti kérelemhez?

A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek (személy) esetében a magasabb összegű családi pótlék iránti kérelemhez csatolni kell a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló jogszabály szerinti igazolás másolatát. Ha a gyermek (személy) a nem magasabb összegű családi pótlék folyósításának ideje alatt válik tartósan

betegé, illetve súlyosan fogyatékosá és ennek tényét az igazolás másolatának benyújtásával a kormányhivatalnak bejelentik, a családi pótlék magasabb összegben történő megállapítására új kérelmet nem kell benyújtani.

Ki állítja ki az igazolást a tartós betegség, illetve a súlyos fogyatékoság fennállásáról?

A tartós betegség vagy fogyatékoság fennállásáról, illetve annak hiányáról szóló igazolást gyermekklinika, gyermek-szakkórház, kórházi gyermekosztály, szakambulancia, szakrendelés vagy szakgondozó intézmény szakorvosa adja ki.

A gyermek kezelése során az alapellátás illetékes orvosa (házi gyermekorvos) illetve a gyermeket ellátó szakorvos hívja fel a szülő figyelmét a magasabb összegű családi pótlék igénylésének lehetőségére.

Mit tartalmaz a szakorvosi igazolás?

- első vizsgálat esetén annak megállapítását, hogy a gyermek a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségben szenved-e
- a felülvizsgálat esetén, hogy a továbbiakban is jogosult-e, vagy nem tarthat igényt a magasabb mértékű ellátásra
- a legközelebbi felülvizsgálat időpontját (legkésőbbi időpont 5 év) illetőleg az állapot véglegességének tényét.

Mi a teendője a szülőnek, ha a szakorvos igazolásával nem ért egyet?

A magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló miniszteri rendelet (5/2003. (II. 29.) ESzCsM rendelet) szerinti formanyomtatványon kiadott igazolást megalapozó szakorvosi szakvélemény felülvizsgálatára irányuló eljárást a szülő az igazolás kiállítását követő 15 napon belül kezdeményezheti a szakvélemény felülvizsgálatát a kormányhivatalnál.

A kormányhivatal a kezdeményezéstől számított 8 napon belül felkéri a szakmailag illetékes szakfelügyelő főorvost a szakvélemény felülvizsgálatára. A feladat elvégzésével megbízott szakfelügyelő főorvos a felülvizsgálati eljárása során új igazolást állít ki.

Nagykorú személynek orvosi igazolást kell-e benyújtani az igénybejelentéskor?

A tizennyolcadik életévét betöltött tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos személy akkor jogosult a magasabb összegű családi pótlékra, ha a

rehabilitációs hatóság állásfoglalása vagy 2009. október 1-jét megelőzően kiadott - külön jogszabályban foglaltak szerint szakhatósági állásfoglalásnak minősülő - szakvéleménye szerint 18. életévének betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, illetve legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett. Esetében a magasabb összegű családi pótlékot, azaz a nevelési ellátást az iskoláztatási támogatásra való jogosultságának megszűnését követően állapítják meg.

Ha a nagykorú személy munkaképesség-csökkenését vagy egészségkárosodását a rehabilitációs szakértői szerv vagy jogelődjének hatályos határozata, szakhatósági állásfoglalása vagy szakvéleménye nem állapítja meg, a járási hivatal a kérelmező által másolatban benyújtott orvosi dokumentáció vagy személyes vizsgálat alapján szakkérdésként vizsgálja a következőket:

- az egészségkárosodás mértéke és az egészségkárosodásnak a kérelmező 18. életéve előtti fennállása,
- az egészségkárosodás felülvizsgálatának szükségessége,
- a felülvizsgálat szükségessége esetén annak időpontja.

Meddig folyósítható a magasabb összegű családi pótlék?

A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermekre tekintettel vagy személy részére járó magasabb összegű családi pótlék annak a hónapnak a végéig jár, ameddig a betegség, súlyos fogyatékoság fennállását igazolták.

Mi történik akkor, ha a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermek állapota javul?

Ha a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos személy után - állapotának javulása miatt - a magasabb összegű családi pótlék már nem jár, a magasabb összegű ellátásra való jogosultság megszűnését követő hónaptól a családi pótlékot új összeggel kell folyósítani, feltéve, hogy egyébként az ellátásra való jogosultság fennáll. A kormányhivatal a családi pótlék új folyósítandó összegének megállapításával egyidejűleg intézkedik a hatósági igazolvány bevonásáról és érvénytelenítéséről, és erről haladéktalanul tájékoztatja a Központot.

Jogosult-e a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek (személy) utazási kedvezményre?

A magasabb összegű családi pótlékra való jogosultságot megállapító határozat alapján, annak véglegessé válásától számított nyolc napon belül a magasabb összegű családi pótlékban részesülőnek -, illetve annak, aki után

magasabb összegű családi pótlék megállapításra került - a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló jogszabály szerinti utazási kedvezményre való jogosultságot igazoló hatósági igazolványt is kiállítanak. Az igazolvány kiállításáról és a jogosult részére történő megküldéséről a Magyar Államkincstár központi szerve (Központ) gondoskodik.

A hatósági igazolvány tartalmazza a magasabb összegű családi pótlékban részesülő személynek -, illetve annak, aki után magasabb összegű családi pótlék került megállapításra - a nevét, a magasabb összegű családi pótlék megállapításának tényét, a jogosultság fennállásának tényét, továbbá a hatósági igazolvány érvényességének időtartamát. A hatósági igazolvány a külön jogszabály szerinti igazolásban, szakvéleményben, illetve szakhatósági állásfoglalásban meghatározott felülvizsgálat időpontjáig, de legfeljebb 5 évig hatályos.

Milyen egyéb ellátásra jogosult az a gyermek, aki után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak?

Ha a gyermek után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak, a gyermek jogosult utazási kedvezményre, közgyógyellátásra, étkezési térítési díjkedvezményre, valamint ingyenes tankönyvre jogosult.

GYERMEKGONDOZÁSI TÁMOGATÁSOK

A gyermekgondozást segítő ellátás

Ki és mely időtartamig jogosult a gyermekgondozást segítő ellátásra?

Gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult a szülő, a kiskorú szülő, ha a gyermekének nincs gyámja, vagy ha a tizenhatodik életévét betöltött kiskorú szülő a saját háztartásában nevelt gyermekének gyámjával nem él egy háztartásban valamint a gyám - kivéve a gyermekvédelmi gyám és a kizárólag egyes gyámi feladatok ellátására kirendelt nevelőszülő - a saját háztartásában nevelt

- a gyermek 3. életvének betöltéséig.
- ikergyermekek esetén a tankötelessé válás évének végéig. (A gyermek tankötelessé válásának időpontjaként legfeljebb a gyermek 10. életéve betöltésének napját kell érteni. Amennyiben ikergyermekek esetén a tankötelessé válás éve nem egyezik meg, úgy az ellátást a legkésőbb tankötelessé váló gyermek tankötelessé válása évének végéig folyósítják, legfeljebb a gyermekek tizedik életvének betöltéséig, változatlan összegben.

- a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek tizedik életévének betöltéséig.

Ki minősül szülőnek?

A vér szerinti, az örökbe fogadó szülő, a szülővel együtt élő házastárs, az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van, valamint a szülővel együtt élő élettárs, ha az ellátással érintett gyermekkel életvitelszerűen együtt él, és a szülővel élettársként legalább egy éve szerepel az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásában, vagy a szülővel fennálló élettársi kapcsolatát az ellátás megállapítására irányuló kérelmet legalább egy évvel megelőzően kiállított közokirattal igazolja

Ha a gyermek a gyermekgondozást segítő ellátásra jogosító életkort már betöltötte, örökbefogadása esetén az örökbefogadó szülő jogosult gyermekgondozási segélyre?

A gyermek örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezésének időpontjától számított hat hónap időtartamig gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult az örökbefogadó szülő, ha a gyermek a harmadik, tartósan beteg gyermek esetén a tizedik életévét már betöltötte.

Amennyiben a gyermek a gyermekgondozást segítő ellátásra jogosító életkort (3. életév, ikergyermekes esetén a tankötelesség válság éve, tartósan beteg gyermek esetén 10. életév) az örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezést követő hat hónapon belül tölti be, akkor az örökbefogadó szülő ellátásra való jogosultsága a gyermek gyermekgondozást segítő ellátásra jogosító életkorának betöltését követően a jogosultság kezdő időpontjától számított hat hónap elteltéig meghosszabbodik.

Az örökbefogadó szülő ebben az esetben az ellátás folyósítása mellett kereső tevékenységet heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat.

Az örökbefogadó szülő részére mely időponttól állapítható meg a gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultság?

Az örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezésének időpontjától.

Mely esetben nem jogosult az örökbefogadó szülő a gyermekgondozást segítő ellátásra?

- házastársi vagy rokoni örökbefogadás esetén,

- ha a gyermeket már a gondozásba vétel időpontját megelőzően legalább egy éven át folyamatosan saját háztartásában nevelte, vagy
- ha a gyermek után örökbefogadói díjban részesül vagy részesült.

Mennyi a gyermekgondozást segítő ellátás összege?

Az ellátás havi összege azonos a szociális vetítési alap összegével (2023-ban 28.500,- forint) töredékhónap esetén egy naptári napra a havi összeg harmincad része jár.

Ikergyermek nevelése esetén mennyi a gyermekgondozást segítő ellátás összege?

Az ellátás havi összege ikergyermek esetén azonos a szociális vetítési alap összegének (28.500,- Ft) és az ikergyermek számának szorzatával.

Hány gyermek után folyósítható a gyermekgondozást segítő ellátás?

Legfeljebb két gyermek után lehet ellátást folyósítani.

Egyazon várandósságból született ikergyermeket egy gyermekként kell figyelembe venni, ezért így a később született testvér után is megállapítható a gyermekgondozást segítő ellátás.

A tartósan beteg, illetve súlyos fogyatékos gyermeket nevelő szülő részére meddig állapítják meg a gyermekgondozást segítő ellátást?

Ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, 10. életévének betöltéséig állapítják meg az ellátást.

Amennyiben a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermekre tekintettel családi pótlék iránti kérelmet még nem nyújtottak be, a tartós betegség, illetve súlyos fogyatékoság tényéről szóló, a magasabb összegű családi pótlékre jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló jogszabály szerinti igazolást a gyermekgondozást segítő ellátás iránti kérelemhez csatolni kell. Ha a gyermek az ellátás folyósításának ideje alatt válik tartósan beteggé, illetve súlyosan fogyatékosná és ennek tényét az igazolás benyújtásával a kormányhivatalnál bejelentik, a családi pótlék magasabb összegben történő megállapítása, illetve a gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultság időtartamának megváltoztatása iránt új kérelmet nem kell benyújtani.

A szülőn kívül kinek lehet gyermekgondozást segítő ellátás megállapítani?

A gyermek szülőjének vér szerinti, örökbe fogadó szülője, továbbá annak együtt élő házastársa részére, ha

- a gyermek az első életévét betöltötte,
- a gyermek gondozása, nevelése a szülő háztartásában történik,
- a gyermek szülei írásban nyilatkoznak arról, hogy a gyermekgondozást segítő ellátásról lemondanak és egyetértenek a gyermekgondozást segítő ellátásnak nagyszülő részéről történő igénylésével, és
- a szülő háztartásában nincs másik olyan gyermek, akire tekintettel gyermekgondozást segítő ellátást folyósítanak.

A nagyszülő részére a gyermekgondozási segélyre való jogosultság a fenti feltételek fennállása esetén kizárólag akkor állapítható meg, ha

- ő maga megfelel az ellátásra való jogosultság feltételeinek, és
- a jogosultsági feltételek a szülő esetében is fennállnak.

Érinti-e a nagyszülő gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultságát, ha a szülő a gyermek után gyermekápolási táppénzt vesz igénybe?

Nem, a nagyszülő ellátásra ez esetben is jogosult.

Mely esetben kell megszüntetni a nagyszülő gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultságát?

A nagyszülő gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultságát akkor is meg kell szüntetni, ha olyan kizáró körülmény áll be, amely a szülő az ellátásnak saját maga általi igénybevétele esetén a gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultságának elvesztését vonná maga után.

Jogosult-e a nagyszülő gyermekgondozást segítő ellátásra, ha az édesanya napi 8 órában folytat kereső tevékenységet?

A nagyszülő abban az esetben is jogosult az ellátásra, ha a szülő napi 8 órában folytat kereső tevékenységet.

Mi minősül keresőtevékenységnek?

A munkaviszonyban, közalkalmazotti, egészségügyi szolgálati, rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban, honvédelmi alkalmazotti jogviszonyban politikai szolgálati, biztos, kormányzati szolgálati, közszolgálati jogviszonyban, adó- és vámhatósági szolgálati jogviszonyban, bírói, ügyészségi, igazságügyi szolgálati jogviszonyban, a Magyar Honvédség, rendvédelmi szervek, polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos és

szerződéses szolgálati jogviszonyában folytatott munkavégzésre irányuló tevékenység.

A rehabilitációs ellátásban, vagy rokkantsági ellátásban részesülő személy jogosult a gyermekgondozást segítő ellátásra?

Igen a rehabilitációs vagy rokkantsági ellátásban részesülő személyek is kérhetik az ellátás megállapítását.

Van-e lehetőség a gyermekgondozást segítő ellátás méltányossági alapon történő engedélyezésére?

Igen, a kérelmet benyújtó személy lakcíme szerint illetékes fővárosi és vármegyei kormányhivatal vezetője – méltányossági jogkörben eljárva – gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultságot

- megállapíthat a gyermeket nevelő személynek, ha a gyermek szülei a gyermek nevelésében három hónapot meghaladóan akadályoztatva vannak;
- megállapíthatja, illetőleg meghosszabbíthatja a gyermek általános iskolai tanulmányainak megkezdéséig, legfeljebb azonban a gyermek 8. életévének betöltéséig, ha a gyermek betegsége miatt a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem gondozható.

Mely szervhez kell benyújtani a méltányossági kérelmet?

A gyermekgondozást segítő ellátás megállapítására, illetve meghosszabbítására irányuló kérelmet a formanyomtatványon kell benyújtani a fővárosi illetőleg vármegyei kormányhivatalhoz, tekintettel arra, hogy a gyermekgondozást segítő ellátás méltányosságból történő megállapítására, meghosszabbítására irányuló eljárásban a kormányhivatal vezetője jár el.

Milyen igazolást kell csatolni a méltányossági kérelemhez?

A kérelemhez csatolni kell az igényben megjelölt októl függően:

- a szülők nyilatkozatát a gyermeknevelésben való akadályoztatásukról;
- a fekvőbeteg-gyógyintézet gyermekgyógyász, vagy gyermekpszichiáter szakorvosának igazolását arról, hogy a gyermek a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben nem gondozható, nevelhető;

Lehet-e a gyermekgondozást segítő ellátás folyósítása alatt munkát végezni?

A gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő szülő kereső tevékenységet a gyermek fél éves koráig nem folytathat, azt követően azonban időbeli korlátozás nélkül dolgozhat.

Milyen feltételekkel dolgozhat a kiskorú szülő gyermekének gyámja?

A kiskorú szülő gyermekének gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő gyámja időkorlátozás nélkül folytathat kereső tevékenységet.

A gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő nagyszülő milyen feltételekkel folytathat kereső tevékenységet?

A gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő nagyszülő kereső tevékenységet a gyermek hároméves kora után, heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat, vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés kizárólag az otthonában történik.

Az ikergyermeket nevelő szülőnek milyen összegű gyermekgondozást segítő ellátást folyósítanak, ha keresőtevékenységet folytat?

Az ikergyermeket nevelő szülő gyermekgondozást segítő ellátásának havi összege a keresőtevékenység folytatása mellett is azonos a szociális vetítési alap összegének (28.500,- Ft) és az ikergyermekek számának szorzatával

Előzetesen be kell-e jelenteni a munkáltatónak, ha a szülő meg kívánja szakítani a fizetés nélküli szabadságot?

A munkavállaló a fizetés nélküli szabadság igénybevételét legalább tizenöt nappal korábban írásban köteles bejelenteni.

A fizetés nélküli szabadság a munkavállaló által megjelölt időpontban, de legkorábban a szabadság megszüntetésére irányuló jognyilatkozat közlésétől számított harmincadik napon szűnik meg.

Hány nap szabadság illeti meg a munkába való visszatérésekor azt a szülőt, aki gyermeke gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot vett igénybe?

A szabadság megállapítására a Munka Törvénykönyve az irányadó, mely kimondja:

A munkavállalót minden munkaviszonyban töltött naptári évben rendes szabadság illeti meg, amely alap- és pótszabadságból áll.

Munkában töltött időnek minősül, ezért szabadság jár a következő időtartamokra:

- a munkaidő-beosztás alapján történő munkavégzési kötelezettség alóli mentesülés,
- a szabadság,
- a szülési szabadság,
- a gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadság első hat hónapjának,
- a naptári évenként harminc napot meg nem haladó keresőképtelenség,
- a tényleges önkéntes tartalékos katonai szolgálatteljesítés három hónapot meg nem haladó,
- a munkavégzés alóli mentesülésnek a jogszabályban meghatározott esetei (pl. ilyen az emberi reprodukciós eljárással összefüggő, egészségügyi intézményben történő kezelés).

Az alapszabadság mértéke húsz munkanap.

A szabadság a munkavállaló

- huszonötödik életévétől huszonegy;
- huszonnyolcadik életévétől huszonkettő;
- harmincegyedik életévétől huszonhárom;
- harmincharmadik életévétől huszonnégy;
- harmincötödik életévétől huszonöt;
- harminchetedik életévétől huszonhat;
- harminckilencedik életévétől huszonhét;
- negyvenegyedik életévétől huszonnyolc;
- negyvenharmadik életévétől huszonkilenc;
- negyvenötödik életévétől harminc

munkanapra emelkedik.

A gyermekgondozást segítő ellátás folyósítása alatt el lehet-e helyezni a gyermeket a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézménybe?

Igen,

- ha a gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult köznevelési intézményben a nappali oktatás munkarendje szerint tanul, illetve felsőoktatási intézmény nappali tagozatos hallgatója, vagy
- ha a napközbeni ellátást biztosító intézményben elhelyezett gyermek a szülőnek folyósított ellátás esetén félévesnél idősebb, vagy a nagyszülő részére folyósított ellátás esetén három évesnél idősebb.

Nem minősül szociális intézményi elhelyezésnek a gyermek rehabilitációs, habilitációs célú foglalkoztatására irányuló napközbeni intézményi elhelyezése.

A gyermeknevelési támogatás (GYET)

Ki veheti igénybe a gyermeknevelési támogatást?

A szülő és a gyám, - kivéve a gyermekvédelmi gyámot és a kizárólag egyes gyámi feladatok ellátására kirendelt nevelőszülőt - aki saját háztartásában három vagy több kiskorú gyermeket nevel.

Milyen időtartamra jár a gyermeknevelési támogatás?

A legfiatalabb gyermek 3. életévének betöltésétől 8. életévének betöltéséig, feltéve, hogy a jogosult saját háztartásában három vagy több kiskorú gyermeket nevel.

Mennyi a gyermeknevelési támogatás összege?

A gyermeknevelési támogatás havi összege - függetlenül a gyermekek számától - azonos a szociális vetítési alap összegével (28.500 Ft), töredéknap esetén egy naptári napra a havi összeg harmincad része jár.

Méltányosságból meghosszabbítható-e a GYET?

A gyermeknevelési támogatás méltányosságból történő megállapítására, meghosszabbítására nincs lehetőség.

Függ-e a támogatás az előzetes biztosítási időtől?

Nem, biztosítási időtől független az ellátás.

Lehet-e a gyermeknevelési támogatás mellett munkát végezni?

A gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat, vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés kizárólag otthonában történik.

A gyermeknevelési támogatás folyósítása alatt a gyermekeket el lehet-e helyezni a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézménybe?

Igen, a gyermeknevelési támogatásban részesülő szülő időbeli korlátozás nélkül elhelyezheti gyermekeit óvodába, iskolai napközibe.

Munkaviszonynak minősül-e a gyermeknevelési támogatás (melyet a köznyelv „főállású anyaságnak” nevez) és a gyermekgondozást segítő ellátás folyósításának időtartama?

A gyermeknevelési támogatás és a gyermekgondozást segítő ellátás folyósításának időtartama nyugdíjszerző szolgálati időnek minősül, de nem számít munkaviszonynak.

A gyermekgondozási támogatási formák (Gyermekgondozást segítő ellátás, Gyermeknevelési támogatás) közös szabályai

Melyik szülő igényelheti az ellátásokat?

A gyermekgondozási támogatást a gyermekkel közös háztartásban élő szülők bármelyike igénybe veheti. Megállapodás hiányában a támogatást igénylő szülő személyéről - kérelemre - a gyámhatóság dönt.

Lehetőség van-e arra, hogy mindkét szülő részesüljön gyermekgondozási támogatásban?

Ha a szülők egyidejűleg több gyermek után lennének jogosultak a gyermekgondozási támogatás egyik vagy mindkét formájára, úgy a támogatást csak egy jogcímen, és csak az egyik szülő részére lehet megállapítani.

A gyám részére lehet-e egyidejűleg több gyermek után gyermekgondozási támogatást megállapítani?

Ha a gyám egyidejűleg több gyermek után lenne jogosult a gyermekgondozási támogatás egyik vagy mindkét formájára, a támogatást részére csak egy jogcímen lehet megállapítani azzal, hogy a gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultság megállapítása esetén legfeljebb két gyermek után lehet ellátást megállapítani.

Kinek nem jár gyermekgondozási támogatás?

- a Szociális törvényben meghatározott rendszeres pénzellátás valamelyikében részesül, **ide nem értve**
- a gyermekgondozási támogatást, valamint a gyermekgondozási támogatás folyósítása mellett végzett kereső tevékenység után járó táppénzt, baleseti táppénzt, továbbá a kiemelt ápolási díjnak vagy az emelt összegű ápolási díjnak az összegét,
- a gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultság esetében a társadalombiztosítási nyugellátást, a társadalombiztosítási nyugellátásról

szóló törvény szerint társadalombiztosítási nyugellátással egy tekintet alá eső ellátást, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított ellátást, az egyházi jogi személy által folyósított egyházi, felekezeti nyugdíjat, a korhatár előtti ellátást, a szolgálati járandóságot, a táncművészeti életjáradékot, az átmeneti bányászjáradékot, a nem ugyanazon gyermek után folyósított csecsemőgondozási díjat, örökbefogadói díjat és gyermekgondozási díjat, az ugyanazon gyermekekre tekintettel folyósított gyermekek otthongondozási díjának az Szt. 39/A. § (3) bekezdése szerinti összegét, a nem ugyanazon gyermek után megállapított gyermekek otthongondozási díját, továbbá a rehabilitációs járadékot, rokkantsági járadékot, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásait, a bányászok egészségkárosodási járadékát, a tartós ápolást végzők időskori támogatását,

- a gyermeknevelési támogatás esetében a gyermekek otthongondozási díját;
- olyan gyermek után igényli a támogatást, akit a Gyvt. alapján ideiglenes hatállyal elhelyeztek, nevelésbe vettek, továbbá az Szt. alapján 30 napot meghaladóan szociális intézményben helyeztek el, kivéve, ha a szociális intézményi elhelyezésre a gyermek tartós betegségére vagy súlyos fogyatékoságára tekintettel, az intézményben egyidejűleg nyújtott iskolai oktatáshoz vagy fejlesztő nevelési-oktatási tevékenységhez való hozzáférés biztosítása érdekében kerül sor, és a gyermek a szülő háztartásából csak átmeneti jelleggel kerül ki;
- letartóztatásban van, illetve szabadságvesztést tölt.

Ha elhunyt a gyermek, mikortól szüntetik meg a gyermekgondozási támogatás folyósítását?

Amennyiben a gyermekgondozási támogatásban részesülő személy az általa nevelt gyermek halála miatt elveszti támogatásra való jogosultságát, úgy a támogatás folyósítását a halálesetet követő hónap 1. napjától számított 3 hónap múlva kell megszüntetni.

A gyermekgondozást segítő ellátás, illetve a gyermeknevelési támogatás folyósításának lejárta követően milyen ellátás megállapítását lehet kérni?

Ha a fenti ellátások megszűnését követően a szülő nem tud elhelyezkedni, és korábbi munkaviszonya alapján álláskeresési járadékra nem jogosult, a lakóhely szerint illetékes járási hivataltól kérheti az aktív korúak ellátására

való jogosultságának (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás) megállapítását, ha a munkaügyi szervvel legalább három hónapig együttműködött.

Szolgálati időnek számít-e a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósításának időtartama?

Igen, 10 százalékos nyugdíjárulék levonása mellett.

Milyen tény, adatot kell bejelenteni a gyermekgondozási támogatásban részesülőnek?

A gyermekgondozási támogatás folyósításának, szüneteltetésének időtartama alatt be kell jelenteni:

- a gyermek tartós betegségére, illetve súlyos fogyatékkosságára okot adó körülmény megszűnését,
- ha az ellátásra jogosult - ide nem értve a kiskorú szülő gyermekének gyámját - a gyermek féléves kora előtt, nagyszülő esetében a gyermek hároméves kora előtt folytat keresőtevékenységet,
- ha a gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult nagyszülő a gyermek hároméves kora után folytat keresőtevékenységet, kivéve, ha a munkaidő tartama nem haladja meg a heti harminc órát, vagy a munkavégzés otthonában történik,
- ha a gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult nagyszülő heti 30 órát meghaladó időtartamban folytat keresőtevékenységet,
- ha az ellátásra jogosult rendszeres pénzellátás valamelyikében részesül, vagy ha házastársa, élettársa terhességi-gyermekágyi segélyben, csecsemőgondozási díjban vagy gyermekgondozási díjban részesül,
- az ellátásra jogosult előzetes letartóztatásba vételét, illetve szabadságvesztés büntetésének megkezdését,
- az ellátásra jogosult három hónapot meghaladó, egybefüggő külföldi tartózkodásának tényét,
- nagyszülő által igénybe vett gyermekgondozást segítő ellátás esetében mindazokat a körülményeket, amelyek akár a nagyszülő vonatkozásában, akár a szülő vonatkozásában az ellátásra való jogosultság elvesztését vonják maguk után,
- az ellátásra jogosult nevének, fizetési számlaszámának vagy lakcímének megváltozását,

- a gyermeknek az ellátásra jogosult háztartásából történő kikerülését, továbbá - gyermeknevelési támogatás esetében - ha a háztartásba a 3. életévét még be nem töltött kiskorú kerül,
- ha a gyermeknevelési támogatásra jogosult személy folytat keresőtevékenységet, kivéve, ha a munkaidő a heti 30 órát nem haladja meg, vagy a munkavégzés otthonában történik,
- az EGT-államban történő munkavállalás vagy önálló vállalkozói tevékenység folytatásának tényét,
- ha a tartós külszolgálatot vagy tartós külföldi szolgálatot teljesítő személy vagy vele együtt élő házastársa, élettársa részére a gyermek után jogszabály alapján a tartós külszolgálatra vagy tartós külföldi szolgálatra tekintettel bármilyen jogcímen ellátást, díjat vagy támogatást állapítanak meg;
- a méltányossági jogkörben megállapított gyermekgondozást segítő ellátás folyósításának, szüneteltetésének időtartama alatt a fentieken túl a gyermek szüleinek a gyermek nevelésében történő akadályoztatásának megszűnését, valamint a gyermek - méltányossági gyermekgondozást segítő ellátás megállapítására okot adó - betegségének megszűnését.

A helyi utazási kedvezmény igényléséhez igényelhető-e hatósági bizonyítvány?

A kérelmező - a lakóhelye szerinti települési önkormányzat által rendeletben meghatározott utazási kedvezményre való jogosultság igazolása céljából - a gyermekgondozási támogatás iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg, a kérelem benyújtására szolgáló formanyomtatványon kérheti hatósági bizonyítvány kiállítását a gyermekgondozási támogatásra való jogosultság fennállásáról. A hatósági bizonyítvány kiállításáról és a jogosult részére történő megküldéséről családtámogatási kifizetőhely esetén a Központ, egyéb esetben a kormányhivatal gondoskodik. Ha a gyermekgondozási támogatásra való jogosultság a hatósági bizonyítványban igazolt időtartam lejárta előtt megszűnik, a kormányhivatal a hatósági bizonyítványt visszavonja.

Anyasági támogatás

Ki jogosult anyasági támogatásra?

Anyasági támogatásra jogosult

- a szülést követően az a nő, aki várandóssága alatt legalább négy alkalommal - koraszülés esetén legalább egyszer - várandósgondozáson vett részt;
- az örökbefogadó szülő, ha az örökbefogadást véglegessé vált határozatban engedélyezték, és a gyermeket a végleges engedélyezés időpontját megelőzően legfeljebb egy éve nevelte folyamatosan saját háztartásában;
- a gyám, ha a gyermek a születését követően hat hónapon belül - véglegessé vált határozat alapján - a gondozásába kerül.

Anyasági támogatásra az a személy is jogosult, aki a külképviseletekről és a tartós külszolgálatról szóló 2016. évi LXXIII. törvény szerinti tartós külszolgálatot, vagy más jogszabály szerint tartós külföldi szolgálatot teljesít, ide értve a vele életvitelszerűen együtt élő házastársat, élettársat.

Kinek folyósítják az anyasági támogatást, ha az anya a támogatás felvétele előtt meghal?

Amennyiben az anyasági támogatásra jogosult nő a támogatás felvételét megelőzően meghal, úgy az anyasági támogatást az anyával egy háztartásban élt apának kell kifizetni, ezen személy hiányában annak a személynek, aki a gyermek gondozását ellátja.

Milyen összegű az anyasági támogatás?

Az anyasági támogatás – gyermekenkénti – összege azonos a gyermek születésének időpontjában érvényes szociális vetítési alap összegének (28.500,- Ft) 225 százalékával (64.125,- Ft), ikergyermekek esetén 300 százalékával (85.500,- Ft).

Meddig lehet az anyasági támogatást kérelmezni?

Az anyasági támogatás megállapítása iránti kérelmet a szülést követő hat hónapon belül lehet benyújtani.

A gyermek örökbefogadása esetén Az anyasági támogatás megállapítása iránti kérelmet az örökbefogadás végleges engedélyezését követő hat hónapon belül lehet benyújtani.

Mikor nem jár a támogatás?

Nem jár anyasági támogatás, ha

- a szülők a gyermek születését megelőzően nyilatkozatban hozzájárultak a gyermek örökbefogadásához;
- a megszületett gyermek a gyámhatóság végleges határozata alapján családból kikerülést eredményező gyermekvédelmi gondoskodásban részesül.

Az anyasági támogatás - a szülést követő hat hónapon belül benyújtott igény esetén - megilleti a jogosultat, ha

- a gyermek örökbefogadásához való hozzájárulásról szóló nyilatkozatot visszavonták;
- a családból kikerülést eredményező gyermekvédelmi gondoskodást megszüntetik, és a továbbiakban az anya gondoskodik a gyermek neveléséről.

Milyen igazolásokat kell bemutatni az anyasági támogatás igényléséhez?

A kérelemhez csatolni kell

- a várandósgondozást végző szülész-nőgyógyász szakorvos, szülésznő vagy védőnő igazolásának másolatát arról, hogy a szülő nő - a várandósgondozási könyvben rögzítettek tanúsága szerint - a szükséges alkalommal részt vett a várandósgondozáson;
- a gyermek örökbefogadását engedélyező jogerős határozat másolatát;
- a jogerős gyámrendelő határozat másolatát.

Amennyiben a szülő nő hitelt érdemlően igazolja, hogy a várandóság időtartama alatt legalább 5 hónap időtartamig egybefüggően külföldön tartózkodott, várandósgondozást végző védőnő igazolását nem kell csatolnia. A kérelem benyújtásával egyidejűleg be kell mutatni, vagy csatolni kell

- halva született gyermek esetén a halvaszületés tényét bizonyító okirat másolatát,
- az anya halotti anyakönyvi kivonatának másolatát, ha az anya a támogatás felvételét megelőzően meghalt,
- a gyermek örökbefogadásához való hozzájárulás visszavonásáról szóló nyilatkozat másolatát,
- a családból kikerülést eredményező gyermekvédelmi gondoskodás megszüntetéséről szóló gyámhatósági határozat másolatát.

A külföldön született gyermekekre tekintettel is igényelhető az anyasági támogatás?

Igen, a nem Magyarország területén élő, külföldön született,

- a hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv által anyakönyvezett, magyar állampolgárságú gyermek vér szerinti édesanyja, örökbefogadó szülője vagy gyámja, vagy
- a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény alapján kiadott „Magyar igazolvánnyal” rendelkező gyermek vér szerinti édesanyja, örökbefogadó szülője vagy gyámjára, feltéve, hogy a gyermek lakóhelye szerinti szomszédos állam joga szerint a magyar állampolgárság felvétele a szomszédos állam szerinti állampolgárságtól való megfosztással jár.

Külföldön született gyermekekre tekintettel mely szerv állapítja meg az anyasági támogatást?

A Magyar Államkincstár központi szerve, Központ. A kérelmet formanyomtatványon kell benyújtani.

A kérelem benyújtható a külképviselet hivatásos konzuli tisztviselőjénél is.

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény alapján kiadott „Magyar igazolvánnyal” rendelkező gyermek esetén a kérelemhez kell:

- annak igazolását, hogy a gyermek rendelkezik a nevére a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény alapján kiadott „Magyar igazolvánnyal”, és
- a külföldi anyakönyvi kivonat másolata.

Hogyan történik az anyasági támogatás folyósítása?

Az anyasági támogatás iránti kérelmet az igényelbíráló szerv a kérelem megérkezését követő naptól számított nyolc napon belül elbírálja, a jogosultság megállapítása esetén a támogatást a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóság fizetési számlára vagy kifizetési utalványon kiutalja.

II. A CSALÁDTÁMOGATÁSI ELLÁTÁSOKRA (CSALÁDI PÓTLÉK, GYES, GYET, ANYASÁGI TÁMOGATÁS) VONATKOZÓ KÖZÖS SZABÁLYOK

AZ IGÉNYELBÍRÁLÁS SZABÁLYAI

Milyen formában kell kérni a családtámogatási ellátás megállapítását?

A családtámogatási ellátásra való jogosultság megállapítása iránti kérelmet a Magyar Államkincstár központi szerve (Központ) által e célra rendszeresített formanyomtatványon vagy az annak megfelelő adattartalommal rendelkező elektronikus űrlapon kell benyújtani. A családtámogatási ügyekben az elektronikus kapcsolattartás lehetőségét önálló portálon megjelenő, de az ügyfélkapuhoz csatlakozó szolgáltatással biztosítják

Hol lehet benyújtani a családtámogatási ellátás megállapítása iránti kérelmet?

A kérelem benyújtható

- személyesen, postai úton, valamint elektronikus úton a fővárosi és vármegyei kormányhivatalnál,
- személyesen az integrált ügyfélszolgálatnál (kormányablak), vagy
- személyesen vagy postai úton a kérelmező munkahelyén működő társadalombiztosítási kifizetőhelyen.

A családtámogatási ellátás megállapítására benyújtott kérelem esetén a kérelmező természetes személyazonosító adatait érvényes személyazonosító igazolvány vagy a személyazonosság igazolására alkalmas más hatósági igazolvány bemutatásával, vagy másolatának csatolásával kell igazolni. A gyermekgondozási támogatások valamelyikével kapcsolatos kérelem esetén az adóazonosító jelet hatósági igazolvány vagy hatósági bizonyítvány bemutatásával, vagy másolatának csatolásával kell igazolni.

Mely szerv állapítja meg a családtámogatási ellátást?

A fővárosi és vármegyei kormányhivatal.

A Kormány központi családtámogatási szervként a Magyar Államkincstár Központot jelöli ki.

Méltányossági ügyekben a kérelmet benyújtó személy lakcíme szerint illetékes kormányhivatal vezetője jár el.

Nemzetközi ügyekben mely szervek járnak el?

Magyarország területén élő magyar állampolgár, bevándorolt vagy letelepedett jogállású, továbbá a magyar hatóság által menekültként, oltalmazottként vagy hontalanként elismert személyek esetén, továbbá - az anyasági támogatás kivételével - a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletekben meghatározott jogosulti körbe tartozó személy esetén, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát Magyarország területén gyakorolja, és - a határ menti ingázó munkavállalókat kivéve - a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik:

- az anyasági támogatással kapcsolatos eljárásban a kormányhivatal;
- a fentiekbe nem tartozó családtámogatási ellátásokkal kapcsolatos, hatósági döntést igénylő eljárásokban:

- ha a kérelmező vagy a kérelem elbírálása szempontjából figyelembe veendő családtagja az Osztrák Köztársaságban folytat keresőtevékenységet, vagy e családtagok valamelyike életvitelszerűen az Osztrák Köztársaságban tartózkodik, vagy az ügy elbírálásához osztrák hatóság megkeresése szükséges, a az alább meghatározott kormányhivatal az ott meghatározott illetékességgel,

- egyéb esetben Budapest Főváros Kormányhivatala;

- az anyasági támogatáson kívül a családtámogatási ellátásokkal kapcsolatos, hatósági döntést nem igénylő, kizárólag adatcserére vagy adatigazolásra irányuló eljárásban a Központ jár el.

A **Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal** az illetékes, ha az ügyfél lakcíme, ennek hiányában utolsó magyarországi lakcíme

- Budapest Főváros,
- Győr-Moson-Sopron vármegye,
- Komárom-Esztergom vármegye, vagy
- Pest vármegye;

A **Vas Vármegyei Kormányhivatal** az illetékes, ha az ügyfél lakcíme, ennek hiányában utolsó magyarországi lakcíme

- Baranya vármegye,

- Bács-Kiskun vármegye,
- Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye,
- Békés vármegye,
- Csongrád-Csanád vármegye,
- Hajdú-Bihar vármegye,
- Heves vármegye,
- Fejér vármegye,
- Jász-Nagykun-Szolnok vármegye,
- Nógrád vármegye,
- Somogy vármegye,
- Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye,
- Tolna vármegye,
- Vas vármegye,
- Veszprém vármegye, vagy
- Zala vármegye közigazgatási területén van.

A Magyar Államkincstár Központ jár el:

- az anyasági támogatás tekintetében a nem Magyarország területén élő, külföldön született,
- a hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv által anyakönyvezett, magyar állampolgárságú gyermek esetén vagy
- a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény alapján kiadott „Magyar igazolvánnyal” rendelkező gyermek esetén, feltéve, hogy a gyermek lakóhelye szerinti szomszédos állam joga szerint a magyar állampolgárság felvétele a szomszédos állam szerinti állampolgárságtól való megfosztással jár,
- a családtámogatási ellátásokkal kapcsolatos, hatósági döntést nem igénylő, kizárólag adatcserére vagy adatigazolásra irányuló eljárásban.

A gyermeknevelési támogatás megállapítására irányuló, valamint a gyermekgondozást segítő ellátás nagyszülő részére történő megállapítására irányuló eljárásban családtámogatási kifizetőhely nem járhat el.

Milyen iratokkal kell igazolni az ellátásokra való jogosultságot?

A családtámogatási ellátásra való jogosultságot

- a nevelőszülő a gyermek nála történő elhelyezéséről rendelkező határozat,
- a gyám a gyámrendelő határozat,
- az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van - ideértve a Cst.

20/B. §-a szerinti örökbefogadó szülőt is -, a kötelező gondozásba történő kihelyezést elrendelő határozat,

- az a személy, akihez a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, az ideiglenes hatályú elhelyezést elrendelő határozat,
- az anyasági támogatás kivételével - a magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás és tartózkodás céljából kiállított engedéllyel (EU Kék Kártyával) rendelkező harmadik országbeli állampolgára az EU Kék Kártya, valamint a szálláshely bejelentőlap,
- az összevont engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárra, feltéve, hogy a munkavállalást számára hat hónapot meghaladó időtartamra, de a vállalaton belül áthelyezett személy esetén legalább kilenc hónapra engedélyezték, a tartózkodási engedély, valamint a szálláshely bejelentőlap

bemutatásával vagy másolatának csatolásával igazolja.

Amennyiben a kérelmező több családtámogatási ellátás megállapítása iránt egyidejűleg nyújt be kérelmet, akkor a kérelem elbírálásához szükséges adatokat csak egy alkalommal kell feltüntetnie és azon iratokat, amelyek az e rendeletben foglaltak szerint több kérelem elbírálásához is szükségesek, csak az egyik kérelemhez kell csatolnia.

Ha a családtámogatási ellátás megállapítása iránti kérelem benyújtója részére már folyósítanak valamilyen családtámogatási ellátást,

- csak a kérelmező, illetve a gyermek azonosításához szükséges adatot kell az újabb kérelemben feltüntetni abban az esetben, ha a korábban benyújtott kérelemnek a hatóságnál rendelkezésre álló adataiban időközben változás nem történt, és
- az újabb kérelem benyújtásakor nem kell bemutatni vagy csatolni a kérelem elbírálásához egyébként szükséges azon iratot, amelyet a korábbi kérelem benyújtásakor bemutatnak vagy csatoltak, feltéve, hogy az általa igazolt adat időközben nem változott.

Mikortól jár az ellátás, illetve visszamenőleg meg lehet-e állapítani?

A családtámogatási ellátás a kérelem benyújtásának időpontjától jár, feltéve, hogy a benyújtás időpontjában a jogosultság fennáll. A családtámogatási ellátást visszamenőleg, legfeljebb a kérelem benyújtásának napját megelőző második hónap első napjától kell megállapítani, ha a jogosultság már ettől az időponttól kezdve fennállt.

Ki folyósítja az ellátásokat?

A családtámogatási ellátást a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóság folyósítja. A folyósító szerv az ellátást

- a jogosult, vagy
- ha a jogosult nevében az ellátás megállapítása iránti kérelmet a törvényes képviselőtét ellátó személy nyújtotta be, a jogosult 16. életének betöltéséig a törvényes képviselő pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlájára utalja, vagy kifizetési utalványon kiutalja.

Hogyan folyósítják az ellátást?

A családtámogatási ellátást utólag, a tárgy hónapot követő hónap 10. napjáig, fizetési számlára utalás esetében 3. napjáig kell folyósítani. A kiutalt és át nem vett ellátás ismételt folyósítását a folyósító szerv a jogosult járási hivatalhoz benyújtott kérelme alapján teljesíti. Ha a kiutalt és át nem vett ellátás folyósításának sikertelensége a jogosult érdekkörében fennálló okra vezethető vissza, a járási hivatal az ellátás ismételt folyósításával kapcsolatos tényleges, de legfeljebb 1.000,- forintban megállapított költségeit az ellátásból vonja le.

A folyósító szerv az augusztus hónapra járó ellátást a tárgy hónapban,

- kifizetési utalvánnyal történő kifizetés esetén augusztus 24-éig,
- fizetési számlára utalás esetén augusztus 26-áig folyósítja.

Mikor szünetel az ellátás folyósítása?

Az ellátás szünetel a jogosult távolléte alatt, ha a jogosult három hónapot meghaladó időtartamra olyan államba távozik, amely nem

- az Európai Unió tagállama,
- az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam,
- olyan állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez, vagy
- az egyéb ellátás folyósításának időtartama alatt, ha a tartós külszolgálatot vagy tartós külföldi szolgálatot teljesítő személy vagy vele együtt élő házastársa, élettársa részére az e törvény alapján ellátásra jogosító gyermek után jogszabály alapján a tartós külszolgálatra vagy tartós külföldi szolgálatra tekintettel bármilyen jogcímen ellátást, díjat vagy támogatást folyósítanak.

Mi történik akkor, ha az ellátás elutasítása, megállapítása nem a jogszabályok szerint történt?

Ha a kérelem elbírálása után megállapítást nyer, hogy a kérelmet jogszabálysértő módon elutasították, vagy alacsonyabb összegű ellátást állapítottak meg, illetőleg folyósítottak, úgy a jogszabálysértés megállapításától visszafelé számított öt éven belül járó összeget ki kell fizetni.

Mi történik a jogosult halála esetén a fel nem vett ellátással?

A jogosult halála esetén az esedékes és fel nem vett ellátás – az anyasági támogatás kivételével - azt a személyt illeti meg, aki az elhalálozást követően a gyermek neveléséről saját háztartásában gondoskodik. Az ellátást – az anyasági támogatás kivételével - az esedékességtől számított egy éven belül lehet felvenni.

Az ellátások iránti kérelmek benyújtásakor kell-e illetéket fizetni?

Az ellátás iránti igény érvényesítésével kapcsolatos valamennyi eljárás illeték- és költségmentes.

Ha az igénylő egyidejűleg több ellátás megállapítását kéri (pl. családi pótlék, anyasági támogatás) mindegyik kérelemhez csatolni kell a kérelem elbírálásához szükséges iratokat?

Amennyiben a kérelmező több családtámogatási ellátás megállapítása iránt egyidejűleg nyújt be kérelmet, akkor a kérelem elbírálásához szükséges adatokat csak egy alkalommal kell feltüntetnie és azon iratokat, amelyek több kérelem elbírálásához is szükségesek, csak az egyik kérelemhez kell csatolnia.

Mit kell tudni a bejelentési kötelezettségről?

Az ellátásra jogosult az igényelbíráló szervnek 15 napon belül köteles bejelenteni minden olyan tény, adatot, amely a jogosultságot, vagy annak összegét érinti.

JOGALAP NÉLKÜL FELVETT ELLÁTÁS

Ki veszi fel jogalap nélkül az ellátást?

Jogalap nélkül veszi igénybe az ellátást az a személy, aki
- arra nem jogosult, vagy

- kevesebb összegre jogosult, mint amelyet számára folyósítottak.

Mi a teendő a jogalap nélkül felvett ellátással?

Az, aki ellátást jogalap nélkül vett fel, köteles azt visszafizetni, ha erre a felvételtől számított harminc napon belül határozattal kötelezték. Ezen idő elteltével a jogalap nélkül felvett ellátást attól lehet visszakövetelni, akinek az ellátás felvétele felróható, feltéve, hogy a felvételtől vagy az ellátás megszűnésétől kevesebb, mint öt év telt el.

Mikor róható fel valakinek az ellátás felvétele?

Az ellátásban részesülő tudta, hogy az ellátás őt nem illeti meg, de ennek ellenére ő azt felvette, továbbá, ha az ellátásban részesülő a saját gondatlanságából fakadóan nem tudta, hogy az ellátás őt nem illeti meg, de a körülményekből az következik, hogy ezt tudnia kellett volna.

Hogyan értesül az érintett visszafizetési kötelezettségéről?

A jogalap nélkül felvett ellátás visszafizetéséről határozatban dönthetnek.

Ki dönt a visszafizetésről?

A jogalap nélkül felvett ellátás visszafizetésére kötelező határozatot az ellátás jogosulatlan igénybevételét megállapító szerv hozza meg.

Az igényelbíráló szerv meddig érvényesítheti a követelést?

Az igényelbíráló szerv a követelést a jogalap nélkül felvett ellátás utolsó kifizetésétől számított öt éven belül érvényesítheti. Ha a követelésre alapot adó magatartás a bíróság jogerős ítélete szerint bűncselekmény, úgy a követelés öt éven túl is érvényesíthető mindaddig, amíg a bűncselekmény büntethetősége el nem évül.

Hogyan történik az ellátás levonása?

A levonást végleges visszafizetésre kötelező határozat alapján lehet megkezdeni. A levonással meg nem térült, illetőleg a túlfizetés összegére tekintettel csak hosszabb idő alatt megtérülő követelés összegét az ellátást igénybe vevő keresetéből is le lehet vonni.

Ha a fizetésre kötelezett szerv, személy a fizetésre kötelező határozat véglegessé válásától számított tizenöt napon belül fizetési kötelezettségét nem teljesíti, úgy a központi családtámogatási szerv megteszi a követelés végrehajtásához szükséges intézkedéseket.

Lehet-e a jogosulatlanul felvett ellátás visszafizetése alól mentességet kérni?

A jogalap nélkül kifizetett és végleges határozat alapján visszakövetelt családtámogatási ellátás összegét a magánszemély kérelmére a központi családtámogatási szerv vezetője kivételes méltányosságból elengedheti vagy mérsékelheti, ha

- annak megfizetése az adós és a vele együtt élő közeli hozzátartozó megélhetését súlyosan veszélyezteti,
- a követelés még folyósított ellátásból vagy keresetből történő levonás útján nem téríthető meg, és
- a követelés adóhatósági végrehajtása nincs folyamatban.

Mely körülmény veszélyezteti az adós megélhetését?

A visszakövetelt családtámogatási ellátás megfizetése különösen akkor veszélyezteti súlyosan a megélhetést, ha a közös háztartásban élő családban

- az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének kétszeresét, vagy
- magasabb összegű családi pótlékra jogosító gyermek, illetve magasabb összegű családi pótlékra vagy fogyatékosági támogatásra jogosult személy él,
- három vagy több gyermek eltartásáról kell gondoskodni.

A jogalap nélkül kifizetett és végleges határozat alapján visszakövetelt családtámogatási ellátás összegét a magánszemély kérelmére a központi családtámogatási szerv vezetője méltányosságból elengedheti, ha a visszafizetésre kötelezett személy az ellátás teljes összegét az arra jogosult személynek átadta, a felvett ellátás összege nem haladja meg a jogosultat megillető összeget és a jogosult nem részesült egyidejűleg az ellátásban.

A jogalap nélkül kifizetett és végleges határozat alapján visszakövetelt családtámogatási ellátás összegére a magánszemély kérelme alapján a központi családtámogatási szerv vezetője kivételes méltányosságból részletfizetést engedélyezhet vagy fizetési halasztást adhat.

Hol kell benyújtani a méltányossági kérelmet?

A méltányossági kérelmet a visszafizetésre kötelező határozatot hozó szervnél kell benyújtani. A kérelemhez csatolni kell a jogalap nélkül felvett ellátás jogosultnak történő átadásáról és annak átvételéről szóló - az átadott

összeg megjelölését és az átadás időpontját is tartalmazó - nyilatkozatot. A nyilatkozatot magánokirati formába kell foglalni, valamint el kell látni az átadó és az átvevő személy aláírásával.

III. A BIZTOSÍTÁSI JOGVISZONYHOZ KÖTÖTT ELLÁTÁSOK

Ki minősül biztosítottnak?

A kiegészítő tevékenységet folytató személynek nem minősülő

- munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban, rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban, közszolgálati jogviszonyban, kormányzati szolgálati jogviszonyban, adó- és vámhatósági szolgálati jogviszonyban, tisztjelölti szolgálati jogviszonyban, rendvédelmi tisztjelölti szolgálati jogviszonyban, politikai szolgálati jogviszonyban, biztosági jogviszonyban, ügyészségi szolgálati jogviszonyban, bírói szolgálati jogviszonyban, egészségügyi szolgálati jogviszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban, ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyban, vendégoktatói ösztöndíjas jogviszonyban, közfoglalkoztatási jogviszonyban álló személy, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, az Országgyűlési Őrség, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja, a Magyar Honvédség szerződéses állományú tagja, a katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona, a honvédelmi alkalmazott, az országgyűlési képviselő, a nemzetiségi szószóló (a továbbiakban együtt: munkaviszony), tekintet nélkül arra, hogy foglalkoztatása teljes vagy részmunkaidőben történik,

- szövetkezet tagja, aki a szövetkezet tevékenységében munkaviszony, vállalkozási vagy megbízási jogviszony keretében személyesen közreműködik (a személyes közreműködést megalapozó jogviszonyra irányadó szabályok szerint), kivéve

= az iskolaszövetkezet nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló, képzésben részt vevő személy, hallgató tagját - 25. életévének betöltéséig a tanulói, hallgatói jogviszonya szünetelésének időtartama alatt is -,

= a közérdekű nyugdíjas szövetkezet öregségi nyugdíjban vagy átmeneti bányászjáradékban részesülő tagját, és

= a szociális szövetkezetben tagi munkavégzés keretében munkát végző tagot,

= a kisgyermekkel otthon lévők szövetkezetének nem nagyszülőként gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő, egyéb jogcímen biztosított tagját,

- álláskeresési támogatásban részesülő személy,

- egyéni vállalkozó,

- társas vállalkozó,

- díjazás ellenében munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében (megbízási szerződés alapján, egyéni vállalkozónak nem minősülő vállalkozási jogviszonyban) személyesen munkát végző személy - a törvényben meghatározott közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy kivételével - ha az e tevékenységből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér harminc százalékát, vagy naptári napokra annak harmincad részét,
  - egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személy,
  - mezőgazdasági őstermelő, kivéve
    - = az őstermelők családi gazdaságának kiskorú tagját,
    - = az egyéb jogcímen biztosítottat,
    - = a saját jogú nyugdíjast és az özvegyi nyugdíjban részesülő személyt, aki az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte,
  - a kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló törvényben meghatározottak szerint bejelentett személy,
  - állami projektértékelői jogviszonyban álló személy, ha az e tevékenységből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér harminc százalékát, vagy naptári napokra annak harmincad részét,
  - a köztársasági elnök saját jogú nyugdíjasnak nem minősülő házastársa arra az időre, amelyre a fennálló biztosítással járó jogviszonyában a biztosítása szünetel, vagy nem rendelkezik más biztosítással járó jogviszonnyal.
- Munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében munkát végző személynek kell tekinteni azt is, aki gazdasági társaság társas vállalkozónak nem minősülő vezető tisztségviselője, alapítvány, egyesület, egyesületek szövetsége, társasház közösség, köztestület, kamara, európai részvénytársaság, egyesülés, európai gazdasági egyesülés, európai területi társulás, vízgazdálkodási társulat, erdőbirtokossági társulat, egyéb állami gazdálkodó szerv, egyes jogi személyek vállalata, közös vállalat, egyéni cég, szövetkezet, lakásszövetkezet, európai szövetkezet, állami vállalat, egyes jogi személyek vállalata, vállalatcsoport, Munkavállalói Résztulajdonosi Program szervezeteinek, önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak, magánnyugdíjpénztárak tisztségviselője, vezető tisztségviselője, vagy e szervezetek felügyelőbizottságának, illetve a Kormány törvénnyel létrehozott javaslattevő, véleményező és tanácsadó testületének a tagja, a Nemzeti Választási Bizottság választott és megbízott tagja, a helyi önkormányzati választásokon választott képviselő és tisztségviselő, társadalmi megbízatású polgármester, feltéve, hogy járulékalapot képező jövedelemnek minősülő tiszteletdíja (díjazása) eléri a törvényben meghatározott összeget, és a munkát Magyarországon vagy a szociális

biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló közösségi rendelet hatálya alá tartozó másik tagállam, vagy Magyarország által kötött kétoldalú szociális biztonságról szóló egyezményben részes másik állam területén végzi.

Biztosított az a természetes személy is, aki a munkát külföldi foglalkoztató számára Magyarország területén kívül végzi, és a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló közösségi rendelet, vagy Magyarország által kötött kétoldalú szociális biztonságról szóló egyezmény alapján e törvény hatálya alá tartozik.

Ki minősül kiegészítő tevékenységet folytató személynek?

A biztosítási kötelezettség alá eső jogviszonyban kereső tevékenységet folytató saját jogú nyugdíjas személy, továbbá az az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte és egyéni vagy társas vállalkozónak minősül, akkor is, ha a saját jogú vagy a hozzátartozói nyugellátás folyósítása szünetel.

Meddig áll fenn a biztosítás?

A biztosítás a fenti jogviszony valamelyikének kezdetétől annak megszűnéséig áll fenn. Az egyidejűleg több biztosítással járó jogviszonyban álló személy biztosításának fennállását mindegyik jogviszonyában külön-külön bírálják el.

Biztosítottnak minősül-e az a személy, aki a fenti jogviszonyok egyikében sem áll, de fizeti az egészségügyi szolgáltatási járulékot?

Az egészségügyi szolgáltatási járulék (2023-ban 9.600,- Ft) fizetés időtartama nem minősül biztosításban töltött időnek. A járulék fizetése kizárólag az egészségügyi ellátás igénybevételére jogosít, de az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásainak (pl. CSED, GYED) igénybevételére nem.

Mely időtartam alatt szünetel a biztosítás?

- a fizetés nélküli szabadság ideje alatt, kivéve, ha
  - = a fizetés nélküli szabadság idejére csecsemőgondozási díj, örökbefogadói díj, gyermekgondozási díj, gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekgondozási segély vagy gyermeknevelési támogatás kerül folyósításra, vagy
  - = a fizetés nélküli szabadságot tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermek ápolása címén veszik igénybe,

- = azt önkéntes tartalékos katonai szolgálat teljesítése céljából veszik igénybe,
- az igazolatlan távollét időtartama alatt,
  - a munkavégzési (szolgálatteljesítési) kötelezettség alóli mentesítés ideje alatt, kivéve, ha a munkavégzés alóli mentesítés idejére a munkaviszonyra vonatkozó szabály szerint átlagkereset jár, vagy munkabér (illetmény), átlagkereset (távolléti díj), táppénzfizetés történt,
  - a letartóztatás tartama alatt, kivéve, ha a letartóztatottat jogerősen felmentették, vagy a bíróság jogerős vagy végleges határozatában, valamint az ügyészség, illetve a nyomozó hatóság további jogorvoslattal nem támadható határozatában a büntetőeljárást megszüntette; továbbá a szabadságvesztés tartama alatt, kivéve, ha az elítéltet utóbb a bíróság jogerősen felmentette, (ide nem értve a fogvatartott által a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló törvény szabályai szerint létesített, a Tbj. 5. §-a szerint biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyt),
  - az ügyvédi tevékenység szünetelésének ideje alatt, a közjegyző, a szabadalmi ügyvivő kamarai tagságának szüneteltetése alatt,
  - az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelésének ideje alatt,
  - az állat-egészségügyi szolgáltató tevékenységet végző állatorvos tevékenységének szünetelése alatt,
  - a fentiekben nem említett olyan esetben, amikor külön jogszabály szerint a biztosítás alapjául szolgáló jogviszony szünetel.

Melyek a biztosítottakat megillető pénzbeli ellátások?

- csecsemőgondozási díj,
- gyermekgondozási díj,
- táppénz,
- örökbefogadói díj.

Melyek a gyermek után járó különböző ellátások együttlétsítésének szabályai?

Az, aki ugyanazon biztosítási jogviszony alapján egyidejűleg táppénzre vagy baleseti táppénzre, csecsemőgondozási díjra, örökbefogadói díjra, illetve gyermekgondozási díjra is jogosult, választása szerint - a törvényben foglalt kivételekkel - csak az egyik ellátást veheti igénybe.

Az, aki ugyanazon gyermek jogán egyidejűleg gyermekgondozást segítő ellátásra, gyermeknevelési támogatásra, táppénzre vagy baleseti táppénzre,

csecsemőgondozási díjra, illetve gyermekgondozási díjra is jogosult, választása szerint csak az egyik ellátást veheti igénybe, kivéve azt a személyt, aki gyermekgondozási támogatás, illetve gyermekgondozási díj, örökbefogadói díj igénybevétele mellett munkát vállal és keresőképtelenségére tekintettel táppénzre vagy baleseti táppénzre jogosult.

Ha a szülők a közös háztartásukban élő gyermekük után egyidejűleg jogosultak táppénzre, csecsemőgondozási díjra, örökbefogadói díjra, gyermekgondozási díjra, valamint gyermekgondozási támogatásra, választásuk szerint - a gyermekápolási táppénz kivételével - az ellátást csak az egyik szülő veheti igénybe.

A szülő a különböző korú gyermekei jogán a gyermekgondozást segítő ellátást és a táppénzt vagy baleseti táppénzt, csecsemőgondozási díjat, illetve gyermekgondozási díjat egyidejűleg is igénybe veheti.

Ha a szülő különböző korú gyermekeire tekintettel az egyik gyermeke után jogosult csecsemőgondozási díjra, örökbefogadói díjra, vagy gyermekgondozási díjra, akkor a másik gyermeke jogán járó csecsemőgondozási díjat, örökbefogadói díjat vagy gyermekgondozási díjat egyidejűleg is igénybe veheti.

Ha a szülők a közös háztartásban élő gyermekeik jogán egyidejűleg gyermekgondozást segítő ellátásra, gyermeknevelési támogatásra, táppénzre vagy baleseti táppénzre, csecsemőgondozási díjra, illetve gyermekgondozási díjra is jogosultak, választásuk szerint - kivéve a táppénzt - a gyermekek után járó ellátásokat csak az egyik szülő veheti igénybe.

A közös háztartásban élő gyermek jogán - választásuk szerint - a szülők valamelyike gyermekápolási táppénzre szerezhet jogosultságot.

Mi alapján számítják ki az egészségbiztosítási pénzbeli ellátást?

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai és a baleseti táppénz összegének megállapításánál az **ellátásra való jogosultság kezdő napján fennálló** biztosítási jogviszonyban személyi jövedelemadó-előleg megállapításához bevallott jövedelmet kell figyelembe venni.

Az ellátások alapjának megállapításánál a jogosultság kezdőnapjának hónapjára járó, szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni, ha a tényleges jövedelem 30 naptári napnál kevesebb.

TÁPPÉNZ

Ki jogosult táppénzre?

Táppénzre jogosult az, aki a biztosítás fennállása alatt keresőképtelenné válik és a járuléktörvényben meghatározott mértékű pénzbeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezett.

Ki minősül keresőképtelennek?

- aki betegsége miatt munkáját nem tudja ellátni;
- aki várandóssága, illetőleg szülése miatt nem tudja munkáját ellátni, és csecsemőgondozási díjra nem jogosult;
- az anya, ha kórházi ápolás alatt álló egyévesnél fiatalabb gyermekét szoptatja;
- a szülő a tizenkét évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben, ha a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben;
- a szülő, aki tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja és a gyermeket a saját háztartásában neveli;
- aki fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátásban betegségének megállapítása vagy gyógykezelése miatt részesül;
- akit közegészségügyi okból foglalkozásától eltiltanak és más beosztást nem kap, vagy akit közegészségügyi okból hatóságilag elkülönítenek, továbbá aki járványügyi, illetőleg állat-egészségügyi zárlat miatt munkahelyén megjelenni nem tud és más munkahelyen (munkakörben) átmenetileg sem foglalkoztatható;
- a méltányosságból adható táppénz tekintetében a szülő, aki 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja, vagy

a 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben, ha a szülő a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben.

Meddig jár a táppénz?

Táppénz a biztosítási jogviszony fennállásának időtartama alatt, a keresőképtelenség tartamára jár, legfeljebb azonban a keresőképtelenség első napját közvetlenül megelőző folyamatos biztosítási időszak alatt a biztosításban töltött napoknak megfelelő számú napra, de legfeljebb egy éven át.

A biztosított, ha részére betegszabadság jár, keresőképtelenség esetében táppénzre legkorábban a betegszabadságra való jogosultság lejártát követő

naptól jogosult. A biztosított, ha részére betegszabadság jár, keresőképtelenség esetében táppénzre legkorábban a betegszabadságra való jogosultság lejártát követő naptól jogosult. Aki veszélyeztetett várandóssága okán válik keresőképtelenné, a keresőképtelenség első napjától táppénzre jogosult, részére betegszabadság nem jár.

Ha a biztosított a keresőképtelenség első napját közvetlenül megelőző egy éven belül már táppénzben részesült, ennek időtartamát az újabb keresőképtelenség alapján járó táppénz folyósításának időtartamába be kell számítani.

Mely esetben folyamatos a biztosítás?

A biztosításban töltött idő akkor folyamatos, ha abban 30 napnál hosszabb megszakítás nincs. A 30 napi megszakítás időtartamába nem számít be a táppénz, a baleseti táppénz, a csecsemőgondozási díj, az örökbefogadói díj, a gyermekgondozási díj - kivéve a hallgatói gyermekgondozási díj - és a gyermekgondozást segítő ellátás folyósításának az ideje.

Mely esetben áll fenn megszakítás nélkül a biztosítás?

A biztosítás megszakítás nélkül akkor áll fenn, ha abban a szabadnap, a heti pihenőnap és a munkaszüneti nap kivételével egy nap megszakítás sincs.

A hét minden napjára jár táppénz?

A táppénz minden naptári napra jár, ideértve a szabadnapot, a heti pihenőnapot és a munkaszüneti napot is.

Mikor nem jár táppénz?

Nem jár táppénz

- a keresőképtelenségnek arra az időtartamára, amely alatt a biztosítás szünetel, munkavégzési kötelezettség hiányában keresetvesztés nincs, továbbá a betegszabadság lejártát követő szabadnapra és heti pihenőnapra, ha az azt követő munkanapon (munkaszüneti napon) a keresőképtelenség már nem áll fenn,
- a keresőképtelenségnek arra a tartamára, amelyre a biztosított a teljes keresetét megkapja, illetve, ha a keresetét részben kapja meg, a részben megkapott kereset után,
- a gyermekgondozást segítő ellátás folyósításának az idejére, ide nem értve a segély mellett végzett munka alapján járó táppénzt,
- az előzetes letartóztatás és a szabadságvesztés tartamára,
- a saját jogú nyugdíj folyósításának időtartamára,

- a korhatár előtti ellátás, a szolgáltatati járandóság, a táncművészeti életjáradék és az átmeneti bányászjáradék folyósításának az idejére, ide nem értve a korhatár előtti ellátás, a szolgáltatati járandóság, a táncművészeti életjáradék, illetve az átmeneti bányászjáradék mellett végzett munka alapján járó táppénzt.

Mennyi a táppénz összege?

A táppénz összege

- a táppénz alapjának **60%-a**, ha a biztosított folyamatos biztosítási időszak alatt rendelkezik legalább 730 biztosításban töltött nappal;
- a táppénz alapjának **50%-a**, ha a biztosított 730 napnál kevesebb biztosításban töltött nappal rendelkezik;
- a táppénz alapjának **50%-a** a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás tartama alatt, illetve ha a szülő a tizenkét évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartama alatt a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben,

azzal, hogy táppénz egy napra járó összege nem haladhatja meg a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér (232.000,- Ft) kétszeresének harmincad részét (2023-ban 15.466,- Ft).

Hogyan állapítják meg a táppénz alapját?

1. Főszabályként, ha a biztosítási idő a táppénzre való jogosultság kezdő napját megelőzően folyamatos, a táppénz alapját a táppénzre jogosultság kezdőnapját közvetlenül megelőző naptári év első napjától a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az időszak utolsó napjához időben legközelebb eső 180 naptári napra jutó jövedelem alapján kell megállapítani. A folyamatos biztosítási idő megszakítása esetén a táppénz alapjaként a megszakítást megelőző jövedelmet nem lehet figyelembe venni.
2. Ha a biztosított az 1-es pontban meghatározott időszakban nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, azonban az 1-es pontban meghatározott időszak utolsó napjához időben legközelebb eső időszakban rendelkezik legalább 120 naptári napi jövedelemmel, és van legalább a táppénzre való jogosultság kezdő napjától 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonya, akkor a táppénz naptári napi alapját a 120 napi tényleges jövedelem alapján kell megállapítani.
3. Ha a biztosított a 2. pontban meghatározott időszakban nem rendelkezik 120 naptári napi jövedelemmel, de a táppénzre való jogosultság első napját megelőzően van legalább 180 napnyi folyamatos biztosítási

jogviszonya, a táppénz naptári napi alapját a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelme alapján kell megállapítani.

4. Ha a biztosított a táppénzre való jogosultság első napját megelőzően nem rendelkezik 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonnal, a táppénz naptári napi alapját a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér (2023-ban 232.000 Ft) alapulvételével kell megállapítani, kivéve ha a tényleges vagy a szerződés szerinti jövedelme a minimálbért nem éri el. Ez esetben a táppénz naptári napi alapja a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelem.
5. Ha a biztosított a táppénzre jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjától a táppénzre jogosultságot közvetlenül megelőző év első napjáig terjedő időszakban azért nem rendelkezik legalább 180 naptári napi jövedelemmel, mert legalább 180 napig táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban vagy gyermekgondozási díjban - kivéve a méltányosságból megállapított ellátásokat - részesült, a táppénz naptári napi összegét az utolsóként megállapított ellátás alapjának figyelembevételével kell megállapítani, ha a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelménél kedvezőbb.

Abban az esetben, ha a tényleges jövedelem 30 napnál kevesebb, a szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni.

A GYERMEKÁPOLÁSI TÁPPÉNZ

Meddig veheti igénybe az anya (apa) a gyermekápolási táppénzt?

- egyévesnél fiatalabb gyermek szoptatása, illetve otthoni ápolása és - a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén - a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén a gyermek egyéves koráig;
- egyévesnél idősebb, de háromévesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és - a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén - a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként a szülőnek nyolcvannégy naptári napon át;
- háromévesnél idősebb, de hatévesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és - a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén - a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként a szülőnek negyvenkettő, egyedülálló szülőnek nyolcvannégy naptári napon át;

- hatévesnél idősebb, de tizenkét évesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és - a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén - a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként a szülőnek tizennégy, egyedülálló szülőnek huszonnyolc naptári napon át.

A gyermekápolási táppénz az anyának és apának is külön-külön jár, a gyermek életkora szerinti napok számát mindkét szülő esetén külön tartják nyilván.

Ha a biztosított szülő a gyermek ápolása címén igényel táppénzt, előzményként a gyermek előző születésnapjától a gyermek következő születésnapjáig eltöltött táppénzes napokat veszik figyelembe.

Méltányosságból adható táppénz a szülő részére, ha 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja, vagy a 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben, ha a szülő a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg ellátást nyújtó intézményben.

CSECSEMŐGONDOZÁSI DÍJ

Ki jogosult csecsemőgondozási díjra?

Csecsemőgondozási díjra jogosult az a nő, aki a gyermeke születését megelőző két éven belül 365 napon át biztosított volt, és akinek a gyermeke

- a biztosítás tartama alatt vagy a biztosítás megszűnését követő negyvenkét napon belül születik, vagy
- a biztosítás megszűnését követően negyvenkét napon túl baleseti táppénz folyósításának az ideje alatt vagy a folyósítás megszűnését követő huszonnyolc napon belül születik.

A szülő nő csecsemőgondozási díjra való jogosultsága legkésőbb a gyermek születésének napjával, koraszülött gyermekekre tekintettel a szülési szabadság első napjával nyílik meg.

Az édesanyán kívül kinek állapítható meg a csecsemőgondozási díj?

Csecsemőgondozási díjra jogosult:

- az a nő, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, a gyermek gondozásba vételének napjától,
- a családbafogadó gyám, aki a csecsemőt végleges döntés alapján gondozza,
- a csecsemőt gondozó vér szerinti apa, ha a gyermeket szülő nő az egészségügyi szolgáltató által igazoltan, az egészségi állapota miatt kikerül

abból a háztartásból, ahol a gyermeket gondozzák az igazoláson feltüntetett naptól a gyermeket szülő nő - igazolás szerinti - egészségi állapotának fennállásáig,

- a csecsemőt gondozó vér szerinti apa, ha a gyermeket szülő nő meghal, az elhalálozás napjától
- az a férfi, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, ha a gyermeket vele együtt örökbe fogadni szándékozó nő az egészségügyi szolgáltató által igazoltan, az egészségi állapota miatt kikerül abból a háztartásból, ahol a gyermeket gondozzák, az igazoláson feltüntetett naptól a gyermeket szülő nő - igazolás szerinti - egészségi állapotának fennállásáig,
- az a férfi, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, ha a gyermeket örökbe fogadni szándékozó nő meghal, az elhalálozás napjától
- az a férfi, aki a csecsemőt egyedül vette örökbefogadási szándékkal nevelésbe, a gyermek gondozásba vételének napjától,
- a csecsemőt gondozó vér szerinti apa, ha a gyermeket szülő nő szülői felügyeleti joga megszűnt

a gyermek születését követő 168. napig, abban az esetben, ha a fent meghatározott feltételek bármelyikének bekövetkezése napján a szülő nőre vonatkozó jogosultsági feltételekkel rendelkezik.

Az előzetes 365 nap biztosítási időbe milyen időtartamot lehet beszámítani?

A jogosultsághoz szükséges előzetes 365 napi biztosítási időbe be kell számítani

- a biztosítás megszűnését követő baleseti táppénz, csecsemőgondozási díj, örökbefogadói díj, gyermekgondozási díj - kivéve a hallgatói gyermekgondozási díj - folyósításának az idejét,
- köznevelési intézmény, a szakképző intézmény vagy a felsőoktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideje folytatott tanulmányok idejéből 180 napot,
- rehabilitációs ellátás folyósításának idejét.

Mely esetben lehet a biztosítási idő beszámítást alkalmazni?

Ha a szülő ugyan biztosítási jogviszonyban, pl. munkaviszonyban áll, de munkaviszonyában nem tudta megszerezni a szükséges 365 napot. Ebben az esetben a ténylegesen megszerzett biztosítási idejébe számítják be a fent meghatározott időtartamokat. Pl. az édesanya a főiskola elvégzése után

munkaviszonyt létesített, de gyermeke születéséig csak 300 napot dolgozott. Ebben az esetben a megszerzett biztosítási idejébe beszámítják a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok időtartamát, jelen esetben 65 napot (ha ez a 65 nap a gyermek születését megelőző két éves időtartamon belül van).

Milyen időtartamra jár a csecsemőgondozási díj?

A csecsemőgondozási díj a szülési szabadságnak megfelelő időtartamra jár. A csecsemőgondozási díj legfeljebb a gyermek születését követő 168. napig jár, kivéve a jogszabály szerint a koraszülött gyermekek esetében a szülési szabadságra vonatkozó rendelkezés alkalmazásakor. Ha a csecsemőgondozási díj iránti kérelem a szülés várható időpontját megelőző 28 nappal korábban kerül benyújtásra, akkor a kérelem elbírálására vonatkozó határidő a szülés várható időpontját megelőző 28. napon kezdődik.

A szülő nő csecsemőgondozási díjra való jogosultsága legkésőbb a gyermek születésének napjával, koraszülött gyermekekre tekintettel a szülési szabadság első napjával nyílik meg.

Mikor nem jár a csecsemőgondozási díj?

Nem jár csecsemőgondozási díj a biztosítottnak, ha bármilyen jogviszonyban - ide nem értve a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt - keresőtevékenységet folytat.

Jogosult-e az egyéni vállalkozó a csecsemőgondozási díjra?

Az egyéni vállalkozó is biztosítottnak minősül, ezért kérheti az ellátás megállapítását, ha nyilatkozik arról, hogy az ellátás folyósítása alatt vállalkozásában nem működik közre. Ebben az esetben az ellátás folyósítása alatt nem áll fenn az egyéni vállalkozót terhelő társadalombiztosítási járulék, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettsége.

Hogyan állapítják meg a csecsemőgondozási díj naptári napi alapját?

- a) A csecsemőgondozási díj naptári napi alapját a már ismertetett táppénzszabályok 1-2. pontja alapján állapítják meg:
  - Fő szabályként, ha a biztosítási idő az ellátásra való jogosultság kezdő napját megelőzően folyamatos, az ellátás alapját az ellátásra való jogosultság kezdőnapját közvetlenül megelőző naptári év első napjától a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az időszak utolsó napjához

időben legközelebb eső 180 naptári napra jutó jövedelem alapján kell megállapítani. A folyamatos biztosítási idő megszakítása esetén a ellátás alapjaként a megszakítást megelőző jövedelmet nem lehet figyelembe venni.

- Ha a biztosított az 1-es pontban meghatározott időszakban nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, azonban az 1-es pontban meghatározott időszak utolsó napjához időben legközelebb eső időszakban rendelkezik legalább 120 naptári napi jövedelemmel, és van legalább az ellátásra való jogosultság kezdő napjától 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonya, akkor az ellátás naptári napi alapját a 120 napi tényleges jövedelem alapján kell megállapítani.
- b) Ha a naptári napi alap nem állapítható meg a táppénzszabályok 1-2. pontja szerint, a naptári napi alap a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér (2023-ban 232.000 Ft) kétszeresének harmincad része.
- c) Ha a biztosított naptári napi jövedelme a minimálbér kétszeresének harmincad részét nem éri el, a csecsemőgondozási díj összegének megállapításánál a biztosított tényleges jövedelmét kell figyelembe venni. Tényleges jövedelem hiányában a szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni azzal, hogy a naptári napi alap a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér (2023-ban 232.000,- Ft) kétszeresének harmincad részét nem haladhatja meg.

Abban az esetben, ha a tényleges jövedelem 30 napnál kevesebb, a szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni.

Ha a gyermek gyermekgondozási díj vagy gyermekgondozást segítő ellátás igénybevétele alatt, vagy annak megszűnését követő egy éven belül születik, és az újabb gyermek születését megelőzően utolsóként született gyermek jogán megállapított csecsemőgondozási díj naptári napi alapja magasabb összegű, mint a fentiek alapján számított csecsemőgondozási díj naptári napi alapja, akkor a magasabb naptári napi alap alapján kell az ellátást megállapítani. E rendelkezés csak akkor alkalmazható, ha az utolsóként megállapított ellátás alapja kizárólag a jogosultság kezdő napján fennálló jogviszonyban elért jövedelem figyelembevételével került megállapításra.

Mennyi a csecsemőgondozási díj összege?

A csecsemőgondozási díj összege

- a naptári napi alap 100%-a,
- a naptári napi jövedelem 100%-a.

A csecsemőgondozási díj megállapításakor határozatban kell rendelkezni az ellátás folyósításának időtartamáról és naptári napi összegéről.

A csecsemőgondozási díj **naptári napi alapját** a táppénzszabályok szerint kell megállapítani.

Ha a naptári napi alap a táppénzszabályok alapján nem állapítható meg, a naptári napi alap a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad része.

Ha a biztosított naptári napi jövedelme a minimálbér kétszeresének harmincad részét nem éri el, a csecsemőgondozási díj összegének megállapításánál a biztosított tényleges jövedelmét kell figyelembe venni. Tényleges jövedelem hiányában a szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni azzal, hogy a naptári napi alap a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad részét nem haladhatja meg.

Hova kell benyújtani a csecsemőgondozási díj megállapítása iránti kérelmet?

A csecsemőgondozási díj iránti kérelmet a biztosítottnak a foglalkoztatónál kell előterjeszteni a „Nyilatkozat csecsemőgondozási díj megállapításához” elnevezésű nyomtatványon. A csecsemőgondozási díj iránti kérelemmel egyidejűleg a gyermekgondozási díj iránti kérelem is benyújtható a „Nyilatkozat csecsemőgondozási díj és gyermekgondozási díj együttes igényléséhez” elnevezésű nyomtatványon.

Az egyéni vállalkozó, az őstermelő (ún. önfoglalkoztató) a kérelmét a székhelye szerint illetékes kormányhivatalnak nyújtja be az „Igénybejelentés táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, baleseti táppénz igényléséhez” elnevezésű elektronikus nyomtatványon.

Ki bírálja el és folyósítja a csecsemőgondozási díjat?

A csecsemőgondozási díj iránti kérelmet

- a kifizetőhellyel rendelkező munkáltató esetében a kifizetőhely bírálja el, és a jogosultság fennállása esetén folyósítja az ellátást,
- egyéb esetben a munkáltató székhelye szerint kormányhivatal bírálja el, és a jogosultság fennállása esetén a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósítási Igazgatósága folyósítja az ellátást.

Milyen iratokat kell az igénybejelentőhöz mellékelni?

- a várandós állományba vételről szóló orvosi igazolást, vagy ha a szülő nőt nem vették várandós állományba, a várandós-gondozásról szóló

kiskönyv másolatát, ha az ellátást a gyermek születését megelőző időponttól kéri,

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatnak másolatát (ha a gyermek születését megelőzően veszik igénybe az ellátást, vagy a foglalkoztató társadalombiztosítási kifizetőhely),
- csecsemő örökbefogadása esetén az örökbefogadásról szóló gyámhivatali határozatot, vagy a gyámhivatal igazolását arról, hogy a biztosított a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, továbbá
- a „Foglalkoztatói igazolás”-t,
- az „Igazolvány a biztosítási jogviszonyról és az egészségbiztosítási ellátásokról” elnevezésű nyomtatványt, abban az esetben, ha a biztosított a csecsemőgondozási díj igénybevétele vagy a szülés napját megelőző két éven belül más foglalkoztatónál biztosítási jogviszonyban állt, vagy az ellátást a biztosítási jogviszony megszűnését követően igényli,
- igazolást a közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben folytatott tanulmányok idejéről, amennyiben az a jogosultság megállapításához szükséges.

A csecsemőgondozási díj megállapításakor határozatban rendelkeznek az ellátás folyósításának időtartamáról és naptári napi összegéről.

Vonnak-e járulékokat a csecsemőgondozási díj összegéből?

A csecsemőgondozási díj összegéből nyugdíj, illetve egészségbiztosítási járulékot nem, kizárólag személyi jövedelemadó előleget vonnak. Az ellátás összegéből érvényesíthető a családi kedvezmény.

Ha az igényt késedelmesen nyújtják be, van-e lehetőség az ellátás visszamenőleges megállapítására?

A csecsemőgondozási díj megállapítása iránti igény az igénybejelentés napjától visszamenőleg legfeljebb hat hónapra érvényesíthető. Az ellátást legkorábban az igénybejelentés napját megelőző 6. hónap első napjától lehet megállapítani.

A GYERMEKGONDOZÁSI DÍJ

Milyen jogcímen állapítható meg a gyermekgondozási díj?

- szülői jogon az általános szabályok szerint,
- a hallgatói jogviszony alapján,
- a nevelőszülői jogviszony alapján, valamint
- a szülő jogán a nagyszülő részére

1.Szülői jogon megállapítható gyermekgondozási díj

Az ellátásra való jogosultság szempontjából ki minősül szülőnek?

- a vér szerinti és az örökbefogadó szülő,
- a szülővel együtt élő házastárs, és
- a gyám, továbbá
- az a személy, aki a saját háztartásában élő gyermeket örökbe kívánja fogadni és az erre irányuló eljárás már folyamatban van.

Az ellátásra való jogosultság szempontjából ki nem minősül szülőnek?

- a helyettes szülő,
- a Gyvtv. 84. §-a szerinti gyermekvédelmi gyám és
- a nevelőszülő, függetlenül attól, hogy a nála elhelyezett, gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek tekintetében kirendelték-e gyámként.

Mely esetben minősül a Gyed-re való jogosultság szempontjából még szülőnek a nevelőszülő?

Abban az esetben, ha a nevelőszülő a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonya mellett egyidejűleg fennálló Tbj. 6. §-a szerinti biztosítási jogviszonnyal rendelkezik és ezen jogviszonyában azon nevelt gyermekére tekintettel válik jogosulttá gyermekgondozási díjra, amelyre a nevelőszülői jogviszonya szerinti gyermekgondozási díj került megállapításra.

Szülői jogon, az általános szabályok szerint ki jogosult a gyermekgondozási díjra?

Gyermekgondozási díjra jogosult

- a biztosított szülő, ha a gyermek születését megelőző két éven belül 365 napon át biztosított volt,
- az anya, aki részére csecsemőgondozási díj került megállapításra és a biztosítási jogviszonya a csecsemőgondozási díjra való jogosultságának időtartama alatt megszűnt, feltéve, hogy a csecsemőgondozási díjra való jogosultsága a biztosítási jogviszonyának fennállása alatt keletkezett és a gyermek születését megelőző két éven belül 365 napon át biztosított volt, és a gyermeket saját háztartásában neveli.

Ki jogosult még gyermekgondozási díjra?

Gyermekgondozási díjra jogosult:

- az a nő, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette,
- a családbafogadó gyám, aki a csecsemőt végleges döntés alapján gondozza,
- a csecsemőt gondozó vér szerinti apa, ha a gyermeket szülő nő az egészségügyi szolgáltató által - az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott adattartalmú nyomtatvány szerint - igazoltan, az egészségi állapota miatt kikerül abból a háztartásból, ahol a gyermeket gondozzák,
- a csecsemőt gondozó vér szerinti apa, ha a gyermeket szülő nő meghal,
- az a férfi, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, ha a gyermeket vele együtt örökbe fogadni szándékozó nő az egészségügyi szolgáltató által - az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott adattartalmú nyomtatvány szerint - igazoltan, az egészségi állapota miatt kikerül abból a háztartásból, ahol a gyermeket gondozzák,
- az a férfi, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, ha a gyermeket örökbe fogadni szándékozó nő meghal,
- az a férfi, aki a csecsemőt egyedül vette örökbefogadási szándékkal nevelésbe,
- a csecsemőt gondozó vér szerinti apa, ha a gyermeket szülő nő szülői felügyeleti joga megszűnt,

feltéve, hogy a csecsemőgondozási díjra való jogosultsága a biztosítási jogviszonyának fennállása alatt keletkezett és a gyermek születését megelőző két éven belül 365 napon át biztosított volt, és a gyermeket saját háztartásában neveli.

Az előzetes 365 nap biztosítási időbe a tényleges biztosításban töltött időn túl még milyen időtartamot lehet beszámítani?

- a biztosítás megszűnését követő baleseti táppénz idejét,
- a köznevelési intézmény, a szakképző intézmény vagy a felsőoktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideig folytatott tanulmány idejéből 180 napot,
- a rehabilitációs ellátás folyósításának idejét.

A biztosítási idő beszámítására, mint arra a csecsemőgondozási díjra vonatkozó szabályoknál utaltunk, abban az esetben kerülhet sor, ha a szülő biztosítási jogviszonyban áll, de a szükséges biztosítási időt nem szerezte meg. Ebben az esetben a hiányzó szolgálati időt a fenti időtartamokkal lehet kiegészíteni.

Kérheti-e az egyéni vállalkozó a GYED megállapítását?

Igen, az egyéni vállalkozó is biztosítottnak minősül, ezért kérheti az ellátás megállapítását, és mellette folytathatja vállalkozói tevékenységét.

Ha az anya biztosítási jogviszonya megszűnt, jogosult lehet-e a GYED-re?

Abban az esetben lehet az anya jogosult a GYED-re, ha csecsemőgondozási díjban részesült és a biztosítási jogviszonya a csecsemőgondozási díj folyósítása alatt szűnt meg, de feltétel az is, hogy a csecsemőgondozási díjra való jogosultsága a biztosítási jogviszonyának fennállása alatt keletkezzen, és a gyermek születését szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított legyen.

Biztosításban töltött időnek számít a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok időtartama?

A felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok időtartama nem minősül biztosításban töltött időnek, de az előzetes biztosítási időbe a közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideig folytatott tanulmány idejéből 180 napot a megszerzett biztosítási időbe be lehet számítani. Ezt a szabályt alkalmazzák, ha pl. az anya a nappali tagozatú főiskola elvégzése után elhelyezkedik, s gyermeke születéséig 185 napig dolgozik. Ebben az esetben a hiányzó 180 napot a felsőoktatási intézményben eltöltött tanulmányok idejéből beszámítják.

Jogosult-e GYED-re az a szülő, aki az ellátás igénylése előtt gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesül?

- ha a szülő az újabb gyermek születésekor kizárólag gyermeknevelési támogatásban (GYET), ápolási díjban részesült, a gyermekgondozási díj megállapítását nem kérheti, mert azok folyósításának időtartama nem minősülnek biztosításban töltött időnek.
- ha azonban a GYET vagy az ápolási díj folyósítása alatt a szülő részmunkaidőben munkaviszonyban is állt, vagy otthonában folytatott kereső tevékenységet és ezáltal biztosítottá vált, kérheti a GYED megállapítását. (Természetesen ebben az esetben a GYET (ápolási díj) megszüntetését is kérni kell, mert a két ellátás együttesen nem folyósítható.)

Kérheti-e a gyermekgondozási díj megállapítását a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő szülő?

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósításának időtartama nem minősül biztosításban töltött időnek, emiatt a szülő GYED-re nem jogosult. Gyermeke születése esetén kérnie kell a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósításának megszüntetését, s ezt követően kérheti a gyermekgondozást segítő támogatás megállapítását.

Az álláskeresői támogatásban részesülő személy jogosult-e csecsemőgondozási díjra és gyermekgondozási díjra?

Az álláskeresői támogatásban részesülő személy biztosítottként minősül, így igényelheti a csecsemőgondozási díj, valamint a gyermekgondozási díj megállapítását, amennyiben a jogosultsági feltételekkel rendelkezik.

A foglalkoztatás elősegítéséről és munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény rendelkezése szerint szüneteltetni kell az álláskeresői járadék folyósítását, ha az álláskereső a csecsemőgondozási díjra vagy a gyermekgondozási díjra való jogosultságának megállapítását jelenti be.

A gyermekgondozási díj milyen időtartamra jár?

A gyermekgondozási díj legkorábban a csecsemőgondozási díj, illetőleg az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól a gyermek 2. életévének betöltéséig jár.

Ikergyermekes esetén a gyermekgondozási díj a csecsemőgondozási díj, illetőleg az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól a gyermekek három éves koráig jár.

Milyen mértékű a gyermekgondozási díj?

A gyermekgondozási díj összege a naptári napi alap 70 százaléka, de legfeljebb havonta a mindenkori minimálbér (2023-ban 232.000 Ft) kétszeresének 70 százaléka (324.800 Ft).

A gyermekgondozási díj naptári napi alapját az kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 48. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak szerint (a táppénzszabályok alapján) állapítják meg.

1. Fő szabályként, ha a biztosítási idő a GYED-re való jogosultság kezdő napját megelőzően folyamatos, az ellátás alapját a jogosultság kezdőnapját közvetlenül megelőző naptári év első napjától a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az időszak utolsó napjához időben legközelebb eső 180 naptári napra jutó jövedelem alapján kell megállapítani. A

- folyamatos biztosítási idő megszakítása esetén a GYED alapjaként a megszakítást megelőző jövedelmet nem lehet figyelembe venni.
2. Ha a biztosított az 1-es pontban meghatározott időszakban nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, azonban az 1-es pontban meghatározott időszak utolsó napjához időben legközelebb eső időszakban rendelkezik legalább 120 naptári napi jövedelemmel, és van legalább a GYED-re való jogosultság kezdő napjától 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonya, akkor a GYED naptári napi alapját a 120 napi tényleges jövedelem alapján kell megállapítani.
  3. Ha a biztosított a 2. pontban meghatározott időszakban nem rendelkezik 120 naptári napi jövedelemmel, de a GYED-re való jogosultság első napját megelőzően van legalább 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonya, a GYED naptári napi alapját a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelme alapján kell megállapítani.
  4. Ha a fentiek szerint a naptári napi alap nem állapítható meg, akkor a naptári napi alap a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad része azzal, hogy ha a biztosított naptári napi jövedelme a minimálbér kétszeresének harmincad részét nem éri el, a gyermekgondozási díj összegének megállapításánál a biztosított tényleges jövedelmét kell figyelembe venni. Tényleges jövedelem hiányában a szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni.

Ha a gyermek gyermekgondozási díj vagy gyermekgondozást segítő ellátás igénybevétele alatt, vagy annak megszűnését követő egy éven belül születik, és az újabb gyermek születését megelőzően utolsóként született gyermek jogán megállapított csecsemőgondozási díj naptári napi alapja magasabb összegű, mint a fentiek alapján számított gyermekgondozási díj naptári napi alapja, akkor a magasabb naptári napi alap alapján kell az ellátást megállapítani. E szabály csak akkor alkalmazható, ha az utolsóként megállapított csecsemőgondozási díj alapja kizárólag a jogosultság kezdő napján fennálló jogviszonyban elért jövedelem figyelembevételével került megállapításra.

Milyen jövedelem alapján állapítják meg az álláskereső támogatás részesülő személy esetén a csecsemőgondozási díj és a gyermekgondozási díj összegét?

Aki az álláskereső támogatásban részesülő biztosítási jogviszonya alapján válik jogosulttá csecsemőgondozási díjra és gyermekgondozási díjra, ezen ellátások összegét a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér alapján kell megállapítani, azonban a pénzbeli ellátás naptári napi alapja nem

haladhatja meg az álláskeresési támogatás alapját képező összeg harmincad részét.

A folyósítás időtartama alatt felülvizsgálják-e a gyermekgondozási díj összegét?

A maximális összegben megállapított gyermekgondozási díj összegét a minimálbér emelésének napjától számított 15 napon belül hivatalból felül kell vizsgálni, és a megemelt összeghatár figyelembevételével, - ha kormányrendelet korábbi időpontot nem állapít meg - a minimálbér emelésének napjára visszamenőlegesen újra meg kell állapítani.

Hogyan állapítják meg a gyed összegét, ha a szülő egyidejűleg több jogviszony alapján jogosult gyermekgondozási díjra?

Ha a biztosított egyidejűleg fennálló több jogviszony alapján jogosult gyermekgondozási díjra, a jogviszonyonként megállapított díjak összegét egybe kell számítani. Az ellátás összege egybeszámítás esetén sem haladhatja meg a GYED maximumát. Amennyiben az ellátás egybeszámított összege meghaladná a GYED maximumát, a gyermekgondozási díj összegét a minimálbér emelésének napjától számított 15 napon belül hivatalból felül kell vizsgálni, és a megemelt összeghatár figyelembevételével, - ha kormányrendelet korábbi időpontot nem állapít meg - a minimálbér emelésének napjára visszamenőlegesen újra meg kell állapítani.

Terheli-e levonás a GYED összegét?

Igen. 10 százalék nyugdíjjarulékot és 15 százalék személyi jövedelemadó-előleget vonnak le. A GYED összegéből érvényesíthető a családi kedvezmény és a családi járulékkedvezmény.

Lehet-e a GYED mellett munkát végezni?

A gyermekgondozási díj folyósításának ideje alatt korlátlan időtartamban lehet kereső tevékenységet folytatni.

Mikor nem jár a gyermekgondozási díj?

Nem jár a gyermekgondozási díj, ha

- a jogosult a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés i) pontjában meghatározott egyéb rendszeres pénzellátásban részesül, ide nem értve a táppénzt, a baleseti táppénzt, a csecsemőgondozási díjat, az örökbefogadói díjat, a gyermekgondozási díjat, a gyermekgondozási támogatást, a jogosult nem

ugyanazon gyermekére tekintettel megállapított gyermekek otthongondozási díját, a Tbj. szerinti álláskereső támogatást, a rokkantsági ellátást és a rehabilitációs ellátást;

- a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, nevelésbe vették, továbbá ha harminc napot meghaladóan bentlakásos szociális intézményben helyezték el;
- a gyermeket bölcsődében, mini bölcsődében, munkahelyi bölcsődében, családi bölcsődében vagy napközbeni gyermekfelügyeletben helyezték el, kivéve, ha a jogosult keresőtevékenységet folytat, nappali rendszerű oktatás keretében iskolában, szakképző intézményben tanul, vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, vagy az intézmény, ahol a gyermeket elhelyezték, rehabilitációs, habilitációs foglalkoztatást nyújt;
- a jogosult letartóztatásban van, vagy szabadságvesztést, elzárást tölt;
- a gyermek a gyermekgondozási díjra való jogosultság ideje alatt meghal, az elhalálozás időpontját követő hónap első napjától, vagy ha addig a halál időpontjától számítva 15 napnál kevesebb van hátra, akkor az elhalálozást követő 16. naptól; ikergyermek esetében valamelyik gyermek
- a gyermekgondozási díjra való jogosultság ideje alatt meghal, azonos várandósságból született egynél több testvér hiányában a gyermek második életévének betöltését követően,
- a második életévet követő 1 éven belül meghal, azonos várandósságból született egynél több testvér hiányában az elhalálozás időpontját követő hónap első napjától, vagy ha addig a halál időpontjától számítva 15 napnál kevesebb van hátra, akkor az elhalálozást követő 16. naptól.

Hol kell igényelni a gyermekgondozási díj megállapítását?

A gyermekgondozási iránti kérelmet az „Igénybejelentés gyermekgondozási díjra” elnevezésű nyomtatványon a foglalkoztatóhoz kell benyújtani, abban az esetben is, ha a foglalkoztató nem rendelkezik kifizetőhellyel, vagy ha a kérelmező a gyermekgondozási díj a biztosítási jogviszonyának megszűnését követően igényeli. A gyermekgondozási díj iránti kérelem a csecsemőgondozási díj iránti kérelemmel együtt is benyújtható a „Nyilatkozat csecsemőgondozási díj és gyermekgondozási díj együttes igényléséhez” elnevezésű nyomtatványon.

Ha a foglalkoztatónál kifizetőhely nincs, a foglalkoztató a gyermekgondozási díjra, vonatkozó kérelem elbírálásához „Foglalkoztatói igazolás”-t állít ki, és azt a biztosított által benyújtott igazolásokkal együtt öt

napon belül a székhelye szerint illetékes kormányhivatalnak. A foglalkoztató a kérelem, illetve igazolások átvételét, beérkezését hitelt érdemlő módon köteles igazolni.

Az egyéni vállalkozó, az őstermelő (az ún. önfoglalkoztató) a kérelmét a székhelye szerint illetékes kormányhivatalnak nyújthatja be (kizárólag elektronikus úton) az „Igénybejelentés táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, baleseti táppénz igényléséhez” elnevezésű elektronikus nyomtatványon.

Ki bírálja el és folyósítja a gyermekgondozási díjat?

A gyermekgondozási díj iránti kérelmet

- a kifizetőhellyel rendelkező munkáltató esetében a kifizetőhely bírálja el, és a jogosultság fennállása esetén folyósítja az ellátást,
- egyéb esetben a munkáltató székhelye szerint illetékes kormányhivatal bírálja el, és a jogosultság fennállása esetén a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatósága folyósítja az ellátást.

Hol kell igényelni az ellátást, ha az anya biztosítási jogviszonya a csecsemőgondozási díj folyósításának időtartama alatt szűnt meg?

A volt munkáltatóhoz kell az igényt benyújtani, és csatolni kell a biztosítás megszűnéskor kapott „Igazolvány a biztosítási jogviszonyról és az egészségbiztosítási ellátásokról” elnevezésű nyomtatványt. A gyermekgondozási díjat a volt munkáltató fogja megállapítani, ha rendelkezik társadalombiztosítási kifizetőhellyel. Ha a foglalkoztató nem társadalombiztosítási kifizetőhely a kérelmet a „Foglalkoztatói Igazolás”-sal és az „Igazolvány a biztosítási jogviszonyról és az egészségbiztosítási ellátásokról” együtt megküldi a székhelye szerint illetékes kormányhivatalnak.

Ha a biztosított munkáltatója jogutód nélkül megszűnt, az igényt a volt foglalkoztató székhelye szerint illetékes kormányhivatalnál kell bejelenteni.

Milyen iratokat kell benyújtani az ellátás megállapításához?

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatának másolatát, abban az esetben, ha a gyermekgondozási díjat ugyanazon gyermekre vonatkozóan más személy igényli, mint aki részére a csecsemőgondozási díjat megállapították,
- a biztosítás megszűnését követően igényelt ellátásnál az „Igazolvány az egészség-biztosítási ellátásokról” szóló igazolást,

- a gyermeket örökbefogadási szándékkal gondozó személy esetén az örökbefogadási eljárás megindításáról szóló igazolást,
- örökbefogadás esetén az örökbefogadásról szóló gyámhatósági határozatot, a gyermek új születési anyakönyvi kivonatát,
- gyám esetén a gyámkirendelő határozatot.

A gyermekgondozási díj megállapításakor határozatban rendelkeznek az ellátás folyósításának időtartamáról és naptári napi összegéről.

Ha az igényt késedelmesen nyújtják be, van-e lehetőség az ellátás visszamenőleges megállapítására?

A gyermekgondozási díj megállapítása iránti igény az igénybejelentés napjától visszamenőleg legfeljebb hat hónapra érvényesíthető. Az ellátást legkorábban az igénybejelentés napját megelőző 6. hónap első napjától lehet megállapítani.

A gyermekgondozási díjban részesülő milyen tényt köteles bejelenteni a folyósító szervnek?

Az ellátásban részesülő köteles minden olyan adatot, tényt bejelenteni az ellátást megállapító kifizetőhelynek, vagy járási hivatalnak, amely az ellátásra való jogosultságát, az ellátás folyósítását érinti.

Például, ha

- a GYED-re jogosító gyermek kikerül a háztartásából,
- a GYED-re jogosító gyermek napközbeni ellátásban (bölcsőde) részesül (kivéve, ha keresőtevékenységet folytat),
- olyan rendszeres pénzellátás kerül részére megállapításra, mellyel egyidejűleg a GYED nem folyósítható,
- letartóztatásban van, vagy szabadságvesztését tölti.

2. A felsőoktatási intézményben tanulókra vonatkozó szabályok

Gyermekgondozási díjra jogosult az a szülő nő is, aki az alábbi feltételek mindegyikének megfelel:

- az általános szabályok alapján (biztosítási jogviszony fennállása, előzetes 365 nap biztosítási idő igazolása) gyermekgondozási díjra nem jogosult,
- a gyermeke születését megelőző két éven belül államilag elismert felsőoktatási intézményben a külföldi állampolgárok számára hirdetett, idegen nyelven folyó képzés kivételével teljes idejű képzésben legalább két félév aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezik azzal, hogy egy félévre csak egy aktív hallgatói jogviszony vehető figyelembe,

- a gyermeke a hallgatói jogviszony fennállása alatt vagy a hallgatói jogviszony szünetelését, illetve megszűnését követő 1 éven belül születik,
- a gyermeket saját háztartásában neveli,
- magyar állampolgár vagy másik EGT tagállam állampolgára, és
- a gyermek születésének napján rendelkezik magyarországi bejelentett lakóhellyel; továbbá

gyermekgondozási díjra jogosult az a szülő nő is,

- akinek gyermeke (pl. második gyermek) a fentiek szerint korábban megállapított hallgatói gyermekgondozási díj igénybevétele alatt, vagy annak megszűnését követő egy éven belül születik, és
- és az általános szabályok alapján (biztosítási jogviszony fennállása, előzetes 365 nap biztosítási idő igazolása) gyermekgondozási díjra nem jogosult,
- a gyermeket saját háztartásában neveli,
- magyar állampolgár vagy másik EGT tagállam állampolgára, és
- a gyermek születésének napján rendelkezik magyarországi bejelentett lakóhellyel.

Mennyi időre állapítják meg a gyermekgondozási díjat?

A gyermekgondozási díj a gyermek születésének napjától a gyermek 2 éves koráig jár.

A felsőoktatásban részt vevő, és az említett jogosultsági feltételeknek megfelelő vér szerinti apa mely esetben jogosult gyermekgondozási díjra?

Ha a szülő nő

- meghal, vagy
- a jogosultság megállapításához szükséges feltételek valamelyikének nem felel meg, mert pl. nem járt felsőoktatási intézménybe, és a biztosítási jogviszony és előzetes biztosítási idő hiányában gyermekgondozási díjra nem jogosult,

és a vér szerinti apa a fent felsorolt – a szülő nőre vonatkozó – valamennyi jogosultsági feltételnek megfelel.

Az édesapa részére a gyermek hány éves koráig állapítják meg a gyermekgondozási díjat?

A vér szerinti apa részére az anya által a jogosultsági időből igénybe nem vett időszakra jár, de legfeljebb a gyermek 2 éves koráig.

Mennyi a felsőoktatásban részt vevő szülő részére megállapított gyermekgondozási díj havi összege?

- A felsőfokú alapképzésben, felsőfokú szakképzésben vagy felsőoktatási szakképzésben, valamint a szakirányú továbbképzésben részt vevő hallgató esetén a jogosultság kezdő napján érvényes kötelező legkisebb munkabér (2023-ban 232.000,- Ft) 70%-a (162.400,- Ft).
- a mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy doktori képzésben részt vevő hallgató esetén a jogosultság kezdő napján érvényes garantált bérminimum (2023-ban 296.400,- Ft) 70%-a (204.200,- Ft).

Hogyan állapítják meg a gyermekgondozási díj összegét, ha a diplomás gyermekgondozási díjra jogosult személy az ellátás igénylősekor biztosítási jogviszonyban áll?

1. Amennyiben az igénylő, a gyermekgondozási díj jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjától visszafelé számítva rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel akkor a gyermekgondozási díj alapját, ezen 180 napi jövedelem figyelembe vételével kell megállapítani, ha a biztosítási idő folyamatos. A folyamatos biztosítási idő megszakítása esetén, a megszakítást megelőző jövedelmet nem lehet figyelembe venni. A 180 napi jövedelem keresésekor legfeljebb az ellátásra való jogosultság kezdő napját megelőző naptári év első napjáig lehet visszamenni.
2. Ha az igénylőnek az 1. pontban meghatározott időtartamban nincs 180 naptári napi jövedelme, de ezen időtartam alatt a jogosultságot közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjától visszafelé számítva rendelkezik legalább 120 naptári napi jövedelemmel, akkor a gyermekgondozási díj alapját ezen 120 naptári napi tényleges jövedelem figyelembevételével kell megállapítani.
Ezt a szabályt akkor lehet alkalmazni, ha az igénylőnek van az ellátásra való jogosultságot közvetlenül megelőzően legalább 180 nap folyamatos – Tbj. 5. § szerinti – biztosítási jogviszonya.
3. Ha a biztosítottnak a jogosultságot megelőző harmadik hónap utolsó napjától visszafelé számítva nincs legalább 120 naptári napi jövedelme, az ellátás naptári napi alapja a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad része alapján kell megállapítani, kivéve, ha a biztosított tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelme a minimálbér kétszeresét nem éri el, ekkor a tényleges, illetve

a szerződés szerinti jövedelem alapulvételével kell a gyermekgondozási összeget megállapítani.

Az 1.-3. pontokban leírtak szerint megállapított gyermekgondozási díj összege nem lehet kevesebb a minimálbér, illetve a garantált bérminimum alapján megállapított összegnél, valamint nem lehet magasabb a minimálbér kétszeresének 70 százalékánál (havonta).

Hol kell igényelni hallgatói jogviszony alapján a gyermekgondozási díj megállapítását?

A vér szerinti apa, valamint a szülés napján nem biztosított szülő nő a kérelmét a lakóhelye szerint illetékes kormányhivatalhoz nyújthatja be.

Ha a szülő nő a gyermek születésének napján biztosított, akkor a kérelmét a foglalkoztatójához kell benyújtania.

A kérelmet az „Igénybejelentés hallgatói jogviszony alapján igényelt gyermekgondozási díjra” elnevezésű nyomtatványon lehet benyújtani.

Az igénybejelentéssel egyidejűleg a következő okmányokat kell bemutatni, benyújtani:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatának másolatát,
- a felsőoktatási intézmény által kiállított „Igazolás aktív hallgatói jogviszonyról gyermekgondozási díj igényléséhez” elnevezésű nyomtatványt,
- ha az igénylő EGT tagállam állampolgára, akkor a magyarországi lakcíméről kiadott hatósági igazolvány másolatát,
- amennyiben a vér szerinti apa a szülő nő halála miatt igényli az ellátást, mellékelni kell a halotti anyakönyvi kivonat másolatát.

Lehet-e a hallgatói jogviszony alapján megállapított gyermekgondozási díj folyósítása mellett dolgozni?

Az úgynevezett diplomás GYED folyósítása mellett a gyermek születését követő 169. naptól lehet keresőtevékenységet folytatni.

3. Nevelőszülői gyermekgondozási díj

Ki jogosult a nevelőszülői gyermekgondozási díjra?

Gyermekgondozási díjra jogosult a nevelőszülő a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony fennállásának időtartama alatt a nevelésbe vett gyermekekre tekintettel, ha a nevelőszülő a nevelt gyermek gondozási helyének nála történő kijelölését megelőző két éven belül 365 napon át biztosított volt és a gyermeket saját háztartásában neveli.

A gyermek születését követő 169. napot megelőzően a nevelőszülő részére nem jár a gyermekgondozási díj arra az időszakra, amikor a nevelőszülő bármilyen jogviszonyban - ide nem értve a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenységet - keresőtevékenységet folytat.

Hány gyermek után lehet a nevelőszülő részére gyermekgondozási díjat megállapítani?

Ha a nevelőszülő egyidejűleg több olyan nevelt gyermekről is gondoskodik, akire tekintettel gyermekgondozási díjra válna jogosulttá, választása szerint csak egy nevelt gyermekre tekintettel jogosult gyermekgondozási díjra.

Milyen időtartamra állapítják meg a nevelőszülő részére a gyermekgondozási díjat?

A gyermekgondozási díj legkorábban a gyermek nevelésbe vételének napjától a gyermek 2. életévének betöltéséig jár.

Mennyi a nevelőszülő részére megállapított gyermekgondozási díj összege?

A nevelt gyermek után járó gyermekgondozási díj alapja a gyermekgondozási díjra való jogosultság első napján érvényes minimálbér (2023-ban 232.000,- Ft) 55%-a (127.600,- Ft).

Ha a nevelőszülő a nevelőszülői jogviszony mellett más biztosítási jogviszonyban is áll, a gyermekgondozási díj összege a naptári napi alap 70%-a.

Ha a biztosított ugyanazon nevelt gyermekre tekintettel az általános szabályok (szülői jogon) szerint, és nevelőszülői jogviszony alapján is jogosult gyermekgondozási díjra, az így megállapított gyermekgondozási díjak együttes összege nem haladhatja meg a minimálbér kétszeresének 70%-át.

A nevelőszülő hol igényelheti a gyermekgondozási díj megállapítását?

A nevelőszülő a gyermekgondozási díj megállapítása iránti kérelmét az egészségbiztosító által rendszeresített és az egészségbiztosító honlapján közzétett „Igénybejelentés nevelőszülői gyermekgondozási díjra” elnevezésű nyomtatványon nyújthatja be.

A nevelőszülő a gyermekgondozási díj iránti kérelmét a foglalkoztatójához nyújthatja be.

4. Nagyszülői gyermekgondozási díj

A gyermekgondozási díjra az általános szabályok alapján jogosult személy (alapjogosult) jogán annak vagy az alapjogosulttal együtt élő házastársának - ide nem értve a családbafogadó gyám házastársát - vér szerinti és örökbe fogadó biztosított szülője, továbbá a szülővel együtt élő biztosított házastárs (nagyszülő) is jogosult a gyermekgondozási díjra, ha

- a nagyszülő a gyermek születését megelőző két éven belül legalább 365 napon át biztosított volt,
- a gyermek közös háztartásban élő mindkét szülője - egyedülálló alapjogosult esetében az alapjogosult - az ellátás nagyszülő részére történő folyósítása alatt a Tbj. 5. §-a szerinti jogviszonyt - ide nem értve a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt - alapján biztosítottként keresőtevékenységet végez,
- a gyermeket az alapjogosult a saját háztartásában neveli, és abból a gyermek a nagyszülőhöz csak átmeneti jelleggel, napközbeni időszakra kerül ki,
- a gyermek közös háztartásban élő mindkét szülője - egyedülálló alapjogosult esetében az alapjogosult - írásban nyilatkozik arról, hogy egyetért a gyermekgondozási díj nagyszülő általi igénylésével és annak nagyszülő részére történő megállapításával, és
- azon gyermekre tekintettel, aki után az e bekezdés szerinti ellátást megállapították, gyermekgondozást segítő ellátást nem folyósítanak.

Mely esetben nem jár a nagyszülő részére a gyermekgondozási díj?

Abban az esetben, ha

- a nagyszülő keresőtevékenységet folytat, kivéve, ha azt kizárólag az otthonában végzi,
- a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben helyezték el,
- a nagyszülő a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés i) pontjában meghatározott rendszeres pénzellátásban részesül, ide nem értve az otthonában végzett keresőtevékenység után járó táppénzt, baleseti táppénzt, a csecsemőgondozási díjat, valamint a különböző korú gyermek jogán járó gyermekgondozást segítő ellátást és gyermekgondozási díjat,
- a nagyszülő letartóztatásban van, vagy szabadságvesztést, elzárást tölt;
- az alapjogosult gyermekgondozási díjra való jogosultsága megszűnik,
- a szülők a nyilatkozatot visszavonják.

Jogosult-e a nagyszülői Gyed-re a már öregségi nyugdíjas, de munkaviszonyban álló nagyszülő?

Nem, tekintettel arra, hogy az öregségi nyugdíjban részesülő munkavállaló nem minősül biztosított személynek.

A nagyszülői Gyed megállapítása esetén milyen időtartamra jár az ellátás?

A gyermekgondozási díj legkorábban a csecsemőgondozási díj, illetve az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól a gyermek 2. életévének betöltéséig jár.

Ikergyermek esetén a gyermekgondozási díj időtartama a gyermekek 3. életévének betöltéséig jár.

Mennyi a nagyszülő részére megállapított gyermekgondozási díj összege?

A nagyszülő részére megállapított gyermekgondozási díj naptári napi alapiját és az ellátás összegét a nagyszülő jövedelméből az „1. Általános szabályok szerint a szülő részére megállapított gyermekgondozási díj összege” pontban foglaltak figyelembe vételével kell megállapítani.

Ha a gyermekgondozási díjat a nagyszülő részére megállapítják, a gyermek közös háztartásban élő szülője - egyedülálló alapjogosult esetén az alapjogosult - gyermekgondozási támogatásra és az egészségbiztosítás pénzbeli ellátására nem jogosult, kivéve a saját, illetve a gyermeke ápolására figyelemmel fennálló keresőképtelenségére tekintettel járó táppénzt.

A nagyszülő hol igényelheti a gyermekgondozási díj megállapítását?

A nagyszülő a gyermekgondozási díj megállapítása iránti kérelmét az egészségbiztosító által rendszeresített és az egészségbiztosító honlapján közzétett „Igénybejelentés nagyszülői gyermekgondozási díjra” elnevezésű nyomtatványon nyújthatja be.

A nagyszülő a gyermekgondozási díj iránti kérelmét a foglalkoztatójához nyújthatja be.

ÖRÖKBEFOGADÓI DÍJ

Ki jogosult az örökbefogadói díjra?

Örökbefogadói díjra jogosult az a biztosított, aki a második életévét betöltött gyermeket, illetve ikergyermek esetén a harmadik életévüket betöltött gyermekeket örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, feltéve,

hogy a gyermek nevelésbe vételének napját megelőző két éven belül 365 napon át biztosított volt, és a gyermeket a gondozásba vétel időpontját megelőzően nem neveli legalább egy éve folyamatosan saját háztartásában.

Az örökbefogadói díjra jogosultsághoz szükséges előzetes 365 napi biztosítási időbe ilyen időtartamot lehet beszámítani?

- a biztosítás megszűnését követő baleseti táppénz, csecsemőgondozási díj, örökbefogadói díj, gyermekgondozási díj - kivéve a hallgatói gyermekgondozási díj - folyósításának az idejét,
- a köznevelési intézmény, a szakképző intézmény vagy a felsőoktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideje folytatott tanulmányok idejéből 180 napot,
- a rehabilitációs ellátás folyósításának idejét.

Mennyi időre jár az örökbefogadói díj?

Az örökbefogadói díj a gyermek nevelésbe vételének napjától számított 168. napig jár.

Amennyiben az örökbefogadó szülő nem a nevelésbe vétel napjától, hanem ahhoz képest későbbi időponttól kéri az ellátás megállapítását, a 168 napot csökkenteni kell a nevelésbe vétel napjától az ellátásra való jogosultság kezdetét megelőző napig eltelt időtartam napjainak a számával.

Mely esetben nem jár az örökbefogadói díj?

Ha

- a jogosult a törvényben meghatározott egyéb rendszeres pénzellátásban részesül;
- a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, nevelésbe vették, továbbá ha 30 napot meghaladóan bentlakásos szociális intézményben helyezték el;
- a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben (bölcsőde, mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, családi bölcsőde, napközbeni gyermekfelügyelet) helyezték el, kivéve, ha a jogosult keresőtevékenységet folytat, továbbá ide nem értve a rehabilitációs, habilitációs foglalkozást nyújtó intézményi elhelyezést (ennek megfelelően a gyermek óvodai, iskolai elhelyezése nem érinti az örökbefogadói díjra való jogosultságot);
- a jogosult letartóztatásban van, vagy szabadságvesztést, elzárást tölt;
- a gyermek az örökbefogadói díjra való jogosultság ideje alatt meghal, az elhalálozás időpontját követő hónap első napjától, vagy ha addig a halál időpontjától számítva 15 napnál kevesebb van hátra, akkor az

elhalálozást követő 16. naptól, azzal, hogy ha az előzőek által meghatározott időpontok túlnyúlnak a nevelésbe vétel napjától számított 168. napon, akkor az örökbefogadói díj folyósítása a 168. napon szűnik meg.

Mennyi az örökbefogadói díj összege?

Az örökbefogadói díj naptári napi alapját a gyermekgondozási díjra vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani.

Az örökbefogadói díj összege a naptári napi alap 70%-a, legfeljebb havonta a mindenkor minimálbér (2023-ben 232.000,- Ft) kétszeresének 70%-a (324.800,- Ft).

Ha a naptári napi alap nem állapítható meg, akkor a naptári napi alap a jogosultság kezdőnapján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad része azzal, hogy ha a biztosított naptári napi jövedelme a minimálbér kétszeresének harmincad részét nem éri el, az örökbefogadói díj összegének megállapításánál a biztosított tényleges jövedelmét kell figyelembe venni. Tényleges jövedelem hiányában a szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni.

Vonnak-e járulékot az örökbefogadói díj összegéből?

Az örökbefogadói díjból kizárólag 15% személyi jövedelemadó-előleg kerül levonásra.

Hogyan kell igényelni az örökbefogadói díjat?

Az örökbefogadói díj iránti kérelmet a biztosítottnak a foglalkoztatójánál kell előterjeszteni az „**Igénybejelentés örökbefogadói díjra**” elnevezésű nyomtatványon.

Az örökbefogadói díj iránti kérelmet kifizetőhellyel rendelkező munkáltató esetében a kifizetőhely, egyéb esetben a munkáltató székhelye szerint illetékes kormányhivatal bírálja el.

Ha a biztosított egyidejűleg fennálló több biztosítási jogvisztonnyal rendelkezik és a kifizetőhelyet működtető foglalkoztatónál fennálló biztosítási jogviszonyára tekintettel örökbefogadói díjat igényel, az örökbefogadói díj iránti kérelmet nem a kifizetőhelynek, hanem az egészségbiztosítónak kell elbírálnia.

Amennyiben a biztosított egyidejűleg fennálló több jogviszony alapján jogosult örökbefogadói díjra, a jogviszonyonként megállapított díjak összegét egybe kell számítani és az az ellátás összege egybeszámítás esetén

sem haladhatja meg a fentebb meghatározottak szerinti legmagasabb összeget.

Különböző életkorú gyermekek után is lehet örökbefogadói díjat igényelni?

Különböző korú gyermekekre tekintettel egyidejűleg több örökbefogadói díjat is igénybe lehet venni. Ha a biztosított több gyermek után jogosult egyidejűleg örökbefogadói díjra, úgy az a maximális összeget gyermekenként kell megállapítani.

A GYERMEK UTÁN JÁRÓ FIZETÉS NÉLKÜLI SZABADSÁG ÉS SZABADSÁG ***Mikor köteles a munkáltató fizetés nélküli szabadságot biztosítani a szülőknek?***

- a munkavállaló gyermeke harmadik életéve betöltéséig - a gyermek gondozása céljából - amit a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban kell kiadni,
- munkavállaló - örökbe fogadott gyermeke gondozása céljából - a gyermek gondozásba történő kihelyezésének kezdő időpontjától számított három évig, három évesnél idősebb gyermek esetén hat hónapig, amelyet a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban kell kiadni.
- a nagyszülői gyermekgondozási díjra jogosult részére a gyermek két éves koráig.

A GYERMEK UTÁN JÁRÓ PÓTSZABADSÁG

Jár-e pótszabadság a gyermek után?

Igen, a Munka törvénykönyve hatálya alá tartozó személyek esetén a gyermek születésének évétől, annak az évnél a végéig, amikor a gyermek a 16. életévét betölti, a következők szerint:

- egy gyermek után kettő,
- két gyermek után négy,
- kettőnél több gyermek után összesen hét nap pótszabadság illeti meg a szülőt.

A pótszabadságra való jogosultság szempontjából kit tekintünk gyermeknek?

A családok támogatásáról szóló törvény szerint a saját háztartásban nevelt vagy gondozott gyermeket.

Jár-e pótszabadság a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek után?

A pótszabadság két munkanappal nő, ha a munkavállaló gyermeke fogyatékos. A pótszabadságot a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek esetén is annak az évnek a végéig lehet megállapítani, amelyben a gyermek a 16. életévét betölti.

Kit tekintünk fogyatékos gyermeknek?

Azt a kiskorú gyermeket, akire tekintettel a családok támogatásáról szóló törvény szerint magasabb összegű családi pótlék került megállapításra, ezért nem csak a súlyosan fogyatékos, hanem a tartósan beteg gyermek után is jár a magasabb mértékű pótszabadság.

Melyik szülő veheti igénybe a gyermek(ek) után járó pótszabadságot?

A gyermek után járó pótszabadság mindkét szülőt megilleti, pl. egy gyermek nevelése esetén mindkét szülő 2-2 nap pótszabadságra jogosult.

A pótszabadságra való jogosultság szempontjából kit tekintünk szülőnek?

- a vér szerinti és az örökbefogadó szülőt, továbbá az együtt élő házastársat,
- azt, aki a saját háztartásában élő gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van,
- a gyámot,
- a nevelőszülőt és a helyettes szülőt.

SZÜLŐI SZABADSÁG

Ki jogosult a szülői szabadságra?

A munkavállalót gyermeke hároméves koráig negyvennégy munkanap szülői szabadság illeti meg. A szülői szabadság igénybevételének feltétele, hogy a munkaviszony egy éve fennálljon. A szabadság időtartamára a munkavállaló a távolléti díj tíz százalékára jogosult, amelyet csökkenteni kell a szülő által esetlegesen igénybe vett GYED illetve gyermekgondozást segítő ellátás összegével.

A szülői szabadságot a munkáltatónak a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban kell kiadnia. A munkáltató a szülői szabadság kiadását legfeljebb 60 nappal elhalaszthatja (kivételesen fontos gazdasági érdek vagy a működését közvetlenül és súlyosan érintő ok esetén), a halasztás indokát és a kiadás általa javasolt időpontját a munkavállalóval írásban kell közölni.

GYERMEKE SZÜLETÉSEKOR AZ APÁNAK JÁRÓ MUNKAI DŐ-KEDVEZMÉNY

Jár-e munkaidő-kedvezmény az apának, amikor gyermeke születik?

Az apa gyermeke születése esetén legkésőbb a gyermeke születését követő, vagy gyermek örökbefogadása esetén legkésőbb az örökbefogadást engedélyező határozat véglegessé válását követő második hónap végéig **2023. január 1-jétől tíz munkanap** szabadságra (apasági szabadság) jogosult, amelyet kérésének megfelelő időpontban, legfeljebb két részletben kell kiadni. Az apasági szabadságra a munkavállaló akkor is jogosult, ha a gyermeke halva születik, vagy meghal.

Az első 5 munkanapra távolléti díj, a 6. munkanaptól a távolléti díj 40 %-a illelheti meg az apákat.

Milyen iratot kell benyújtani, a munkaidő-kedvezmény kiadásához?

A munkavállaló az apasági szabadság igényléséhez a munkáltató részére bemutatja a gyermek születési anyakönyvi kivonatának eredeti példányát, örökbefogadás esetén a gyámhatóságnak az örökbefogadás engedélyezéséről szóló, véglegessé vált határozata alapján kiállított igazolást, vagy a halva született gyermek esetén a halvaszületés tényét bizonyító okiratnak az eredeti példányát.

A munkavállaló írásban nyilatkozik

- az okirat bemutatásáról,
- a bemutatott okirat számáról,
- az apa születési családi és utónevéről,
- a gyermek születési családi és utónevéről, születési helyéről és idejéről, családi és utónevéről, örökbefogadásának tényéről, az örökbefogadást engedélyező határozat számáról, keltéről és véglegessé válásának dátumáról, vagy halálának tényéről, és arról, hogy szülői felügyeleti jogát a bíróság nem szüntette meg.

CSALÁDI KEDVEZMÉNY

Ki jogosult a családi kedvezmény érvényesítésére?

- a családi pótlékra jogosult személy, valamint a vele közös háztartásban élő házastársa
- a várandós nő és vele közös háztartásban élő házastársa;
- a családi pótlékra saját jogán jogosult gyermek (személy);
- a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély.

A családi pótlékra saját jogán jogosult, valamint a rokkantsági járadékban részesülő személy saját maga jogosult a kedvezmény érvényesítésére vagy a vele közös háztartásban élő hozzátartozói közül egy – a döntésük szerinti – minősül jogosultnak.

Ki nem veheti igénybe a családi kedvezményt?

Az a magánszemély, aki a családi pótlékot

- a gyermekotthon vezetőjeként a gyermekotthonban nevelt gyermekekre (személyre) tekintettel,
- a szociális intézmény vezetőjeként a szociális intézményben elhelyezett gyermekekre (személyre) tekintettel,
- a javítóintézet igazgatójaként, illetve büntetés-végrehajtási intézet parancsnokaként a javítóintézetben nevelt vagy büntetés-végrehajtási intézetben lévő, és gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermekekre (személyre) tekintettel kapja.

Milyen mértékű a családi kedvezmény, s hogy állapítják meg a kedvezmény összegét?

A családi kedvezmény nem a fizetendő adó összegét, hanem az adóelőleg megállapítását megelőzően, a magánszemély összevont adóalapját csökkenti. (Az összevont adóalap a nem önálló tevékenységből - például munkaviszonyból -, az önálló tevékenységből - pl. megbízási jogviszonyból - származó jövedelmek, valamint az Sza. törvény szerinti egyéb jövedelmek adóalap-kiegészítéssel növelt összege, azaz az említett jövedelmek összegének 1,27-szerese.)

A családi kedvezmény - az eltartottak lélekszámától függően - kedvezményezett eltartottanként és jogosultsági hónaponként

- a) egy eltartott esetén 66.670,- forint,
- b) kettő eltartott esetén 133.330,- forint,
- c) három és minden további eltartott esetén 220.000,- forint.

Mitől függ a családi kedvezmény mértéke?

A családi kedvezmény mértéke az eltartottak számától függ.

Ki után jár a családi kedvezmény?

A családi kedvezmény a kedvezményezett eltartott után jár.

Kit tekintünk kedvezményezett eltartottnak?

Kedvezményezett eltartott

- az, akire tekintettel a családok támogatásáról szóló törvény szerint családi pótlékra jogosult,
- a magzat a várandósság időszakában (fogantatásának 91. napjától megszületéséig),
- az, aki a családi pótlékra saját jogán jogosult,
- a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély.

A családi kedvezmény érvényesíthető mértékének megállapítása szempontjából kit tekintünk eltartottnak?

Eltartott

- a kedvezményezett eltartott, valamint
- az, aki a családok támogatásáról szóló törvény szerint a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából figyelembe vehető vagy figyelembe vehető lenne, akkor is, ha a kedvezményezett eltartott után nem családi pótlékot állapítanak meg, családi pótlékot nem állapítanak meg, vagy a családi pótlék összegét a gyermekek száma nem befolyásolja.

Hogyan történik a családi kedvezmény mértékének megállapítása?

A családi kedvezmény megállapítása során megvizsgálják, hogy a jogosult családjában hány kedvezményezett, s hány, a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából beszámítható gyermek él.

Például, ha a családban három gyermeket nevelnek, egy gyermek után folyósítanak családi pótlékot, a két nagyobb gyermek főiskolás, akkor ebben az esetben a család háromgyermekes családnak minősül, de csak egy gyermek után (aki után folyósítják a családi pótlékot) csökkenthető az adóalap a háromgyermekesekre megállapított mértékkel, 206.250,- forinttal, vagyis a család 33.000,- forinttal kevesebb adót fizet.

A családi kedvezmény érvényesítése szempontjából mi minősül jogosultsági hónapnak?

Jogosultsági hónap az a hónap

- amelyre tekintettel a családi pótlékra jogosult,
- amelyre tekintettel a rokkantsági járadékot folyósítják,
- amelyben a várandósság orvosi igazolása alapján a jogosultság legalább egy napig fennáll, kivéve azt a hónapot, amikor a megszületett gyermek után a családi pótlékra való jogosultság megnyílik.

A szülők megoszthatják-e a családi kedvezményt?

Ha az adott jogosultsági hónap után járó családi kedvezményre egy magánszemély jogosult, az őt megillető családi kedvezményt adóbevallásban megoszthatja a vele közös háztartásban élő, jogosultnak nem minősülő házastársával, élettársával, ideértve azt az esetet is, ha a családi kedvezményt a jogosult egyáltalán nem tudja érvényesíteni. Azon jogosultsági hónapokra eső családi kedvezményre, amelyre vonatkozóan a jogosult vagy házastársa, élettársa a gyermeket nevelő egyedülálló családi pótlékát igénybe veszi, a megosztás nem alkalmazható, ide nem értve, ha a jogosult a családok támogatásáról szóló törvény alapján minősül egyedülállónak.

Több jogosult vagy a kedvezmény megosztása esetén az igénybevétel feltétele az érintett magánszemélyek adóbevallásban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntető - nyilatkozata, amely tartalmazza, hogy a kedvezményt melyikük veszi igénybe, továbbá a kedvezmény összegének - az összeg vagy a kedvezményezett eltartottak számának felosztásával történő - közös igénybevételére, megosztására vonatkozó döntésüket.

Ha jogerős bírósági döntés, egyezség, közös nyilatkozat alapján a szülők egyenlő időszakokban felváltva gondozzák gyermeküket, és ezért a családi pótlékra 50-50 százalékos arányban mindkét szülő jogosult, a gyermek mindkét szülő - valamint a szülő házastársa - vonatkozásában kedvezményezett eltartottnak minősül. A felváltva gondozott gyermek után a szülő (házastársa) a családi kedvezmény összege 50 százalékának érvényesítésére jogosult. A gyermeket felváltva gondozó szülők a családi kedvezmény közös érvényesítésére egymás között nem jogosultak.

Melyek a családi kedvezmény érvényesítésének feltételei?

A családi kedvezmény érvényesítésének feltétele a magánszemély adóbevalláshoz tett írásbeli nyilatkozata

- a jogosultság jogcíméről, és
- a családi kedvezmény megosztása, közös érvényesítése esetén erről a tényről, amelyen fel kell tüntetnie - a magzat kivételével - minden eltartott (kedvezményezett eltartott) adóazonosító jelét, továbbá azt, hogy e személyek - ideértve a magzatot is - az adóév mely hónapjaiban

minősültek eltartottnak, kedvezményezett eltartottnak. A családi kedvezmény megosztása, közös érvényesítése esetén a másik fél adóazonosító jelét is fel kell tüntetni.

AZ ELSŐ HÁZASOK KEDVEZMÉNYE

Ki érvényesítheti az adókedvezményt?

Az első házások kedvezményét abban az esetben lehet érvényesíteni, ha a házaspár legalább egyik tagja az első házasságát köti.

Mekkora a kedvezmény mértéke?

A házastársak által együttesen érvényesíthető kedvezmény jogosultsági hónaponként 33.335,- forint, ami azt jelenti, hogy havonta nettó 5.000,- forint a kedvezmény mértéke.

Mennyi ideig vehető igénybe a kedvezmény?

A házassági életközösség fennállása alatt a házasságkötést követő hónaptól (azt első jogosultsági hónapnak tekintve) legfeljebb 24 hónapig.

Megosztható-e a kedvezmény?

A kedvezményt a házastársak - döntésük szerint - az összeg megosztásával közösen érvényesítik, ideértve azt az esetet is, ha a kedvezményt kizárólag egyikük veszi igénybe. A kedvezmény közös igénybevétele az adóbevallásban független attól, hogy az adóelőleg megállapításánál mely házastársnál történt annak figyelembevétele.

Van-e feltétele az igénybevételnek?

Az igénybevétel feltétele a házastársak - adóbevallásban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntető - nyilatkozata, amely tartalmazza, hogy a kedvezményt melyikük veszi igénybe, vagy a kedvezmény összegének megosztására vonatkozó döntésüket.

Családi járulékkedvezmény

Ha a család a személyi jövedelemadóból nem tudja érvényesíteni a családi adókedvezmény összegét, azt az általa fizetett járulékból is érvényesíteni tudja.

A családi járulékkedvezmény csökkenti a biztosított által fizetendő természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék és nyugdíjjárulék együttes összegét.

Ki jogosult a családi járulékkedvezményre?

A személyi jövedelemadóról szóló, fentiek szerint ismertetett családi kedvezmény érvényesítésére jogosult biztosított és - a családi kedvezményt megosztással érvényesítő - biztosított házastársa.

A családi járulékkedvezményt a fenti személyek döntésük szerint együtt is, de csak egyszeresen érvényesíthetik. A családi járulékkedvezmény együttes igénybevételének feltétele az érintett magánszemélyek - adóbevallásban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntető - nyilatkozata, amely tartalmazza a kedvezmény összegének felosztására vonatkozó döntésüket.

Mennyi a családi járulékkedvezmény összege?

A családi járulékkedvezmény összege a biztosítottat megillető, az Szja törvényről szóló törvény szerinti családi kedvezmény összegéből

- a biztosított által vagy
- az Szja törvény szerinti családi kedvezmény közös igénybevételére jogosult biztosítottak által közösen és/vagy
- a biztosított és a családi kedvezményt megosztással érvényesítő biztosított házastársa, élettársa által együttesen ténylegesen érvényesített családi kedvezménnyel csökkentett összeg 15 százaléka, de legfeljebb a járulékok együttes összege.

A családi járulékkedvezmény érvényesítése nem érinti a biztosított társadalombiztosítási ellátásokra való jogosultságát és az ellátások összegét.

A NÉGY VAGY TÖBB GYERMEKET NEVELŐ ANYÁK KEDVEZMÉNYE

A négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét érvényesítő magánszemély az összevont adóalapját - minden más kedvezményt megelőzően - a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményével csökkenti.

Ki minősül négy vagy több gyermeket nevelő anyának?

Négy vagy több gyermeket nevelő anyának minősül az a nő, aki vér szerinti vagy örökbefogadó szülőként az általa nevelt gyermekekre tekintettel

- családi pótlékra jogosult, vagy
- családi pótlékra már nem jogosult, de jogosultsága legalább 12 éven keresztül fennállt,

és a fenti gyermekek száma a négy főt eléri, azzal, hogy figyelembe kell venni azt a gyermeket is, aki után a családi pótlékra való jogosultság a gyermek elhunytja miatt szűnt meg.

Milyen bevétel tartozik az adómentes jövedelmek körébe?

A négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye a kedvezményre jogosult által a jogosultsági időszakban megszerzett (munkaviszonyból származó jövedelem esetében a jogosultsági időszakra elszámolt), összevont adóalapba tartozó

- törvény szerint bérnek minősülő jövedelme,
- a fent nem említett nem önálló tevékenységből származó jövedelmeinek összege, ide nem értve a munkaviszony megszüntetésére tekintettel kapott végkielégítés törvényben előírt mértéket meghaladó összegét,
- önálló tevékenységből származó jövedelmei közül
  - = a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó vállalkozói kivétje, átalányadózás esetén az átalányban megállapított jövedelme;
  - = a mezőgazdasági őstermelő e tevékenységből származó jövedelme;
  - = az európai parlamenti képviselő e tevékenységből származó jövedelme;
  - = a helyi önkormányzati képviselő e tevékenységből származó jövedelme;
  - = a választott könyvvizsgáló e tevékenységből származó jövedelme;
  - = a magánszemély által nem egyéni vállalkozóként kötött, díjazás ellenében történő munkavégzésre irányuló más szerződés alapján folytatott tevékenységből származó jövedelme.

Hogyan érvényesíthető a kedvezmény?

A négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye érvényesítésének feltétele az anya adóbevalláshoz tett nyilatkozata, amelyen fel kell tüntetni a gyermekek nevét, adóazonosító jelét (ha az adóhatóság adóazonosító jelet nem állapított meg, a természetes személyazonosító adatait).

IV. A GYERMEKET NEVELŐ SZÜLŐK EGYÉB ELLÁTÁSAI

RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI KEDVEZMÉNY

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés (100%-os vagy 50%-os térítési díj kedvezmény) és - ha megfelel a feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetés,
- az évente két alkalommal (augusztus, illetve november hónapban), pénzbeli támogatás,
- külön jogszabály alapján biztosított egyéb kedvezményeknek (pl. kollégiumi díj kedvezmény, tandíjtámogatás, védendő fogyasztói státusz stb.)

az igénybevételére.

Hova kell benyújtani a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása iránti kérelmet?

Ahhoz a polgármesteri hivatalhoz, amelynek illetékességi területén a kérelmező lakóhelye, vagy ha a kérelmező életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye van. A kérelem a kormányablakban is benyújtható.

Kinek állapítható meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság?

A feltételek fennállása esetén a jegyző annak a gyermeknek állapítja meg a jogosultságát, akinek gondozó családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- **a szociális vetítési alap összegének a 180%-át (51.300 Ft),** ha
  - = a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza,
  - = a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
  - = a nagykorúvá vált gyermek megfelel a törvényi feltételeknek;
- **a szociális vetítési alap összegének 165%-át (47.025 Ft)** a fentiek alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg a törvényben meghatározott értéket.

Nagykorú gyermek esetén is megállapítható a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény?

Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

- nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy
- felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be, és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

Mely időpontig állapítják meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot?

A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság egy év időtartamra állapítja meg a jogosultságot, de legfeljebb

- a nagykorúvá vált gyermek 23. életévének betöltéséig, ha a gyermek nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat.
- a nagykorúvá vált gyermek 25. életévének betöltéséig, ha a gyermek felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul

A rendszeres gyermekvédelmi támogatásra való jogosultság szempontjából kit lehet egyedülállónak tekinteni?

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylése szempontjából egyedülálló az a személy, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, házastársától külön él és nincs élettársa.

Hogyan számítják ki a család egy főre jutó jövedelmét?

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításakor

- a havi rendszerességgel járó - nem vállalkozásból, illetve őstermelői tevékenységből származó - jövedelem esetén a kérelem benyújtását megelőző hónap jövedelmét,
  - a nem havi rendszerességgel szerzett, illetve vállalkozásból származó jövedelem esetén a kérelem benyújtásának hónapját közvetlenül megelőző tizenkét hónap alatt szerzett jövedelem egyhavi átlagát
- kell figyelembe venni, azzal, hogy a vállalkozásból szerzett jövedelem-számításnál azon hónapoknál, amelyek adóbevallással már lezárt időszakra

esnek, a jövedelmet a bevallott éves jövedelemnek e hónapokkal arányos összegében kell beszámítani.

Ha a vállalkozási tevékenység megkezdésétől eltelt időtartam nem éri el a 12 hónapot, akkor az egyhavi átlagos jövedelmet a vállalkozási tevékenység időtartama alapján kell kiszámítani.

(A fentiekől eltérni akkor lehet, ha a jövedelmi viszonyokban igazolható ok miatt tartós romlás vélelmezhető.)

A jövedelemszámításnál figyelmen kívül kell hagyni

- a kérelem benyújtását megelőzően megszűnt havi rendszeres jövedelmet,
- a vállalkozásból származó jövedelmet, feltéve, hogy a vállalkozási tevékenység megszűnt,
- a közfoglalkoztatásból származó havi jövedelemnek a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegét (22 800,- Ft) meghaladó részét.

A vállalkozási tevékenység akkor tekinthető megszűntnek, ha az egyéni vállalkozói tevékenység megszűnt, az őstermelői igazolványt visszaadták vagy visszavonták, illetőleg a társas vállalkozást vagy egyéni céget törölték a cégjegyzékből.

Milyen kiadással lehet az egy főre jutó jövedelmet csökkenteni?

Az egy főre jutó havi jövedelem számításánál a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók tényleges nettó összjövedelmét csökkenteni kell a támogatást kérő és házastársa, élettársa által, bírósági határozat alapján eltartott rokon részére teljesített tartásdíj összegével.

Mit értünk vagyon alatt?

Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban

- külön-külön számítva a szociális vetítési alap összegének húszszorosát (2023-ban 570.000 Ft), vagy
- együtt számítva a szociális vetítési alap összegének hetvenszörösét (2023-ban: 1.995.000 Ft)

meghaladja, azzal, hogy nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű.

A lízingelt dolog vagyoni értékű jognak minősül?

A vagyoni helyzet vizsgálata során a lízingelt dologon fennálló használati jogot meghatározott időre szóló vagyoni értékű jogként kell figyelembe venni, melynek értékét az illetékekről szóló törvény szerint fogják meghatározni.

Mi tekinthető nem hasznosítható ingatlanak?

A forgalomképtelen, az elidegenítési tilalom alatt álló és – kivéve, ha a hasznélvezeti jog jogosultja a gyermek vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó- a hasznélvezeti joggal terhelt ingatlan.

A vagyonvizsgálat során mi nem tekinthető vagyonnak?

Nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű.

Kikre terjed ki a vagyonvizsgálat?

A vagyoni helyzet vizsgálata kiterjed a gondozó család tagjainak vagyonára.

Az egy főre jutó jövedelem számításánál kit lehet közeli hozzátartozóként figyelembe venni?

A kérelem benyújtásának időpontjában - közös háztartásban élő közeli hozzátartozóként kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

- a szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,
- a 20 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező gyermeket,
- a 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermeket,
- a 25 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermeket,
- korhatárra való tekintet nélkül a tartósan beteg, illetőleg a fogyatékos gyermeket,
- a fentiekbe nem tartozó, a Ptk. családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.

A családbafogadó gyám gyámsága alatt álló gyermek – kivéve, ha a gyám a gyermek tartására köteles – a jövedelemszámítás szempontjából nem tekinthető a támogatást kérővel közös háztartásban élő közeli

hozzátartozónak. A reá nézve igényelt támogatás megállapításánál a gyermek megélhetését szolgáló juttatásokat kell figyelembe venni.

Mely esetben szűnik meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság?

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság

- megszűnik az 1 év időtartam leteltével,
- megszüntetésre kerül, ha
  - a felülvizsgálat azzal az eredménnyel zárul, hogy a jogosultsági feltételek nem állnak fenn, vagy
  - a gyermek gyermekvédelmi szakellátásba kerül.

A RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI KEDVEZMÉNYHEZ KAPCSOLÓDÓ TÁMOGATÁS

Alapösszegű támogatás

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű (2023-ban 6.000,- Ft) pénzbeli támogatást nyújt, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt a fenti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Emelt összegű támogatás

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

emelt összegű (2023-ban 6.500,- Ft) pénzbeli támogatást nyújt.

Kit tekintünk hátrányos helyzetű gyermeknek?

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Kit tekintünk halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek?

Halmozottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül legalább kettő fennáll:
  - a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
  - a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak

ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanuló vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben a feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag vizsgálják, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítják meg.

A RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI KEDVEZMÉNYHEZ KAPCSOLÓDÓ KIEGÉSZÍTŐ PÉNZBELI ELLÁTÁS

Ki jogosult a kiegészítő pénzbeli ellátásra?

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó kiegészítő pénzbeli ellátásra jogosult, ha

- a gyermek tartására köteles, és
- nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Mennyi az ellátás havi összege?

A támogatás havi összege gyermekenként a szociális vetítési alap összegének 22%-a, mely 6.270,- Ft.

Hogyan történik az ellátás folyósítása?

Ha a pénzbeli ellátást végleges döntéssel megállapították, az a kérelem benyújtásától esedékes azzal, hogy ha a kérelmet

- a tárgyhónap tizenötödikéig nyújtották be, a támogatás teljes összegét,
- a tárgyhónap tizenötödikét követően nyújtották be, a támogatás ötven százalékát;

A hivatalbóli eljárás megindulásának napjától esedékes azzal, hogy ha a hivatalbóli eljárás

- a tárgyhónap tizenötödikéig megindult, a támogatás teljes összegét,
- a tárgyhónap tizenötödikét követően indult meg, a támogatás ötven százalékát kell kifizetni.

Ha a pénzbeli ellátásra való jogosultság megszűnik, az a jogosultság megszűnésének hónapjáig esedékes azzal, hogy ha a megszűnés

- a tárgyhónap tizenötödikéig következik be, a támogatás ötven százalékát,
- a tárgyhónap tizenötödikét követően következik be, a támogatás teljes összegét kell kifizetni.

A gyámhatóság kinek folyósít pótlékot?

A gyámhatóság annak a családba fogadó gyámként kirendelt hozzátartozónak, akinek kiegészítő pénzbeli ellátásra való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-én fennáll, augusztus hónapban 8.400,- Ft, továbbá ha
- a tárgyév november 1-én fennáll, november hónapban 8.400,- Ft pótlékot folyósít gyermekenként.

Fontos tudni

A támogatásban részesülőnek a jogosultság feltételeit érintő lényeges tények, körülmények megváltozásáról 15 napon belül kell értesítenie a jegyzőt.

GYERMEKÉTKEZTETÉS (INTÉZMÉNYI, SZÜNIDEI)

Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést biztosítanak kérelemre intézményi étkeztetés, valamint szünidei gyermekétkeztetés keretében.

Intézményi gyermekétkeztetést biztosítanak

- a bölcsődében, mini bölcsődében
- az óvodában,
- a nyári napközis otthonban,
- az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,
- az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,
- a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében.

A rászoruló gyermekek részére ingyenes szüneti gyermekétkeztetést a nyári szünet ideje alatt legalább 43 munkanapon, a tavaszi, őszi, téli szünet idején valamennyi munkanapján, valamint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda ennek megfelelő zárva tartásának időtartama alatt kötelező a települési önkormányzatnak megszerveznie, és a szülő, törvényes képviselő kérelmére biztosítania.

Intézményi gyermekétkeztetés

Ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézményben

- a bölcsődei, mini bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkeztést, a déli meleg főétkeztést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkéztést,
- a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkeztést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkéztést biztosítanak.

Intézményi gyermekétkeztetésben részesülhet az iskolában az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés

Ingyenesen biztosítják az intézményi gyermekétkeztetést:

- a bölcsődei, mini bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
  - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy
- nevelésbe vették;
- az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
  - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
  - nevelésbe vették;
- azon szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
  - nevelésbe vették, vagy
  - utógondozói ellátásban részesül.

50%-os normatív kedvezményt biztosítanak:

- az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben **három vagy több gyermeket** nevelnek,
- a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára.

Milyen iratot kell benyújtani az ingyenes és az 50%-os mértékű normatív kedvezményű étkeztetés igénybevételéhez?

A kedvezmény biztosításához az intézményvezetőnek be kell nyújtani az alábbi iratokat:

- az ingyenes bölcsődei vagy óvodai étkezés biztosításához a „NYILATKOZAT a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés igénybevételéhez” elnevezésű nyomtatványt,
- tanulók esetén az ingyenes, valamint az 50%-os mértékű kedvezményes étkeztetés biztosításához a „NYILATKOZAT a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdés b)-d) pontja és a Gyvt. 21/B. § (2) bekezdése szerinti ingyenes

- vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés igénybevételéhez” elnevezésű nyomtatványt,
- nyilatkozatot a családban nevelt gyermekek számáról (három és több gyermek nevelése esetén),
  - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot megállapító hatósági döntés másolatát. (Ha a szülő, más törvényes képviselő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény első alkalommal történő megállapításakor kérte a határozat egy példányának megküldését a gyermekétkeztetést biztosító intézmény számára, a határozat érvényességének időtartama alatt a határozat másolatát nem kell benyújtania az intézményvezetőknek)
  - a magasabb összegű családi pótlék megállapításáról szóló határozat másolatát, ennek hiányában tartós betegség esetén szakorvosi igazolást sajátos nevelési igényű gyermek esetén a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményét.

A fenti iratokat minden nevelési év elején be kell nyújtani az intézményvezetőknek?

Kizárólag a Nyilatkozatokat kell a nevelési év elején benyújtani. A szülőnek a nevelési év, tanítási év kezdetén nem kell ismételt benyújtania az egyéb dokumentumokat, ha az azokban foglaltak nem változtak és intézményváltásra sem került sor.

Ebben az esetben írásban nyilatkozni kell arról, hogy a korábban csatolt dokumentumok tekintetében időközben nem következett be változás (pl. a gyermek továbbra is jogosult a magasabb összegű családi pótlékra, vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre).

Az ingyenes vagy kedvezményes gyermekétkeztetés biztosításához kiket lehet figyelembe venni közös háztartásban élőként?

Közös háztartásban élőként kell figyelembe venni

- a tizennyolc éven aluli,
- a huszonöt évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, illetve szakképzésben részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló, és
- életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos

gyermeket, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermeket és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet.

Ki tekinthető tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermeknek?

Tartós betegség: azon kórforma, amely a külön jogszabályban meghatározott magasabb összegű családi pótlékra jogosít,

Fogyatékos gyermek, fiatal felnőtt:

- a gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátások tekintetében a külön jogszabályban meghatározott magasabb összegű családi pótlékra jogosító fogyatékoságban szenvedő gyermek, fiatal felnőtt,
- a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások, valamint az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés tekintetében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) 4. § 25. pontjában foglaltaknak megfelelő gyermek, fiatal felnőtt.

A jövedelemtől függő ingyenes bölcsődei vagy óvodai gyermekétkeztetés megállapításakor az egy főre jutó jövedelem megállapításakor kiket kell közös háztartásban élő családtagként figyelembe venni?

A kérelem benyújtásának időpontjában - közös háztartásban élő családtagként kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

- szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,
- a fent említett gyermeket,
- a Ptk. családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.

A jövedelem igazolásához munkáltatói igazolást nem kell csatolni, elegendő a szülő nyilatkozata.

A családbafogadó gyám a saját és a gyámsága alatt álló gyermek tekintetében is kérheti az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre való jogosultság megállapítását?

Igen, ha az ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésre való jogosultsági feltételek valamelyike a gyermek tekintetében fennállnak. A családbafogadó gyám saját gyermekeinek és a gyámsága alatt álló gyermekeknek a száma összeadódik.

A nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek és a tanulói jogviszonyban nem álló, illetve nem nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt nem jogosult ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre.

Szünidei gyermekétkeztetés

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

- a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és
- a fentiekén kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetén

- a bölcsődei, mini bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,
- az iskolás gyermekek számára a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, valamint az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

A szünidei gyermekétkeztetés igénybevételére a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körében az 5 hónapos életkort betöltött gyermekek jogosultak, abban az esetben is, ha intézményi (jellemzően bölcsődei) jogviszonnyal nem rendelkeznek.

Hol biztosítják a szünidei étkezést?

A gyermek lakóhelye, vagy ha a gyermek életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye szerinti települési önkormányzat a déli meleg főétkezés helyben történő elfogyasztásának megszervezéséről gondoskodik. Ha a helyben történő elfogyasztásra nincs

lehetőség, így különösen erre alkalmas helyiség hiánya esetén, a szünidei gyermekétkeztetés az étel elvitelével vagy a gyermek számára történő kiszállításával is biztosítható.

A szünidei gyermekétkeztetés során, ha az étel helyben történő elfogyasztását a gyermek előre nem látható hiányzása, betegsége vagy egyéb ok akadályozza, a részére biztosított étel elvitelét a szülője, más törvényes képviselője vagy a szülő, más törvényes képviselő által megbízott személy számára lehetővé teszik.

Be kell-e jelenteni, ha a gyermek nem veszi igénybe az intézményi vagy szünidei étkeztetést?

Ha az intézményi és szünidei gyermekétkeztetést betegség vagy más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a szülő az intézmény vezetőjénél, a szünidei gyermekétkeztetést biztosítónál bejelenti

- a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint
- a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.

Távollét esetén mely naptól nem kell térítési díjat fizetni?

Ha az intézmény házirendje vagy az étkeztetésre vonatkozó szabályzata kedvezőbben nem rendelkezik, a szülő a bejelentését követő naptól a távolmaradás idejére mentesül az intézményi gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól.

Veszélyhelyzeti szabályozás a gyermekétkeztetésben

Ha a menedékes, a menedékesként elismerését kérő vagy az Ukrajnában állandó lakóhellyel rendelkező és 2022. február 24-én vagy azt követően Ukrajnából érkező magyar állampolgár gyermek, tanuló ellátásáról gondoskodik, kérelme alapján a gyermek, tanuló ingyenesen, a fentiek szerinti jogosultsági feltételek vizsgálata nélkül jogosult az intézményi és szünidei gyermekétkeztetés igénybevételére a kérelem benyújtásától számított 6 hónapig.

Ezt az időtartamot követően abban az esetben jogosult az igénylő által ellátott gyermek, tanuló ingyenesen, a jogosultsági feltételek vizsgálata nélkül az intézményi gyermekétkeztetés igénybevételére, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át. A szünidei

gyermekétkeztetés, valamint az e feltételnek meg nem felelő gyermekek intézményi gyermekétkeztetése az általános szabályok szerint vehető igénybe.

GYERMEKTARTÁSDÍJ MEGELŐLEGEZÉSE

Mely esetben lehet a gyermektartásdíjat megelőlegezni?

A gyermektartásdíj megelőlegezésének akkor van helye, ha

- a bíróság a tartásdíjat jogerős határozatában már megállapította vagy van olyan külföldi bíróság, vagy más hatóság által hozott jogerős határozat, amelyet a Magyarországon élő gyermek javára nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján kell végrehajtani, és
- a gyermektartásdíj összegének behajtása átmenetileg lehetetlen.

A gyámhatóság a gyermektartásdíj behajthatatlanságát a gyermektartásdíj fizetésére kötelezett személy rendszeres jövedelmére, illetve egyéb vagyonára vezetett eredménytelen végrehajtást követően állapítja meg. Az eredménytelen végrehajtást a végrehajtás szünetelését kimondó, három hónapnál nem régebbi foglalási jegyzőkönyv igazolja.

Ki kérheti a gyermektartásdíj megelőlegezését?

A gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárás a gyermektartásdíjra jogosult gyermek szülőjének vagy más törvényes képviselőjének kérelmére indul. A gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárás a nagykorúvá vált gyermek kérelmére is indulhat.

Milyen iratokat kell a kérelemhez csatolni?

A kérelemhez csatolni kell:

- a gyermektartásdíjat megállapító jogerős bírósági határozatot,
- a középfokú nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányok folytatását igazoló iratot,
- a bírósági végrehajtási eljárásra vonatkozóan:
  - = a végrehajtás szünetelését kimondó 3 hónapnál nem régebbi jegyzőkönyvet, mely a gyermektartásdíj eredménytelen végrehajtását igazolja,
  - = a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás megindítását igazoló okiratot, ha a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás a kérelem benyújtását megelőzően megindításra került, de az eredménytelen végrehajtásról szóló jegyzőkönyv még nem áll rendelkezésre, vagy ha a kötelezett lakóhelye olyan államban

van, ahol a tartásdíj behajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján lehetséges, vagy

= a továbbfolyósítás vagy ismételt elrendelés esetén - a fenti jegyzőkönyvek hiányában - a bírósági végrehajtó által kiállított iratot arról, hogy a szünetelő végrehajtás nem folytatódott, vagy folytatódott, de az eredményéről szóló jegyzőkönyv még nem áll rendelkezésre.

Mely esetekben nem kerülhet sor a tartásdíj megelőlegezésére?

Akkor, ha a tartásdíj fizetésére kötelezett:

- lakóhelye olyan államban van, ahol a tartásdíj nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján nem érvényesíthető, vagy
- külföldi tartózkodási helye ismeretlen, vagy
- a jogosulttal közös háztartásban él

Nincs helye továbbá a gyermektartásdíj megelőlegezésének

- részösszegű megfizetés vagy részösszegű behajthatóság esetén, ha ennek mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének nyolcvan százalékát meghaladja, vagy
- lejárt gyermektartásdíj esetén.

Milyen időtartamra jár a megelőlegezés?

Ha a gyermektartásdíj megelőlegezését végleges döntéssel megállapítják, az a kérelem benyújtásától esedékes. A folyósítás időtartama a kérelem benyújtásának napjától az alapul szolgáló ok előrelátható fennállásáig, legfeljebb azonban három évig tart. A feltételek fennállása esetén ugyanazon gyermekre tekintettel, egy alkalommal, legfeljebb további három évre a megelőlegezés továbbfolyósítható, illetve ismételt elrendelhető.

Ha a gyermektartásdíj megelőlegezését megállapító döntés véglegessé vált, az ellátás a kérelem benyújtásától esedékes azzal, hogy ha a kérelmet

- a tárgyhónap 15-éig nyújtották be, a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő véglegessé vált határozatban megállapított teljes összeget,
- a tárgyhónap 15-ét követően nyújtották be, a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő véglegessé vált határozatban megállapított összeg 50%-át kell kifizetni.

Milyen összegben kerül a gyermektartásdíj megelőlegezésre?

A gyámhatóság a bíróság által a tartásdíj megfizetésére kötelező határozatában megállapított összeget, százalékos marasztalás esetében az

alapösszeget előlegezi meg azzal, hogy a megelőlegezett gyermektartásdíj összege nem haladhatja meg gyermekeként a kötelező legkisebb munkabér 30 százalékát (2023-ban 69.600 Ft).

Ha a megelőlegezhető gyermektartásdíj fenti legmagasabb összege (minimálbér 30%-a) változik, a megelőlegezés összegét hivatalból felül kell vizsgálni, és az ellátást a változás időpontjára visszamenőleg módosított összegben kell továbbfolyósítani.

Mely esetben függesztik fel a megelőlegezett gyermektartásdíj folyósítását?

A gyámhatóság hivatalból vagy a külön jogszabályban meghatározott szervek és személyek értesítése alapján a gyermektartásdíj folyósítását - legfeljebb hat hónapra - felfüggeszti, ha

- a kötelezett rendszeres jövedelmére, illetve az egyéb vagyonára vezetett végrehajtás eredménnyel jár, feltéve, hogy annak mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének nyolcvan százalékát meghaladja,
- a kötelezett a kérelmező részére legalább négy egymást követő alkalommal közvetlenül fizet tartásdíjat, feltéve, hogy annak összege alkalmanként a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének nyolcvan százalékát meghaladja,
- a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését rendelték el.

Mely esetben szüntetik meg a gyermektartásdíj megelőlegezését?

A gyámhatóság a gyermektartásdíj megelőlegezését megszünteti, ha

- a gyermek - a gyámhatóság, illetve a bíróság végrehajtható határozata alapján - a külön élő másik szülő vagy más személy gondozásába kerül,
- a gyermek nagykorúvá vált, és nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat nem folytat,
- a gyermeket a gyámhatóság nevelésbe vette,
- a kötelezett meghalt.

Ha a gyermektartásdíj megelőlegezésére való jogosultság megszűnik, az ellátás a jogosultság megszűnésének hónapjáig esedékes azzal, hogy ha a megszűnés

- a) a tárgyhónap 15-éig következik be, a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő véglegessé vált határozatban megállapított összeg 50%-át,

- b) a tárgyhónap 15-ét követően következik be, a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő véglegessé vált határozatban megállapított teljes összeget kell kifizetni.

GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSA

A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést szervezik meg azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

A fenti ok fennállása miatt a gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátásának formái - a gyermekek életkorának megfelelően -

- a bölcsődei ellátás,
- a napközbeni gyermekfelügyelet, és
- az alternatív napközbeni ellátás.

Bölcsődei ellátás

A bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását biztosítják.

Bölcsődei ellátást biztosíthat:

- a bölcsőde,
- a mini bölcsőde,
- a munkahelyi bölcsőde és

- a családi bölcsőde.

Bölcsődei ellátás keretében végezhető sajátos nevelési igényű gyermek, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is.

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

Megszüntetik annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

Bölcsőde

A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést. Egy bölcsődei csoportban legfeljebb 12 gyermek nevelhető, gondozható.

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni, ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll,

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és
- a védelembe vett gyermeket.

Mini bölcsőde

A mini bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által akár több, a Bölcsődéhez képest kisebb létszámú csoportban, (egy mini bölcsődei csoportban legfeljebb 7 gyermek) valamint egyszerűbb személyi, tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelést.

Munkahelyi bölcsőde

A munkahelyi bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a foglalkoztató, vagy a foglalkoztatóval kötött megállapodás alapján a fenntartó tart fenn, elsősorban a foglalkoztatónál keresőtevékenységet folytató személyek gyermekei bölcsődei ellátásának biztosítására. Egy munkahelyi bölcsődei csoportban legfeljebb 7 gyermek nevelhető, gondozható.

Családi bölcsőde

A családi bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a szolgáltatás nyújtója a saját otthonában vagy más e célra kialakított helyiségben biztosít. Egy családi bölcsődében legfeljebb 5 gyermek nevelhető, gondozható. Ha a szolgáltatást nyújtó személy mellett kisgítő személyt is alkalmaznak, a gyermekek maximális létszáma 7 fő lehet.

Napközbeni gyermekfelügyelet

A napközbeni gyermekfelügyelet keretében - nem nevelési-oktatási céllal - a szolgáltatás nyújtója az életkornak megfelelő napközbeni ellátást biztosít

- a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben nem részesülő gyermek számára,
- a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól felmentett gyermek számára,
- az óvodai nevelésben részesülő gyermek számára a kötelező óvodai nevelésben való részvételének idején kívül,
- a magántanuló számára,
- az iskolai oktatásban részesülő tanuló számára a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvételének idején kívül, valamint a tanítási szünetekben, és
- az általános iskolában a tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól felmentett gyermek számára.

Napközbeni gyermekfelügyelet keretében a gyermek húszhetes korától annak a tanévnek a végéig gondozható, amelyben betölti tizennegyedik életévét, sajátos nevelési igényű gyermek esetében a tizenhatodik életévét.

Ha az egyik szülő megbetegszik, és emiatt akadályoztatva van a gyermek gondozásában, nevelésében, vagy az egyik szülő meghal, vagy többes ikrek születésekor a napközbeni gyermekfelügyelet a szülő, törvényes képviselő otthonában a gyermek születésétől kezdve nyújtható.

A szülő, törvényes képviselő otthonában akkor biztosítható a napközbeni gyermekfelügyelet, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali

intézményben - betegsége vagy egyéb ok miatt - nem biztosítható, és a szülő, törvényes képviselő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani, így különösen amikor

- az egyedülálló szülő a gyermeknevelésben átmenetileg akadályozva van,
- többes ikrek születnek, valamint az ikergyermekek gondozásában és nevelésében a szülő segítségre szorul,
- az egyedülálló szülő több műszakban dolgozik, és gyermekének felügyelete a kora reggeli vagy késő esti órákban nem biztosított,
- az egyik szülő megbetegszik, és emiatt akadályoztatva van a gyermek gondozásában, nevelésében, vagy
- az egyik szülő meghal.

A szülő, törvényes képviselő otthonában a gyermek születésétől kezdve nyújtható a napközbeni gyermekfelügyelet többes ikrek születésekor, vagy ha az egyik szülő megbetegszik és emiatt akadályoztatva van a gyermek gondozásában, vagy az egyik szülő meghal.

A napközbeni gyermekfelügyelet keretében

- a gyermek életkorához, egészségi állapotához igazodó gondozást, felügyeletet biztosítanak, és
- segítséget nyújtanak az iskolai tanulmányok folytatásához, ha a gyermek tanulmányait sajátos nevelési igénye vagy súlyos betegsége miatt magántanulóként folytatja.

Alternatív napközbeni ellátás

Az alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges - jogszabályban meghatározott - személyi és tárgyi feltételekkel.

GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁSOK

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást - lehetőség szerint - a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben biztosítják.

Gyermekek esélynövelő szolgáltatásai

Biztos Kezdet Gyerekház

A Biztos Kezdet Gyerekház célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő, elsősorban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és az óvodába még nem járó gyermek számára együttesen nyújtott társadalmi felzárkózást segítő prevenciószolgáltatás biztosítása.

Tanoda

A tanoda olyan, elsősorban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, vagy hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és kivételesen fiatal felnőttek számára nyújtott, önkéntesen igénybe vehető társadalmi felzárkózást segítő, a személyiségfejlődés egészét szem előtt tartó, prevenciószolgáltatás, amely a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel idején kívül, valamint a tanítási szünetekben segíti elő a szociokulturális hátrányok kompenzálását, a tanulmányok folytatását, a társadalomba való sikeres beilleszkedést, az életpálya-tervezést és a szabadidő hasznos eltöltését.

A tanoda a szolgáltatásait a helyi sajátosságokra és a gyermekek egyéni szükségleteire építve, a szülők bevonásával, a gyermek nevelési-oktatási intézményével, a család- és gyermekjóléti szolgálattal, a család- és gyermekjóléti központtal, a helyben elérhető egyéb, az érintett korosztály

számára szolgáltatást nyújtó intézménnyel, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyéb tagjával együttműködve nyújtja.

V. FIATALOK ÉLETKEZDÉSI TÁMOGATÁSA

(Forrás: Magyar Államkincstár)

A 2005. december 31-ét követően született gyermekek részére a Magyar Állam egyszeri életkezdési támogatást nyújt, amely arra szolgál, hogy a nagykorúság kezdetén, vagyis a 18. életév betöltése után könnyebb legyen a fiatalok életkezdése a továbbtanulás, pályaválasztás, otthonteremtés vagy családalapítás terén.

Ki jogosult az életkezdési támogatásra?

A 2005. december 31. napja után született belföldi gyermeket és a 2017. június 30. napja után született külföldi gyermeket önálló életkezdéséhez életkezdési támogatás illeti meg.

Milyen mértékű az életkezdési támogatás?

A 2005. december 31. napja után született gyermek 42.500,- forint összegű egyszeri életkezdési támogatásban részesül, ez belföldi gyermek esetében automatikusan, külföldi gyermek esetén kérelem alapján, a gyermek nevére megnyitásra kerülő letéti számlán kerül elhelyezésre a Magyar Államkincstárnál. (A belföldi gyermek születésének évét követő 7. és 14. évben további támogatás jár a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek valamint a nevelésbe vett gyermek esetében, amelynek összege jelenleg 44.600,- forint.) Az összeg ezen a letéti számlán kamatozik, melyet a gyermek a hozammal együtt a 18. életévének betöltése után a törvényben meghatározott célokra használhat fel. Az életkezdési támogatás letéti számlán nyilvántartott összege Kincstári Start-értékpapírszámla megnyitásával gyarapítható.

A támogatás igénybevétele szempontjából ki minősül belföldi gyermeknek?

Magyarország területén élő magyar állampolgár a 18. életévének betöltése napjáig.

A támogatás igénybevétele szempontjából ki minősül külföldi gyermeknek?

A Magyarország területén kívül élő

- a hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv által anyakönyvezett magyar állampolgár 18. életévének betöltése napjáig,
- olyan nem magyar állampolgárságú személy a 18. életévé betöltésének napjáig, aki a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény alapján kiadott „Magyar igazolvánnyal” rendelkezik, feltéve, hogy a lakóhelye szerinti szomszédos állam joga szerint a magyar állampolgárság felvétele a lakóhelye szerinti szomszédos állam állampolgárságától való megfosztással jár.

Kell-e igényelni az életkezdesi támogatást?

Magyarország területén élő, magyar állampolgárságú gyermek esetén a Magyar Államkincstár a születés hónapját követő 10 munkanapon belül hivatalból értesül a gyermek születéséről, majd ezt követően 8 munkanapon belül a gyermek nevére – automatikusan – kincstári letéti számlát nyit. A Kincstár ezen a számlán tartja nyilván a gyermeknek járó állami támogatásokat és azok kamatait, valamint levélben értesíti a szülőket a kincstári letéti számla megnyitásának tényéről. Az életkezdesi támogatás letéti számlán való kezelése, nyilvántartása automatikus, azt igényelni külön nem kell.

A 2017. június 30. napját követően született Magyarország területén kívül élő magyar állampolgár vagy Magyar igazolvánnyal rendelkező gyermek részére az életkezdesi támogatás összegét kérelem útján meg kell igényelnie a törvényes képviselőnek. Az igény benyújtható az anyasági támogatás iránti kérelemmel együtt a „Kérelem anyasági támogatás megállapítására külföldön született magyar állampolgárságú/nem magyar állampolgárságú ”Magyar igazolvánnyal” rendelkező gyermek esetén” elnevezésű formanyomtatványon, személyesen a konzuli feladatot ellátó hivatásos magyar külképviseletken, Magyarországon a kormányablakoknál, postai úton a Magyar Államkincstárhoz (1081 Budapest, Fiumei út 19/A.), vagy ügyfélkapus regisztrációval rendelkezők esetében elektronikusan. Ha egyidejűleg anyasági támogatás igénylésére nem kerül sor, az igény a „Kérelem életkezdesi letéti számla megnyitása iránt külföldön élő magyar állampolgárságú/nem magyar állampolgárságú ”Magyar igazolvánnyal” rendelkező gyermek esetén” elnevezésű formanyomtatványon nyújtható be.

Mi az a Start-számla?

Szülő, törvényes képviselő vagy hozzátartozó személyes rendelkezése mellett a gyermek részére a Magyar Államkincstárnál nyitott értékpapír nyilvántartási-számla, amelyre átkerül az életkezdesi letéti számlán

nyilvántartott életkezdési támogatás, és amelyre további összegek fizethetők be. A természetes személyek vagy a települési önkormányzat általi befizetések után további támogatás jár, amelynek mértéke az éves befizetések 10 %-a, de legfeljebb évi 6.000,- forint. (A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek valamint a nevelésbe vett gyermek esetében magasabb összegű támogatás jár.) A Kincstári Start-értékpapírszámlán lévő megtakarításokat a Magyar Államkincstár automatikusan a gyermek születési évéhez igazodó sorozatú Babakötvény típusú állampapírba fekteti. A Babakötvény alapcímlete 1,- Ft és az előző év átlagos inflációja felett 3 százalékkal kamatozik, azaz az életkezdési letéti számlánál évi 3 százalékponttal magasabb kamatprémiumot fizet.

Start-számla

- a 2005. december 31. napja után született belföldi gyermeket és a 2017. június 30. napja után született külföldi gyermeket életkezdési támogatásként megillető utalási összegek, valamint e gyermek javára történő befizetések,
- a 2006. január 1. napja előtt született belföldi gyermek és a 2017. július 1. napja előtt született külföldi gyermek javára történő befizetések kezelésére nyitható és vezethető.

Mi a Start-számla megnyitásának feltétele?

Start-számla megnyitásának feltétele a Start-számla megnyitásának kezdeményezése a számlavezetőnél

- a 2005. december 31. napja után született belföldi gyermek és a 2017. június 30. napja után született külföldi gyermek esetében a szülő vagy a hozzátartozó, a 2006. január 1. napja előtt született belföldi gyermek és a 2017. július 1. napja előtt született külföldi gyermek esetében - a Start-számla megnyitását követő 30 napon belül - legalább 25.000,- forint befizetésével a szülő vagy a hozzátartozó által;
- nyilatkozat megtétele a belföldi szülő esetén a családi pótlékra való jogosultság fennállásáról, a belföldi gyermek hozzátartozója esetén a gyermekkel fennálló hozzátartozói kapcsolatról, valamint arról, hogy a belföldi szülő a belföldi gyermek után jogosult a családi pótlékra;
- nyilatkozat megtétele külföldi szülő esetén a külföldi gyermekkel fennálló szülői kapcsolatról, külföldi gyermek hozzátartozója esetén a külföldi gyermekkel fennálló hozzátartozói kapcsolatról;
- a 2006. január 1-je előtt született belföldi gyermekek esetén a belföldi gyermek nevének és adóazonosító jelének közlése;

- a 2005. december 31-ét követően született belföldi gyermek esetében a belföldi gyermek természetes személyazonosító adatainak közzélése;
- a külföldi gyermek esetében a gyermek természetes személyazonosító adatainak és - ha az ismert - magyarországi adóazonosító jelének közzélése;
- hozzátartozó által nyitott Start-számla esetén a szülő természetes személyazonosító adatainak közzélése;
- a szülő vagy - a szülő egyetértő nyilatkozatával - 16. életévének betöltését követően a gyermek által nyilatkozatban kötelezettség vállalása arra, hogy a saját és a gyermek személyes adataiban bekövetkező változásokat, ideértve a családi és utónevét, a születési családi és utónevét, a születési helyet, a születési időt és az anyja születési családi és utónevét, a külföldi gyermek örökbefogadását, magyar állampolgárságáról való lemondását, a jogosultság bármely okból történő megszűnését és a gyermek halálát is, a számlavezetőhöz bejelenti azzal, hogy a hozzátartozó által nyitott számla esetén a szülő vagy - a szülő egyetértésével - a 16. életévét betöltött gyermek a nyilatkozatot a számla feletti rendelkezést megelőzően bármikor pótolhatja.

FELHASZNÁLT JOGANYAG

Ellátás	Jogszáály
Családi adókedvezmény, első házások kedvezménye	1995. évi CXVII. tv.
Anyasági támogatás	1998. évi LXXXIV. tv. 29-33.§
Csecsemőgondozási díj	1997. évi LXXXIII. tv. 40-42. §
Gyermekgondozási díj (GYED)	1997. évi LXXXIII. tv. 42/a-d.§
Gyermekgondozást segítő ellátás	1998. évi LXXXIV. tv. 20-28.§
Családi pótlék (nevelési ellátás, iskoláztatási támogatás)	1998. évi LXXXIV. tv. 7-8.§
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság és kiegészítőpénzbeli ellátás	1997. évi XXXI. tv. 19-20/B.§
Gyermektartásdíj megelőlegezés	1997. évi XXXI. tv. 22-24. §
Gyermekek után járó pótszabadság	2012. évi I. tv.
Apáknak járó munkaidő-kedvezmény	2012. évi I. tv.
Családi járulékkedvezmény	2019. évi CXXII. tv.

A magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségek és fogyatékoságok

I. Rész

	A	B	C	D	E	F
1.	Betegség csoport megnevezése	Betűjel	Számjel	Betegség BNO kódja	Betegség megnevezése	Súlyosság foka
2.	Hallási fogyatékos	K	2	H90	Vezetékes típusú és idegi eredetű hallásvesztés	A hallásküszöbérték a beszédfrekvenciákon mindkét fülön 40 dB felett van.
H90.0				Kétoldali vezetékes hallásvesztés		
H90.2				Vezetékes hallásvesztés, k.m.n.		
H90.3				Kétoldali idegi hallásvesztés		
H90.5				Idegi hallásvesztés k.m.n.		
H90.6				Kétoldali, kevert típusú hallásvesztés		
H90.8				Kevert típusú hallásvesztés, k.m.n.		
H91				Egyéb hallásvesztés		
H91.0				Ototoxikus hallásvesztés		
H91.2				Idiopathiás, hirtelen bekövetkezett hallásvesztés		
H91.3				Siketnémaság, m.n.o.		
H91.8	Egyéb hallásvesztés					
H91.9	Hallásvesztés k.m.n.					
3.	Értelmi fogyatékos	M		F71.0-	Közepes, súlyos és igen súlyos mentális retardációk	Az intelligencia kvóciens az 50-es értéket nem éri el olyan teszttel, amelynek átlaga

	os			F739		100-nál van, és standard deviációja 15.
4.	Látási fogyatékos	K	1	H54	Vakság és csökkentlátás	Annál állapítható meg,
				H54.0	Vakság mindkét szemén	a) akinek látóélessége megfelelő korrekcióval aa) mindkét szemén legfeljebb 5/70,
				H54.1	Egyik szem vaksága, csökkentlátás a másik szemén	ab) az egyik szemén legfeljebb 5/50, a másik szemén három méterről olvas ujjakat, vagy
				H54.2	Csökkentlátás mindkét szemén	ac) az egyik szemén legfeljebb 5/40, a másik szemén fényérzékelés nincs, vagy a másik szeme hiányzik,
				H54.3	Nem osztályozott látásvesztés mindkét szemén	b) akinek közeli látásélessége rövidlátás esetén Csapody V., vagy annál rosszabb, vagy c) akinek látótere mindkét oldalon körkörösen húsz foknál szűkebb.
						A szürkehályog műtéttel való gyógyíthatósága kérdésében a megyei, fővárosi vezető szemész szakorvos állásfoglalása az irányadó. A magasabb összegű családi pótlékra az a személy jogosult, akinek műtéti gyógyítását a szakorvos nem tartja indokoltnak, mivel a műtéti beavatkozástól állapotjavulás nem várható.
	Mozgás-	L				

5.	szervi fogyatékos				
	A végtag (végtagok) hiánya, csonkoltság, művégtag használatával is, egy vagy több végtag nagyzülettel járó elváltozásai.				
	A csont-	Z89.1- Z89.9	Végtag szerzett hiánya		Aki a mozgásszervi fogyatékosága következtében
		Q65.0 - Q65.9	A csípő veleszületett deformitásai		korának megfelelő önálló életvitelre képtelen, szükséges
		Q66.0 - Q66.9	A lábak veleszületett rendellenességei		helyzetváltoztatásaihoz segítségre van szüksége,
		Q68.2	A térd veleszületett deformitása		állandó terápiára és orvosi gondozásra szorul,
		Q68.5	A láb hosszú csontjainak veleszületett, k.m.n. görbülete		ellátása a szülő részéről fokozott gondozást igényel.
		Q71.0	A felső végtag(-ok) veleszületett teljes hiánya		Az 5. pont alkalmazásában:
		Q71.1	A felkar és alkar veleszületett hiánya, a kéz meglétével		a) <i>végtaghiány</i> : a kézfej, illetve a lábfej vagy a feletti
		Q71.2	Mindkét alkar és kéz veleszületett		részek elvesztése, valamint betegség, fejlődési

izomrend szer veleszületett rendelleneségei és deformitásai			hiánya	
		Q71.3	Kéz és ujj(-ak) veleszületett hiánya	rendellenesség következtében fennálló hiánya;
		Q72.0	Az alsó végtag(-ok) veleszületett teljes hiánya	<i>b) végtag részleges vagy teljes bénulása:</i> az izomfunkciók
		Q72.1	A comb és lábszár veleszületett hiánya, a lábfej meglétével	olyan mértékű csökkenése, amely legalább 50%-os
		Q72.2	Mindkét lábszár és láb veleszületett hiánya	mértékű tartós funkciókiesést, használati zavart okoz;
		Q72.3	A láb és lábujj(-ak) veleszületett hiánya	<i>c) végtag deformitása, mozgásfunkciók beszűkülése:</i> olyan
		Q73.0 - Q74.9	Nem meghatározott végtag redukációs defektusai, Egyéb veleszületett végtag-rendellenességek	mértékű deformitások, merevségek, ízületi elváltozások, amelyek az adott végtag-használatát legalább 50%-os
		Q76.0 - Q76.9	A gerinc és csontos mellkas veleszületett rendellenességei	mértékben korlátozzák;
		Q77.0 - Q77.9	Csont-porcképződési zavar (osteochondrodysplasia) a csöves csontok és gerincsontok növekedési defektusával	<i>d) a gerincoszlop és a mellkas deformitása:</i> amely erősen károsítja a támasztó és mozgató funkciókat vagy légzési,
			Egyéb osteo-chondrodysplasiák	illetve keringési zavart okoz, amely miatt a

		Q78.0 -78.9		betegség
A csont- izomrend- szer és		M06.0 - M13.9	Gyulladásos polyarthropathiák	különleges gyógykezelést igényel, ha műtét
kötőszö- vet betegsége		M20.0	Kézujj(ak) deformitása	(műtét után 1 évig) vagy éjjel-nappal fűző viselése
		M21.0 - M25.9	Egyéb ízületi betegségek	szükséges (a viselés ideje alatt);
		M41.0 - M41.9	Scoliosis	<i>e) vázizomzat elváltozásai:</i> olyan mértékű elváltozások,
		M42.0	A gerinc juvenilis osteochondrosisa	amelyeknek a járást, a helyzetváltoztatási képességet
A járást súlyosan korlátozó deformitá- ssal		M42.9	A gerinc osteochondrosisa, k.m.n.	legalább 50%-os mértékben korlátozó hatásuk van;
és		M45	Spondylitis ankylopoetica	<i>f) a központi idegrendszer károsodásai:</i> olyan
merevség		M46.0	Egyéb gyulladásos gerincbetegségek	károsodások, amelyek legalább 50%-os mértékű

gel járó
M.

Bechterew,
combcsontfej-
elhalás,
álízület
Krónikus
polyarthri-
tis
a
végtagízü-
letekben

nagyfokú
deformitá-
ssal,

következ-
ményes

merevség-
gel,

- M46.9	
M51.4	Egyéb intervertebrális porckorong rendellenességek
M51.8	
M51.9	
M53.0 - M53.9	Dorsopathiák
M54.0 -M 54.9	Hát-fájdalom
M60.0 - M60.9	Myositis
M61.0 -	Az izmok meszesedése és csontosodása

mozgásfunkció-kiesést okoznak valamely
végtagon.

izomatrófiával

M61.9	
M62.0 - M62.9	Egyéb izom-rendellenességek
M84.0 -84.9	A csontfolytonosság rendellenességei
M84.1	Össze nem forrt csonttörés [álízület]
M85.0 -85.9	A csontsűrűség és szerkezet egyéb rendellenességei
M86.0 - M89.9	Egyéb osteopathiák
M91.0 - M92.9	Chondropathiák
M93.0	A combcsont proximális epiphysisének elcsúszása (nem traumás)
M93.2 -	Egyéb osteochondropathiák

		M93.9	
		M94.0 - M94.9	A porc egyéb rendellenességei
		M95.2 - M95.9	A csont - izomrendszer és a kötőszövet egyéb szerzett deformitásai
		M96.0	Álízület fúzió vagy arthrodesis után
		M99.0 - M99.9	Biomechanikai károsodások m.n.o.
A térd és a lábszár sérülései		S83.1	A térd ficamja
		S84.0	A nervus peroneus sérülése a lábszár szintjében
Elzáródást okozó		I74.0- 174.9	Artériás embólia és thrombosis
(obliteráló) érbetegségek		I83.0	Az alsó végtagok visszértágulatai fekélyvel

Többszörös torpid ulcus crurisszal járó post-thromboticus syndroma			I83.2	Az alsó végtagok visszértágulata, fekélyvel és gyulladással
			I87.0	Visszérgyulladás utáni tünetegyüttes
Hemofília, a járást súlyosan korlátozó nagy ízületi merevséggel			M36.2	Haemophiliás arthropathia
Az idegrendszer betegségei. A központi vagy perifériás			G35	Sclerosis multiplex
			G80.0 - G80.9	Csecsemőkori agyi bénulás
			G81.0 - G81.9	Féloldali bénulás (hemiplegia)

idegrendszer sérülése,	G82.0 - G82.5	Kétoldali alsó végtag bénulás (paraplegia) és tetraplegia
	G83.0 - G83.9	Egyéb bénulásos szindrómák
megbetegedéseként az egyik alsó végtagra terjedő plegia vagy több végtagra terjedő súlyos paresis, illetve plegia	G12.0 - G12.9	Gerincvelői izomsorvadás és rokon szindrómák
	G71.0	Izomdystrophia
	M36.3	Arthropathia egyéb haematológiai

betegségek Kötőszöveti rendszer- betegségek		rendellenességekben (D50-D76+)
	M364	Arthropathia máshová osztályozott túlérzékenységi reakciókban
	M368	A kötőszövet szisztémás rendellenességei máshová osztályozott, egyéb betegségekben

II. Rész

	A	B	C	D	E
1.	Betegségcsoport megnevezése	Betűje 1	Szám jel	Betegség BNO kódja	Betegség megnevezése
2.	Pervazív fejlődési zavarok	N	1	F84.0	Gyerekkori autizmus (autizmus infantilis)
			1	F84.1	Atípusos autizmus
				F84.2- F84.9	Rett szindróma, Egyéb gyermekkori dezintegratív zavar, Mentális retardációval és sztereotip mozgászavarral társuló túlzott aktivitás, Asperger szindróma, Egyéb pervazív (átható) fejlődési zavar, Nem meghatározott pervazív (átható) fejlődési

				zavar
3.	Mentális és viselkedészavarok	O		
	Schizophrenia, schizotipias és paranoid zavarok		F20.0-F29	Schizophrenia, Schizotipias rendellenesség, Akut és átmeneti pszichotikus rendellenességek, Indukált delusionális rendellenességek, Schizoaffectív rendellenességek, Egyéb nem organikus pszichotikus rendellenességek, Nem organikus pszichózis k.m.n.
	Egyéb súlyos pszichiátriai kórképek olyan az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 188. § d) pontja szerinti súlyos pszichiátriai beteg gyermek, aki közösséget, nevelési-oktatási intézményt - ide nem értve a speciális közösség, illetve nevelési-oktatási intézmény esetét - önmaga vagy a közösség veszélyeztetése miatt nem látogathat, és az állapot krónikussága miatt rendszeres		F30.0- F48.9 F90.0- F98.9	Hangulatzavarok, affektív rendellenességek, neurotikus, stresszhez társuló és szomatoform rendellenességek A viselkedés és érzelmi-hangulati élet rendszerint gyermekkorban vagy serdülőkorban jelentkező zavarai

	gyermekpszichiátriai kezelésben részesül.			
4.	Vér és a vérképző szervek betegségei	E		
	Haemolyticus anaemiák közül		D55.0- D58.9	Enzim rendellenességek okozta anaemia, Thalassaemia, Sarlósejtes rendellenességek, Egyéb örökletes haemolyticus anaemiák
	Aplasticus és egyéb anaemiák közül		D61.0-61.9 D64.0	Egyéb aplasticus anaemiák, Örökletes sideroblastos anaemia
	Véralvadási defektusok, purpura és egyéb vérzéses állapotok közül		D66- D68.9	Örökletes VIII-as faktor hiány, IX-es faktor örökletes zavarai, Egyéb alvadási zavarok
			D69.1	Vérlemezkék minőségi rendellenességei
			D69.3	Idiopathiás thrombocytopeniás purpura, ha súlyos, gyakori és kifejezett vérzéses epizódokkal és/vagy a kezelés súlyos mellékhatásaival terhelt, emiatt rendszeres és gyakori szakorvosi ellátást igénylő, életvitelükben korlátozott, megromlott életminőséget okozó krónikus betegség áll fenn, a fennállása, a tünetek első jelentkezése óta eltelt több, mint 6 hónap
5.	Roszzindulatú daganatok	F		
	Roszzindulatú daganatok esetén a kezelés időtartamára, és az azt		C00.0- C96.9	Az ajak, a szájüreg és garat, emésztőszervek, légző- és intrathoracalis szervek, csont és ízületi

	követő 5 évig. Tartós szövődmény vagy károsodás esetén 18 éves korig				porc rosszindulatú daganatai; melanoma és a bőr egyéb rosszindulatú daganatai, mesotheliális és lágyszövetek rosszindulatú daganatai; emlő és a női nemi szervek, férfi nemi szervek, húgyrendszer rosszindulatú daganatai; szem, agy és központi idegrendszer egyéb részeinek rosszindulatú daganatai; pajzsmirigy és egyéb endokrin mirigyek rosszindulatú daganatai; rosszul meghatározott, másodlagos és nem meghatározott lokalizációjú rosszindulatú daganatok, nyirok- és vérképzőszervek és rokon szövetek rosszindulatú daganatai
				D37.0- D48.9	Bizonytalan vagy ismeretlen viselkedésű daganatok
6.	Súlyos szervi károsodással járó immunbetegségek	D			
				M30.0- M30.8	Polyarteritis nodosa és rokon állapotok
				M31.0- M31.9	Egyéb nekrotizáló vasculopathiák
				M32.0- M32.9	Szisztémás lupus erythematosus
				M33.0- M33.9	Dermatopolymyositis

		M34.0- M34.9	Szisztémás sclerosis
		M35.0- M35.9	A kötőszövet egyéb szisztémás érintettsége
szerzett immunhiányos szindróma		B24	HIV betegség k.m.n.
primer immunhiányos betegségek		D8000	Örökletes hypogammaglobulinaemia
		D8010	Nem familiaris hypogammaglobulinaemia
		D8020	Immunglobulin A [IgA] szelektív hiánya
		D8030	Immunglobulin G [IgG] alosztályok szelektív hiánya
		D8040	Immunglobulin M [IgM] szelektív hiánya
		D8050	Immunhiány megnövekedett immunglobulin M [IgM] mellett
		D8060	Antitest hiány norm. immunglobulin szint mellett vagy hyperimmunoglobulinaemiával
		D8080	Egyéb immunhiányok főként antitest defektusokkal
		D8090	Immunhiány főként antitest defektusokkal k.m.n.
		D81.0- D81.9	Összetett immunhiányok
		D82.0- D82.8	Immunhiány egyéb defektushoz társulva
		D83.0- D83.9	Közönséges kevert immunhiány
		D84.0- D84.8	Egyéb immunhiányok

7.	Emésztőrendszer betegségei közül:	A		
			K21.0- K21.9	Gastro-oesophageális reflux, ha intraoesophagealis pH-méréssel és/vagy endoscopos vizsgálattal egyaránt igazolt, valamint 6 hónapnál hosszabb gyógyszeres kezelést igényel
			K22.0	Achalasia
	Nem fertőzőeses vékony- és vastagbélgyulladás		K50.0- K50.9	Crohn-betegség
			K51.0- K51.9	Colitis ulcerosa
	Emésztőrendszer egyéb betegségei közül		K90.0- K90.8	Intestinalis malabsorptiok
	Beavatkozások utáni emésztő- rendszeri rendellenességek		K91.1	Gyomorműtét utáni szindrómák
			K91.2	Műtét utáni felszívódási zavar, m.n.o.
			K91.8	Beavatkozás utáni egyéb emésztőrendszeri rendellenességek, m.n.o.
			K91.9	Beavatkozás utáni emésztőszervi rendellenesség k.m.n.
	Ha az ételallergia 2 éves koron túli fennállását eliminációt követő terheléssel is igazolták, és az allergia alapvető élelmiszerre (tejre, tojásra vagy búzára)		K52.2	Allergiás és nutritionális gastroenteritis és colitis

	vonatkozik, valamint többszörös allergia esetén, mely a következőket is érinti: szója, olajos magvak			
	Egyéb súlyos gastroenterológiai betegségek közül		Z94.0	Májátültetésen átesett gyermek
	A végleges (esetleg műtéti) megoldásig, amelyek gyógyulása egy éven belül nem várható, illetve mindaddig, amíg a gyermek gondozása különös terhet okoz		K73.0- K73.9	Idült májgyulladás
			K72.1	Idült májelégtelenség
8.	Ritka betegségek közül:			
	Regionális szkleroderma	I	L94.0	Lokalizált scleroderma [morphea]
	Huntington-kór	M	G10	Huntington-kór
	Öröklődő ataxia	H	G11.0- G11.9	Öröklődő ataxia
	Myasthenia gravis és egyéb myoneuralis rendellenességek	H	G70.0- G70.9	Myasthenia gravis és egyéb myoneuralis rendellenességek
	Epidermolysis bullosa	I	Q81.0- Q81.9	Epidermolysis bullosa
	Neurofibromatosis (benignus)	I	Q850	Neurofibromatosis (benignus)
	Göbös agykeményedés (sclerosis tuberosa)	H	Q851	Göbös agykeményedés (sclerosis tuberosa)
	Egyéb ritka betegségek: genetikai	a		

	rendellenességgel élő személyek közül az, aki az autoszómák vagy nemi kromoszómák teljes egészének vagy azok egy részletének többletével vagy hiányával, vagy gén(ek) mutációjával született; vagy akiben klinikai genetikai szakorvos olyan veleszületett genetikai tünetegyüttest (szindrómát) állapított meg, ami a nemzetközileg általánosan elfogadott adatbázisban szerepel, és ebből adódóan állapota súlyos vagy középsúlyos	betegségjellegének megfelelő betűkód			
9.	Az endokrin, táplálkozási és anyagcsere betegségek közül:				
	Pajzsmirigy rendellenességei közül 6 éves korig	A		E03.0	Veleszületett hypothyreosis diffúz golyvával
	Díabetes mellitus esetén			E03.1	Veleszületett hypothyreosis golyva nélkül
				E10.2- E10.9	Inzulin-dependens cukorbetegség vese-, szem-, idegrendszeri-perifériás keringési-, egyéb megnevezett, többszörös, nem meghatározott szövődményekkel, Inzulin-dependens cukorbetegség szövődmények nélkül
				E11.2- E11.7	Nem inzulin-dependens cukorbetegség vese-, szem-, idegrendszeri-, perifériás keringési-, egyéb megnevezett, többszörös szövődményekkel

Zollinger-Ellison szindróma
Egyéb endokrin mirigyek rendellenességei közül:
Több endokrin szerv kóros működése
Anyagcsere rendellenességek közül:

D13.7	Endokrin pancreas
E16.8	A hasnyálmirigy hormontermelésének egyéb megjelölt zavarai
E20.0-27.9	Hypoparathyreosis mellékpajzsmirigy túlműködése és egyéb betegségei Az agyalapi mirigy túlműködése Az agyalapi mirigy csökkent működése és egyéb rendellenességei Cushing szindróma Adrenogenitális szindrómák Hyperaldosteronismus A mellékvese egyéb betegségei
E31.0- E31.9	Autoimmun polyglanduláris elégtelenség Polyglanduláris túlműködés Egyéb polyglanduláris hormonzavar Polyglanduláris hormonzavar, k.m.n.
E70.0- E70.9	Az aromás aminosavak anyagcseréjének zavarai
E71.0- E71.3	Az oldalláncos aminosavak és zsírsavak anyagcseréjének rendellenességei
E72.0- E72.9	Az aminosav anyagcsere egyéb rendellenességei
E73.0	Veleszületett laktáz-hiány
E74.0- E74.9	A szénhidrát anyagcsere egyéb rendellenességei
E75.0-	A sphingolipid anyagcsere rendellenességei és a

			E75.9	zsírtárolás egyéb betegségei
			E76.0- E76.9	A glycosaminoglycan anyagcsere rendellenességei
			E77.0- E77.9	A glycoprotein anyagcsere rendellenességei
			E83.0	A réz-anyagcsere rendellenességei
		G	E84.0- E84.9	Fibrosis cystica
10.	Súlyos vesebetegségek	C		
	Hemodialízis, vagy peritoneális dialíziskezelésre szoruló végállapotú veseelégtelenségben szenvedő beteg		Z99.2	Művesekezelésre szoruló beteg
	Veseátültetés		Z94.0	Veseátültetésen átesett gyermek 18 éves korig
	Nephrosis - szindróma (a kezelés befejezése után 3 évig)		N04.0- N04.9	Nephrosis
	Chronikus pyelonephritis, vagy recidiváló pyelonephritisek húgyúti rendellenességek talaján (amennyiben műtéti korrekció nem lehetséges), illetve vesico-ureteralis reflux-szal járó esetekben (akkor vehető figyelembe, ha vesefunkció zavarral jár együtt)		N11.0- N11.9	Chronikus pyelonephritis

adását igénylő exacerbációk					
Krónikus légzési elégtelenségben szenvedő			J96.1	Idült légzési elégtelenség	
Súlyos egyéb idült alsólégúti betegségek			J96.9	Légzési elégtelenség, k.m.n	
			J43.0-J43.9	Emphysema súlyos esetei*	
			J44.8	Egyéb meghatározott idült obstruktív tüdőbetegség *	
			J44.9	Idült obstruktív tüdőbetegség*	
			J47	Bronchiectasia	
			J84.0	Alveoláris és parietoalveoláris állapotok*	
			J84.1	Egyéb intersticiális tüdőbetegségek fibrosissal*	
			J94.8	Egyéb meghatározott intersticiális tüdőbetegségek*	
	Beavatkozást követő légzési rendellenességek, m.n.o. közül			J84.9	Intersticiális tüdőbetegség, k.m.n.*
				J95.0	Tracheostomia malfunctio
			J95.3	Idült tüdőelégtelenség műtétet követően	
			J95.4	Mendelson szindróma	
			J95.5	Beavatkozás utáni subglotticus stenosis	
			J95.8	Egyéb beavatkozás utáni légzési rendellenességek*	
			J95.9	Beavatkozás utáni légzési rendellenesség, k.m.n.*	
			J98.0	A hörgők máshova nem osztályozott betegségei*	
A gyermekkori asthma bronchiale súlyos formái			J98.4	A tüdő egyéb rendellenességei*	
			J45.0-J45.9	Asthma	
	Tüdő transzplantáció		Z94.2	Tüdő átültetésen átesett gyermek 18 éves korig	
Kardiológiai betegségek	B				

12.				
<p>Veleszületett és szerzett szívbetegségben szenvedő a III-IV.</p> <p>NYHA funkcionális stádiumban</p>			Q20.0-Q20.9	A szív üregeinek és összeköttetéseinek veleszületett rendellenességei
			Q21.0-Q21.9	A szívsvények veleszületett rendellenességei
			Q22.0-Q22.9	A háromhegyű és a tüdőverőér-billentyűk veleszületett rendellenességei
			Q23.0-Q23.9	Az aorta- és kéthegyű billentyűk veleszületett rendellenességei
			Q24.0-Q24.9	A szív egyéb veleszületett rendellenességei
			Q25.0-Q25.9	A nagy artériák veleszületett rendellenességei
			Q26.0-Q26.9	A nagyvénák veleszületett rendellenességei
			I32-I52	A szívbetegség egyéb formái
			Z94.1	Szívátültetésen átesett gyermek 18 éves korig
<p>Transzplantáció</p> <p>Kombinált gyógyszeres kezelést igénylő súlyos hipertonia, amennyiben a kombinált gyógyszeres kezelés legalább két készítményből áll, és azokat napi rendszerességgel kell a gyermeknek szednie</p>			I10-I15	Magas vérnyomás, hipertensív betegségek súlyos esetei
Egyéb fejlődési		J		

<p>13. rendellenességgel születettek</p> <p>Egyéb fejlődési rendellenességek</p> <p>közül:</p> <p>a végleges (esetleg műtéti) megoldásig, amelyek gyógyulása egy éven belül nem várható, illetve gyermek gondozása különös terhet okoz.</p> <p>A *-gal jelölt esetekben az alábbi feltételek fennállása esetén állapítható meg:</p>			
	Q00.0-Q07.9	Az idegrendszer veleszületett rendellenességei	
	Q89.4	Összenőtt ikrek	
	Q90.9	Down-szindróma, k.m.n.	
	Q91.3	Edwards-szindróma, k.m.n.	
	Q91.7	Patau-szindróma, k.m.n.	
	Q96.9	Turner-szindróma, k.m.n.	
	Q98.4	Klinefelter-szindróma k.m.n.	
	Q35-Q37	Ajak- és szájpadasadék (nyúlajak és farkastorok)	
	Q31.0-Q31.9	A gége veleszületett rendellenességei*	
	Q32.0-Q32.4	A légcső és hörgők veleszületett rendellenességei*	
	Q33.0	Veleszületett cisztás tüdő*	
	Q33.2	A tüdő sequestrációjá*	
	Q33.3	A tüdő hiánya (agenesise)*	
	Q33.4	Veleszületett hörgőtágulat*	
	Q33.5	Ectopiás szövet a tüdőben*	
	Q33.6	A tüdő hypo- és dysplasiája*	
	Q33.8	A tüdő egyéb veleszületett rendellenességei*	
	Q33.9	A tüdő veleszületett rendellenessége*	
	Q34.0	Mellhártya-rendellenesség*	
Q34.1	Veleszületett mediasztinális ciszta*		
Q38-Q45	Az emésztőrendszer egyéb veleszületett		

	Amennyiben a beteg 5 éves elmúlt és képes spirometriát végezni, úgy tartósan 80% alatti FVC és/vagy FEV ₁ 5 éves kor alatt, vagy ha nem képes a spirometria vizsgálatban történő együttműködésre, úgy az alábbi klinikai tünetekben megnyilvánuló légzészavar: krónikus tachypnoe, krónikus csökkent terhelhetőség, visszatérő apnoék, oxigén és/vagy szisztémás szteroid adását igénylő exacerbációk			rendellenességei
14.	Neurológiai kórképek	H		
	A központi idegrendszer demyelinisatiós betegségei közül: akinek pszichomotoros fejlettsége nem éri el az életkori átlagát és ez komplex vizsgálattal igazolt		G36.0- G36.9	Egyéb heveny, disszeminált demyelinisatio
	Gyermekközösségben elhelyezhető, de gyakori epilepsziás rohamok, magatartási zavar miatt gyakran hosszabb otthoni megfigyelést, pihenést		G40.0- G40.9	Epilepsia

igénylő epilepsziás betegek, akik felügyelete, ápolása miatt a családtagok kénytelenek a munkájuktól távol maradni			
Epizodikus és paroxysmális rendellenességek közül: akinek pszichomotoros fejlettsége nem éri el az életkori átlagát és ez komplex vizsgálattal igazolt		G45.0- G45.9	Átmeneti agyi ischaemiás attackok (TIA) és rokon szindrómák
		G46.0- G46.8	Agyi érszindrómák cerebrovasculáris betegségekben
Polyneuropathiák és a perifériás idegrendszer egyéb rendellenességei közül: akinek pszichomotoros fejlettsége nem éri el az életkori átlagát és ez komplex vizsgálattal igazolt		G60.0- G64	Örökletes és idiopathiás idegbántalom, Gyulladásos polyneuropathia, Egyéb polyneuropathiák, Polyneuropathia máshova osztályozott betegségekben, A környéki idegrendszer egyéb megbetegedései
Az idegrendszer egyéb rendellenességei közül: akinek pszichomotoros fejlettsége nem éri el az életkori átlagát és ez komplex vizsgálattal igazolt		G91.0- G91.9	Vízfejűség (hydrocephalus)
Az agy- és arckoponya csontjainak egyéb veleszületett rendellenességei		Q75.0-75.9	Műtétet igénylő craniostenosisok
Fejlődésneurológiai		U9930	Infantilis spinalis laesio **

	kórképek esetén a **-gal jelölt esetekben a diagnózis felállításától számított 1 évig			U9950	Laesio cerebri progressiva cum effusionem subduralis**
				U9960	Laesio cerebri progressiva cum neurodysphagiam**
				U9970	Laesio cerebri progressiva epilepsiamque**
				U9980	Laesio cerebri progressiva**
	Beszédzavarok közül			R47.0	Traumás eredetű aphasia
15.	Neonatólogiai kórképek	Q			
				P07	1500 gramm születési súly alatt 3 éves korig különös betegség nélkül
	A perifériás idegrendszer súlyos bénulással járó, legalább egy éves intenzív kezelést igénylő születési sérülései			P14.0	Erb-típusú bénulás születési sérülés miatt
				P14.1	Klumpke-típusú bénulás születési sérülés miatt
	Egyéb újszülöttkori krónikus tüdőbetegségek			P27.0	Wilson-Mikity szindróma*
	A *-gal jelölt esetekben az alábbi feltételek fennállása esetén állapítható meg:			P27.1	Újszülöttkori bronchopulmonális dysplasia*
	Ha a beteg 5 éves elmúlt és képes spirometriát végezni, akkor tartósan 80% alatti FVC és/vagy FEV1 5 éves kor alatt vagy ha			P27.8	Congenitális tüdőfibrosis, újszülöttek respirátor-tüdeje*
				P27.9	Újszülöttkorban keletkező krónikus tüdőbetegség k.m.n.*

	nem képes a spirometria vizsgálatban történő együttműködésre, akkor az alábbi klinikai tünetekben megnyilvánuló légzészavar: krónikus tachypnoe, krónikus csökkent terhelhetőség, visszatérő apnoék, oxigén és/vagy szisztémás szteroid adását igénylő exacerbáció				
16.	Többszörös és összetett betegségek	P			
	Mesterséges testnyílással élő személyek			Z93.0	Tracheostomával élő személy
				Z93.1	Gastrostomával élő személy
				Z93.2	Enterostomával élő személy
				Z93.3	Colostomával élő személy
				Z93.4	Egyéb művi, gyomor- vagy bélstomával élő személy
				Z93.5	Cytostomával élő személy
				Z93.6	Egyéb mesterséges húgyrendszeri szájadékkal élő személy
				Z93.8	Egyéb művi stomával élő személy
				Z93.9	K.m.n. művi stomával élő személy
	Többszörös és összetett betegségek, melyek együttesen felelnek meg a rendeletben meghatározott feltételeknek				

17.	Bőrbetegségek	I		
	Súlyos kiterjedt bőrgyógyászati kórképek, melyek 1 éven túl gyógyulnak vagy csak remissióba hozhatók és a betegek naponta többszöri kenőcsös kezelést, kötözést igényelnek			D04.0- D04.9 A bőr in situ rákja D18.0- D18.1 Súlyos haemangiómák, Érfejlődési rendellenességek: Sturge-Weber-szindróma, Klippel-Trenaunay-Parkes-szindróma, van Lohuisen-szindróma D22.9 Festéksejtes naevus: Tierfell naevus (testfelület 30%-át, vagy nagyobb részt érintő) E80.2 Egyéb porphyria súlyos esetei L10.9 Pemphigus súlyos formái L12.2 Gyermekkori idült bullózus betegség L13.0 Dermatitis herpetiformis (Duhring) L20.9 Atópiás dermatitis súlyos formái L40.9 Psoriasis súlyos formái L51.9 Erythema exsudativum multiforme súlyos formái Q82.1 Xeroderma pigmentosum súlyos formái Q80.0- Q80.9 Ichthyosis congenita Q82.2 Mastocytosis (Diffúz súlyos eset)